

Nr 1

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner.

Utskottet får härigenom avgiva utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar under nionde huvudtiteln i den till riksdagen den 4 januari 1960 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1960/61.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet.

I samband härmed har utskottet behandlat i ämnet väckta motioner.

A. Jordbruksdepartementet m. m.

1:o) **Jordbruksdepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 1 (s. 1—2) innebär — förutom hemställa till riksdagen att medge ändring i personalförteckningen och att fastställa ny avlöningsstat — en anslagshöjning med 41 200 kr. I framställningen upptages förslagen att utbyta dels en tjänst som amanuens i reglerad befordringsgång mot en förste kanslisekreterartjänst i lönegrad Ae 23, dels en extra ordinarie kanslibiträdestjänst mot en kontoristtjänst i lönegrad Ae 9. Vidare har anslaget på grund av beräknade löneklassförändringar, höjningen av det rörliga tillägget samt kompensation för höjda folkpensionsavgifter uppräknats med sammanlagt 35 700 kr. Framställningen innebär slutligen, att ytterligare en förste kanslisekreterartjänst i lönegrad Ae 23 och en kansliskrivartjänst i lönegrad Ao 10 uppföres å personalförteckningen.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för jordbruksdepartementet, som angivits i det föregående

b) fastställa följande avlöningsstat för jordbruksdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen	47 200
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslags-</i> <i>vis</i>	550 400

3. Ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, <i>förslagsvis</i>	152 500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	278 500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	157 700
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	16 500
	Summa kronor 1 202 800

c) till *Jordbruksdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 202 800 kronor.

2:o) *Jordbruksdepartementet*: *Omkostnader*. Under punkten 2 (s. 2—3) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget skall uppräknas med 6 200 kr. till 77 000 kr. Anslagsberäkningen innebär, att delposten till reseersättningar höjts med 800 kr. till 15 800 kr. Av sistnämnda anslagspost avses högst 2 000 kr. disponeras för bestridande av kostnader för internordiska tjänsteresor. Vidare har delposterna till expenser och publikationstryck höjts med 1 300 respektive 4 100 kr., medan anslagsposten till sjukvård m. m. upptagits med oförändrat belopp.

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Jordbruksdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 77 000 kronor.

3:o) *Lantbruksattachéer*: *Avlöningar*. Förslaget under punkten 3 (s. 3—6) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att godkänna ändrad avlöningsstat — äskande av ett anslagsbelopp för rubricerade ändamål, vilket med 215 000 kr. understiger det för innevarande budgetår anvisade beloppet.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 486 av herr *Osvald m. fl.* och II: 587 av herr *Brandt* i *Sätilla m. fl.*, i vilka motioner yrkats avslag å Kungl. Maj:ts förslag om indragning från och med nästa budgetår av två tjänster som lantbruksrepresentanter eller lantbruksattachéer samt att därest begränsning av ifrågavarande organisation befinnes påkallad denna måtte verkställas genom att antalet tjänster inom Europa minskas från tre till två.

Beträffande de skäl, som av motionärerna åberopats till stöd för yrkandet, får utskottet hänvisa till motionen II: 587.

Departementschefen har — efter redogörelse för vad 1958 års besparingsutredning anfört i ämnet samt för de över utredningens förslag avgivna yttrandena — uttalat följande.

»1958 års besparingsutredning har, såsom framgår av föregående redogörelse, framhållit att uppgiften att bereda marknad för svenska jordbruksprodukter utomlands numera inte torde ha samma aktualitet som tidigare. Utredningen, som funnit en omedelbar begränsning av lantbruksattaché- och lantbruksrepresentantorganisationen möjlig, har därför föreslagit, att en tjänst av här ifrågakarande slag snarast indrages.

Även om jag för egen del i stort sett kan ansluta mig till den av utredningen anförda motiveringen, bör å andra sidan beaktas, vad vissa remissorgan anført beträffande det speciella behov av ökad kunskap om utvecklingen i vissa andra länder som föranledes av de internationella överenskommelser av olika slag, vilka numera fått så stor betydelse även på jordbrukets område. Därtill kommer det önskvärda i att följa den utveckling inom jordbruket i vissa länder som kan vara av betydelse för den eftersträfvade rationaliseringen inom vårt eget jordbruk. Vidare har skogsbrukets företrädare blivit alltmer intresserade av de tjänster, som här ifrågakarande befattningshavare kan tillhandagå med på skogsområdet.

Emellertid kan numera enligt min mening här åsyftade kontakter med andra länder i betydande omfattning upprätthållas på andra sätt än genom med statliga medel bekostade fast stationerade specialister. Jag föreslår därför, att antalet attachéer eller representanter från och med nästa budgetår minskas till två. Samtidigt vill jag dock förorda, att ökade medel blir tillgängliga för studieresor och dylikt. Till denna fråga återkommer jag vid behandlingen av reservationsanslaget till reseunderstöd för studier på lantbrukets område.

Såsom Sveriges lantbruksförbund framhållit torde en viss rörlighet i fråga om de personella resurserna med möjlighet till ombyte från tid till annan av stationeringsort för befattningshavarna vara lämplig. Därest riksdagen ej har något att erinra, torde det därför få ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa stationeringsort och tjänstgöringsområden för dessa. Ett bifall till vad jag sålunda förordat skulle emellertid medföra, att medelsbehovet under förevarande anslag under nästa budgetår kan beräknas minska med i runt tal 222 000 kronor.

På grund av viss automatisk arvodesförändring samt till följd av omräkning av anslagsposten till kompensation för höjda folkpensionsavgifter bör anslaget å andra sidan ökas med 7 000 kronor.

Vid bifall till vad jag i det föregående föreslagit bör anslaget för nästa budgetår sänkas med 215 000 kronor till 147 600 kronor. Anslaget bör fördelas på olika poster i enlighet med efterföljande hemställan.»

Utskottet. De skäl Kungl. Maj:t anført för en minskning av antalet lantbruksattachéer eller lantbruksrepresentanter från och med nästa budgetår ansluter sig utskottet till och förordar sålunda att sagda antal bestämmas till två. Utskottet har härvid utgått från att hädanefter ingen svensk representation av förenämnda slag skall förekomma i Washington samt att en representant skall placeras inom sexstatsområdet och en inom området för sju-

statsmarknaden. Vidare har utskottet förutsatt att en sådan uppräknig av anslaget till reseunderstöd för studier på lantbrukets område kommer till stånd som Kungl. Maj:t äskat. Till sistnämnda spörsmål återkommer utskottet vid behandlingen av den efterföljande punkten nr 52:o).

Det sagda innebär att utskottet avstyrker de under punkten behandlade motionerna. Härvid vill utskottet även erinra om, att de uppgifter som hänför sig till insamlande av informationer rörande forskning samt teknisk och ekonomisk utveckling åvilar den ordinarie utrikesrepresentationen vad gäller andra näringsgrenar än jordbruket samt att det kommersiella intresset för övriga grenar av näringslivet ej bevakas av specialrepresentation av sådant slag varom här är fråga.

Då utskottet ej har något att invända mot anslagsberäkningarna som redovisats under denna rubrik i propositionen hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 486 och II: 587, såvitt nu är i fråga,

a) fastställa följande avlöningsstat för lantbruksattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	135 300
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	11 800
3. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	500

Summa kronor 147 600

b) till *Lantbruksattachéer*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 147 600 kronor.

4:o) **Lantbruksattachéer: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har med hänvisning till sina förslag beträffande föregående avlöningsanslag under punkten 4 (s. 6—7) hemställt om en med 30 800 kr. till 31 900 minskad medelsanvisning.

I samband härmed har utskottet även behandlat de under föregående anslagpunkt omnämnda likalydande motionerna I: 486 av herr *Osvald m. fl.* och II: 587 av herr *Brandt i Sätilla m. fl.*

Utskottet. Under hänvisning till de motiveringar för avslag å motionerna I: 486 och II: 587 som utskottet anfört under föregående punkt hemställer utskottet, som godtager Kungl. Maj:ts medelsberäkning,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 486 och II: 587, såvitt nu är i fråga, till *Lantbruksattachéer: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 31 900 kronor.

C. Lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion, m. m.

5:o) Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m.¹ Under punkten 13 (s. 19—23) har Kungl. Maj:t föreslagit en anslagsanvisning av 1 640 000 kronor för rubricerade ändamål.

I samband härmed har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 318 av herr *Johansson, Anders, m. fl.* och II: 588 av herrar *Brandt* i Sätilla och *Agerberg*, i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte besluta, att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om erforderliga åtgärder i syfte att åstadkomma ett jordbrukets undervisningsutskott inom varje hushållningssällskapsområde.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen II: 588.

Över motionerna har yttranden avgivits av lantbruksstyrelsen efter hörande av Hushållningssällskapens förbund, överstyrelsen för yrkesutbildning samt jordbruksupplysningskommittén.

Departementschefen har anfört följande.

»För så gott som samtliga de kurser, vartill bidrag utgått från de under anslagsrubriken Bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m. anvisade medlen, har sällskapen stått såsom anordnare. Antalet av skolor anordnade kurser är förhållandevis ringa. Kurserna under hushållningssällskapens ledning — vilka kurser till helt övervägande delen utgöres av kortare sådana, omfattande endast några få dagar — har innehållsmässigt sett nära anknytning till den rådgivnings- och upplysningsverksamhet, som sällskapen bedriver med anlitande av det under nästföregående punkt behandlade omkostnadsanslaget. De båda förenämnda anslagen disponeras sålunda till stor del för att finansiera ett och samma statsunderstött ändamål, varvid dock två skilda, varandra kompletterande verksamhetsformer tillämpas. Av denna anledning synes skäl föreligga att här ifrågasvarande anslag i statsverkspropositionen uppföres tillsammans med de anslag i övrigt som anvisas till lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion. Jag vill samtidigt, under hänvisning till vad jag anför i det efterföljande, föreslå att anslagsrubriken ändras till Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m.

Det jordbruksekonomiska sambandet mellan driftsrationaliseringen samt den yttre och inre rationaliseringen framstår allt klarare. Det synes därför

¹ Tidigare rubrik Bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m.

angeläget att ifrågavarande anslagsmedel i större utsträckning än hittills utnyttjas för kursverksamhet som inrymmer rådgivning till de enskilda jordbrukarna jämväl i fråga om de båda sistnämnda slagen av rationaliseringsåtgärder. Enligt min mening bör lantbruksstyrelsen, utifrån gällande författningsbestämmelser på området och efter erforderliga kontakter med de övriga centrala och lokala organ som har till uppgift att verka för jordbrukets rationalisering, uppdraga de huvudsakliga riktlinjerna för dispositionen av de anvisade anslagsmedlen och därvid bland annat beakta de synpunkter jag nyss anfört. Styrelsen bör liksom vederbörande kursordnare också uppmärksamma de möjligheter som kan föreligga att få till stånd en samordning av kurser och kursplaner i enahanda eller angränsande ämnen inom och framförallt mellan olika hushållningssällskaps områden.

Vad angår de föreslagna höjningarna av stipendierna till elever i kursverksamheten kan jag på de av lantbruksstyrelsen angivna skälen tillstyrka, att stipendierna för förlorad arbetstid till elever, som har försörjningsplikt mot familj, höjes från högst 15 kronor om dagen till högst 17 kronor om dagen. Däremot kan jag inte förorda bifall till förslagen om höjning av övriga stipendiebelopp. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga erforderlig författningsändring.

Beträffande medelsanvisningen för nästa budgetår torde beloppet till kursverksamheten med hänsyn till ökade traktamentskostnader och den av mig föreslagna höjningen av stipendierna för förlorad arbetstid böra höjas med sammanlagt 40 000 kronor till 1 558 000 kronor. Enligt min mening synes inte föreligga anledning att för nästa budgetår frångå det av 1959 års riksdag godtagna villkoret för att anslaget skall få överskridas.

I fråga om beloppen till studieresor samt till framställning av undervisningsfilm och bildserier är jag inte beredd föreslå någon uppräknig. För dessa ändamål bör beräknas oförändrade belopp av 32 000 respektive 50 000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit behöver förevarande anslag för nästa budgetår uppföras med sammanlagt 1 640 000 kronor.»

Lantbruksstyrelsen har i sitt remissyttrande den 16 februari 1960 anfört i huvudsak följande.

Till en början vill lantbruksstyrelsen erinra om att behov av samarbete enligt vad motionärerna antytt föreligger även ur andra synpunkter än de av motionärerna anförda. De frågor som sammanhänger med det av motionärerna framlagda förslaget om inrättande av ett jordbrukets undervisningsutskott inom varje hushållningssällskapsområde är för närvarande föremål för överväganden inom såväl 1955 års lantbruksundervisningskommitté som inom jordbruksupplysningskommittén.

Vidare har i årets statsverksproposition, nionde huvudtiteln, punkten Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m. föreslagits att lantbruksstyrelsen bör, utifrån gällande författningsbestämmelser på området och efter erforderliga kontakter med berörda centrala och lokala organ, som har till uppgift att verka för jordbrukets rationalisering, uppdraga rikt-

linjer för de anvisade medlens användning. Om detta förslag vinner riksdagens beaktande avser lantbruksstyrelsen att vidtaga åtgärder i syfte att från ingången av nästa budgetår få till stånd ett samarbetsorgan i stort sett motsvarande vad motionärerna föreslagit.

Med anledning härav anser lantbruksstyrelsen att några ytterligare åtgärder för närvarande icke bör vidtagas.

Hushållningssällskapens förbund har den 13 februari 1960 uttalat följande i ärendet.

Även enligt förbundsstyrelsen har ett ökat behov av samarbete och samordning inom den på jordbrukets och skogsbrukets områden förekommande yrkesutbildningen efter hand framkommit. Detta främst för åstadkommande av ett mera effektivt utnyttjande av de resurser, som disponeras av de i verksamheten engagerade regionala organen och anstalterna. Detta gäller icke minst på det personella området.

Enligt vad förbundsstyrelsen har sig bekant äro emellertid härmed sammanhörande frågor för närvarande föremål för prövning inom såväl 1955 års lantbruksundervisningskommitté som inom jordbruksupplysningskommittén. Vidare må nämnas, att i årets statsverksproposition, nionde huvudtiteln, har under punkten »Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m.» föreslagits, att lantbruksstyrelsen bör, utifrån gällande författningsbestämmelser på området och efter erforderliga kontakter med övriga centrala och lokala organ, som har till uppgift att verka för jordbrukets rationalisering, uppdraga de huvudsakliga riktlinjerna för de anvisade anslagsmedlen. Även i fråga om denna kursverksamhet är således samordnande bestämmelser att förvänta.

Det i motionerna berörda spørsmålet har således redan uppmärksamats och ytterligare åtgärder i detta syfte torde knappast vara erforderliga.

I ett remissyttrande den 17 februari 1960 har *överstyrelsen för yrkesutbildning* uttalat följande.

Motionärerna framhåller, att länsskolnämnderna har uppenbar anledning att så långt ske kan söka samarbete med skilda institutioner, som redan är verksamma på yrkesutbildningens område. Genom ett sådant samarbete kan befintliga yrkesundervisningsanstalter nyttiggöras för såväl den förberedande yrkesutbildningen som för den egentliga yrkesutbildningen. Onödiga investeringar kan undvikas och befintliga lärarkrafter effektivare utnyttjas. För att en sådan regional samordning skall kunna förverkligas anser motionärerna det nödvändigt, att länsskolnämnderna har möjlighet att träda i kontakt med regionalt verksamma organ, vilka inom länsskolnämndsområdet företräder yrkesundervisningens skilda grenar. Sådana organ, säger motionärerna, finns i viss omfattning men saknas i de flesta sammanhang. Jordbruket som yrkesundervisningsområde saknar ett för denna yrkesundervisningsgren samordnande, regionalt verksamt organ, framhåller motionärerna. De föreslår därför tillskapandet av ett jordbrukets undervisningsutskott inom varje hushållningssällskapsområde. Förslagsvis tänker sig motionärerna att i detta skulle finnas representerade hushållningssällskap och lantbruksundervisningsanstalter, vardera med två representanter, och vidare lantbruksnämnd, skogsvårdsstyrelse och landsting med vardera en representant.

Överstyrelsen är icke övertygad om att den av motionärerna ifrågasatta utvägen är den lämpligaste, när det gäller att åstadkomma erforderlig samverkan. Jordbrukets yrkesutbildning kan icke ses isolerad från yrkesutbild-

ningen för andra yrkesområden. Frågan måste därför ställas, om icke planeringen för utbildningen inom jordbrukets område bör föras in direkt under länsskolnämnderna liksom fallet är med väsentliga delar av yrkesutbildningen inom andra områden. Överstyrelsen erinrar om att frågan om jordbrukets yrkesutbildning för närvarande utredes av 1955 års lantbruksundervisningskommitté och att frågan om den centrala ledningen för all yrkesutbildning i vårt land för närvarande utredes av 1955 års sakkunniga för yrkesutbildningens centrala ledning och viss lärarutbildning. Det torde vara lämpligt att avvakta de förslag som nämnda sakkunnigkommittéer kan komma att framlägga.

Jordbruksupplysningskommittén har i yttrande den 20 februari 1960 anfört följande.

Jordbruksupplysningskommittén får med anledning härav framhålla att den i princip delar de synpunkter, som i motionen framföres. Kommittén, som beaktat behovet av samarbete på länsplanet och ingående studerat frågan om samordning av rådgivnings- och kursverksamheten på jordbrukets område och därmed sammanhängande behov av planering etc., kommer att framlägga förslag syftande till att inom varje hushållningssällskap inrättas ett särskilt organ för dessa uppgifter med i stort sett den sammansättning motionärerna antytt. Därest ett sådant samarbetsorgan inrättas synes det av motionärerna påtalade behovet av ett organ för jordbruksutbildningen inom varje hushållningssällskaps område bli tillgodosett.

Utskottet. De förslag departementschefen framfört i sitt anförande under denna punkt finner utskottet ändamålsenligt utformade med hänsyn till de nya riktlinjer för jordbrukets rationalisering som 1959 års riksdag fastställt. Behovet av en samordning av den kursverksamhet som bedrivs av hushållningssällskap och av andra med jordbruksnäringens rationalisering verk samma organ är enligt utskottets mening uppenbart. Likaså synes det vara önskvärt, att i vissa fall en samordning sker även av kursverksamheten inom varandra angränsande län. För att åstadkomma en effektivare ordning i berörda avseenden bör lantbruksstyrelsen vidtaga därför erforderliga åtgärder. Självfallet bör styrelsen därvid beakta det nära sambandet mellan drifts-rationalisering samt yttre och inre rationalisering.

Med hänvisning till det nyss sagda ävensom till vad i remissyttrandena över motionerna I: 318 och II: 588 anförts avstyrker utskottet ifrågavarande motionsyrkanden om hemställan till Kungl. Maj:t i syfte att åstadkomma särskilda undervisningsutskott inom varje hushållningssällskaps område.

Enär utskottet tillstyrker, att under denna anslagsrubrik för nästa budgetår skall anvisas ett förslagsanslag av 1 640 000 kronor och alltså ej heller har något att erinra mot de förslag till stipendiehöjningar som framlagts under punkten hemställer utskottet,

1) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts framställning till *Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 640 000 kronor;

2) att motionerna I: 318 och II: 588 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

6:o) **Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlånepfond.** Under punkten 17 (s. 31—32) har Kungl. Maj:t föreslagit dels en oförändrad medelsanvisning av 1 210 000 kronor, dels en oförändrad bidragsram å 300 000 kr.

Lantbruksstyrelsen har i sin anslagsskrivelse hemställt, att anslaget för nästa år måtte uppföras med 1 295 000 kr. och att bidragsramen måtte fastställas till samma belopp som för innevarande budgetår eller 300 000 kr.

Departementschefen har anfört följande.

»En jämförelse mellan nettoutgifterna under anslaget de senaste åren och anslagsanvisningarna för samma år leder enligt min mening till slutsatsen att medelsbehovet under budgetåret 1960/61 skall kunna täckas inom en anslagsram av enahanda storlek som den för innevarande budgetår. Som lantbruksstyrelsen föreslagit bör det totalbelopp, vartill utfästelser om bidrag till återbetalning av lån på av 1958 års A-riksdag fastställda grunder högst får lämnas, för nästa budgetår vara oförändrat 300 000 kronor.

Med hänsyn till att behov härutinnan framträtt allt klarare synes möjlighet böra öppnas för erhållande av lån från maskinlånepfonden jämväl till sådana större bevattningsanläggningar (pumpar, ledningar m. m.), som av enskild maskinhållare eller sammanslutning inköpes för att utnyttjas gemensamt av ett flertal jordbrukare. Likaså bör bidrag inom den förut angivna ramen hädanefter kunna utgå till återbetalning av lån för ändamålet. Därför bör enligt min mening sagda slag av bevattningsanläggningar inrymmas i begreppet dyrbarare specialmaskiner sådant detta i överensstämmelse med riksdagsbeslut år 1958 (prop. 1, p. 21; JoU 1, p. 14; rskr. 9) och genom kungörelseändring samma år utformats i 17 § kungörelsen den 26 juni 1948 (nr 380) angående lån från jordbrukets maskinlånepfond m. m. Stöd till anskaffande av ifrågakvarande anläggningar bör kunna utgå jämlikt de i nämnda kungörelse intagna låne- och bidragsbestämmelserna.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen och biträder därjämte vad i övrigt föreslagits under denna punkt. Således hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att under budgetåret 1960/61 må beviljas statsbidrag från anslaget till bidrag till återbetalning av lån ur jordbrukets maskinlånepfond å tillhoppa 300 000 kronor

b) till *Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlånepfond* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 210 000 kronor.

7:o) **Statens avdikningsanslag.** Kungl. Maj:t har under punkten 18 (s. 33) föreslagit, att anslaget för nästa budgetår skall uppföras med 1 500 000 kr. Motivet för anslagsäskandet är att beloppet i fråga erfordras för infriande

av före den 1 juli 1959 med stöd av då gällande bestämmelser gjorda utfästelser till torrlägningsföretag.

I samband härmed har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 319 av herr *Jonasson m. fl.* och II: 402 av herr *Johnsson* i *Skoglösa m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta, att de annuiteter, som under två år erlægges för redan beviljade lån från den år 1959 indragna avdikningslånefonden, får av Kungl. Maj:t utnyttjas för lämnande av lånemedel till företag, där det finnes anledning förmoda, att säkerhet ej i tillfredsställande utsträckning kan erhållas för erforderliga lånegarantier enligt de gällande bestämmelserna i rationaliseringskungörelsen.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sin hemställan, hänvisar utskottet till motionen II: 402.

Över motionerna har remissyttranden avgivits av lantbruksstyrelsen, riksräkenskapsverket och statskontoret.

Lantbruksstyrelsen har i yttrande den 16 februari 1960 anfört i huvudsak följande.

Finansieringen av sådana företag på jordbrukets område, som skall utföras av ett stort antal intressenter, möter speciella problem. Även om man på många områden i större eller mindre utsträckning reglerat intressenternas skyldigheter gentemot företaget — vägsamfällighet, skifteslaget eller dikningsföretaget — genom i lag givna föreskrifter om deltagningsskyldighet, uttaxeringsrätt, organisation m. m., så uppstår vid sidan därav många handa svårigheter. Vid större företag, där avsevärda kapitalinvesteringar tarvas och där de särskilda intressenternas ekonomiska resurser och förmåga att bidra till kostnaderna är av skiftande storlek, föreligger ofta behov av att — vid sidan av statsbidrag och uttaxering på delägarna — täcka en större eller mindre del av anläggningskostnaderna genom upptagande av lån. Vad här sagts gäller icke minst de större dikningsföretagen, där finansieringen regelmässigt torde ske lånevägen. Möjligheterna för ett sådant företag att erhålla lån eller lånegaranti stöter emellertid på bl. a. följande svårigheter. Företaget som sådant har icke någon säkerhet att bjuda för den ifrågasatta krediten. Att skaffa individuella säkerheter för lånet i form av inteckningar i de särskilda intressenternas fastigheter är visserligen — churu omständligt och administrativt betungande — teoretiskt möjligt men stöter på praktiska svårigheter, som kan vara oöverstigliga. Så blir bl. a. fallet för den, som redan utnyttjat sin fastighetskredit upp till det belåningsvärde, som vederbörande garanti och kreditgivare godtager. Det blir med andra ord de ekonomiskt svaga, de av krediter mest beroende intressenterna, som ställs utan lånemöjligheter. En eller ett fåtal delägare med svag ekonomi kan sålunda utgöra hinder för ett gynnsamt företag att komma till utförande. En betydelsefull förutsättning för att möjliggöra utförandet av ett större torrlägningsföretag är också att erforderliga medel står till förfogande för samtliga intressenters andelar vid en och samma tidpunkt. Detta kan inte alltid ske vid ett system med individuella garantilån.

Det är visserligen tänkbart att ordna kapitalanskaffningen genom att föreskriva en sådan sammanslutningsform, att delägarna blir solidariskt ansvariga för företagets förbindelser. När det gäller dikningssamfälligheter måste emellertid vattenlagens bestämmelser rörande delägarnas deltagningsskyldighet beaktas. Enligt vattenlagen är en fastighetsägare, som mot sin

vilja tvingats in i ett företag, icke skyldig att deltaga i kostnaderna för företaget till högre belopp än som motsvarar den båtnad, som hans mark får av företaget. Det är under sådana förhållanden icke möjligt att utan ändringar i vattenlagen — ändringar som torde bli omfattande och genomgripande — i rationaliseringskungörelsen eller annorstädes införa ett system, enligt vilket intressent i ett dikningsföretag skulle vara skyldig att övertaga betalningsansvar för medintressent, som icke kan göra rätt för sig.

Avdikningslåneformen var ett värdefullt instrument vid lösandet av lånefrågan vid större dikningsföretag med många intressenter. Över huvud taget torde annan låneform icke i praktiken ha tillämpats för större företag. Till undvikande av missförstånd kan här nämnas att någon invändning ej finns mot att vederbörande låntagare i andra fall hänvisas till garantilåneformen.

Då avdikningslånefonden avskaffades 1959, uppstod den situationen, att någon praktiskt användbar form för långivning till de större dikningsföretagen icke längre stod till buds. Denna brist innebär, att vissa företag, som igångsatts redan före den 1 juli 1959 eller efter långvariga förberedelser och utredningar då stod i begrepp att starta, kommit i ett prekärt läge.

Av dessa skäl intog lantbruksstyrelsen vid frågans behandling inom jordbruksanslagsutredningen den ståndpunkten, att avdikningslåneformen borde bibehållas i avvaktan på att en lösning av kreditfrågan för större dikningsföretag kunde påvisas, där kraven på tillfredsställande säkerhet för det allmänna och enkel administrativ handläggning bleve skäligen tillgodosedda.

Vid behandlingen av proposition 148 vid 1959 års riksdag, vari bl. a. föreslogs, att avdikningslån icke skulle beviljas efter den 1 juli s. å., förordade jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet, som därvid synes ha räknat med att som säkerhet för av lantbruksnämnderna lämnade lånegarantier till dikningsföretag skulle uttagas in-teckningar i vederbörliga fastigheter, uttalade därvid följande:

»För att minska de praktiska svårigheterna vid ordnandet av erforderliga säkerheter är det enligt utskottets mening önskvärt, att Kungl. Maj:t snarast möjligt ville framlägga förslag i dylikt syfte. Ej blott det av 1956 års fondutredning väckta förslaget att medge utfaxeringsrätt för sammanslutning mellan delägare i ett torrlägningsföretag, vilket förslag nu överväges inom jordbruksdepartementet, utan även övriga möjligheter torde härvidlag höra prövas.»

Lantbruksstyrelsen har, såsom styrelsen i skrivelse till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet den 9 januari 1960 anmält, för sin del vidtagit åtgärder för viss utredning i nyssnämnda spörsmål. Denna utredning torde vad avser sammanslutningar, som bildas genom frivilliga föreningar, bli beroende av vissa inom lagberedningen pågående överväganden. Vad beträffar dikningssamfälligheter synes nu ifrågavarande spörsmål föra till icke oväsentliga ändringar i vattenlagen. Styrelsen avser emellertid att till övervägande redovisa en möjlighet att ordna en provisorisk lösning. Ställningstagandet härutinnan beror på i vilken omfattning staten är beredd att taga de risker, som följer av att kraven på säkerhet för statligt garantiåtagande sänks.

Under åberopande av det anförda föreslår styrelsen att — i avvaktan på resultatet av pågående utredningar — motionärernas syften tillgodoses på så sätt att möjlighet öppnas att i särskilt angelägna fall lämna avdikningslån till dikningsföretag med ett betydande antal intressenter.

Förslaget förutsätter dels att den befintliga avdikningslånefonden ånyo ställes till förfogande, dels att den ram, inom vilken lån ur de till avdik-

ningslånefonden inflytande amorteringarna på nu utelöpande lån må av lantbruksstyrelsen beviljas, bestämmas, förslagsvis till 2 000 000 kronor, dels ock att ny författning införes som ersättning för den avskaffade avdikningslånekungörelsen.

Med hänsyn till vad ovan anförts rörande syftet med den ifrågasatta långivningen och till de vid 1959 års riksdag fattade besluten rörande jordbrukets rationalisering, bör nämligen de tidigare gällande villkoren för lån ur avdikningslånefonden omarbetas.

Sålunda bör samma bedömningsgrunder i fråga om ett företags räntabilitet och lönsamhet m. m., som enligt rationaliseringskungörelsen gäller för statligt stöd till inre rationaliseringsåtgärder, givetvis även tillämpas på de torrlägningsföretag, som anses skola erhålla lån ur avdikningslånefonden. Härjämte bör — såsom ovan berörts — lån ur fonden förbehållas företag med ett betydande antal delägare. Bestämmelserna bör vidare ändras därhän *att* som lägsta lånebelopp för fastighet i regel 2 500 kronor fastställs, *att* den för avdikningslån gällande räntan anpassas till en genomsnittlig marknadsränta, vilket lämpligen torde kunna ske genom att räntan sättes lika med statens normalränta eller anges i bestämt förhållande till denna, *att* amorteringstiden göres kortare för mindre lån än för större och i infet fall medgives överstiga exempelvis 20 år.

Riksräkenskapsverket har i ett den 9 februari 1960 dagtecknat yttrande uttalat sig sålunda.

I anledning av remissen vill riksräkenskapsverket till en början erinra om att riksräkenskapsverket i sitt utlåtande över jordbruksanslagsutredningens betänkande med förslag till ändrade bestämmelser rörande statligt stöd till jordbrukets inre rationalisering förklarade sig i likhet med lantbruksstyrelsen dela den av utredningens majoritet uttalade uppfattningen, att den då gällande formen för kreditgivning till torrlägningsföretag genom lån från statens avdikningslånefond borde bibehållas. På Kungl. Maj:ts förslag beslöt emellertid 1959 års riksdag, att avdikningslånefonden skulle avvecklas och att behovet av lån för ändamålet i stället skulle tillgodoses med lån mot statlig garanti, beviljad enligt bestämmelserna i rationaliseringskungörelsen. I anslutning härtill har Kungl. Maj:t genom beslut den 28 maj 1959 föreskrivit, att statens avdikningslånefond skall avvecklas per den 30 juni 1959 samt att nämnda dag å fonden förefintlig odisponerad behållning ävensom framdeles inflytande amorteringar å från fonden utlämnade lån skola inlevereras till riksgäldskontoret.

I föreliggande motioner hemställles, att riksdagen måtte besluta, att de annuiteter, som under två år erläggas för redan beviljade lån från avdikningslånefonden, få av Kungl. Maj:t utnyttjas för lämnande av lån till företag, där det finnes anledning förmoda, att säkerhet icke i tillfredsställande utsträckning kan erhållas för erforderliga lånegarantier enligt bestämmelserna i rationaliseringskungörelsen.

Därest det skulle befinnas önskvärt att såsom i motionerna föreslås under en övergångstid bereda Kungl. Maj:t möjlighet att bevilja lån till vissa torrlägningsföretag enligt de för avdikningslånefonden gällande bestämmelserna, bör denna utlåning enligt riksräkenskapsverkets mening ske från avdikningslånefonden. Ändring får då göras i det tidigare av 1959 års riksdag fattade beslutet om avveckling av avdikningslånefonden, innebärande att viss del av de till fonden inflytande amorteringarna icke skola inlevereras till riksgäldskontoret utan reserveras å fonden för ny utlåning enligt beslut av Kungl. Maj:t.

Statskontoret har anfört följande i sitt remissyttrande den 19 februari 1960.

De i förevarande motioner framförda synpunkterna och motiven för fortsatt utlåning av lånefondsmedel för finansiering av dikningsföretag ha, såvitt statskontoret kan finna, varit föremål för övervägande redan vid behandlingen vid 1959 års riksdag av spørgsmålet om avveckling av avdikningslånefonden och övergång i fråga om statens stödåtgärder på förevarande område till ett system med kreditgarantier. Motionärernas hemställan torde f. ö. icke kunna vinna tillmötesgående på annat sätt än genom ett upphävande av 1959 års riksdags förenämnda beslut. I detta sammanhang må erinras, att lantbruksstyrelsen i juni 1959 hemställde, att lånefondsmedel — t. ex. per den 30 juni 1959 odisponerad behållning å avdikningslånefonden jämte till fonden inflytande amorteringar under budgetåret 1959/60 — skulle få disponeras för utlåning även efter den 1 juli 1959. I utlåtande häröver den 29 juni 1959 framhöll statskontoret, att ett bifall till framställningen icke stode i överensstämmelse med riksdagens beslut om avveckling, samt föreslog, att hemställan icke skulle föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Under återopande av vad sålunda anförts får statskontoret förorda, att motionerna måtte lämnas utan bifall.

Utskottet. Vad först angår anvisningen till infriande nästa budgetår av före den 1 juli 1959 gjorda utfästelser om bidrag till torrlägningsföretag tillstyrker utskottet att under denna rubrik i riksstaten för sagda år uppföres ett belopp av 1 500 000 kronor.

Motionärernas yrkande i motionerna I: 319 och II: 402 har ej givit utskottet anledning att föreslå riksdagen att frångå de principer för det fortsatta stödet åt torrlägningsverksamheten som bestämdes genom riksdagsbeslut år 1959. Utskottet vill i sammanhanget omnämna, att till utskottet meddelats, att den av lantbruksstyrelsen påbörjade utredningen rörande lånegaranti m. m. till sammanslutningar för utförande av förbättringsåtgärder, gemensamma för ett flertal jordägare, numera fortskridit så långt att styrelsen inom kort kan redovisa för Kungl. Maj:t ett förslag avseende dikningssamfälligheter. Förslaget uppges i huvudsak innebära att statlig lånegaranti till sammanslutning av berört slag skulle kunna beviljas till företaget gemensamt och med begränsade krav på säkerhet. Från lantbruksstyrelsens sida hävdas nu att härigenom en provisorisk lösning av de mest aktuella spørgsmålen på området synes ligga inom räckhåll. Utskottet utgår från att Kungl. Maj:t kommer att framlägga proposition för riksdagen i anledning av lantbruksstyrelsens förenämnda förslag snarast möjligt.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

1) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning, till *Statens avdikningsanslag* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor;

2) att riksdagen må avslå motionerna I: 319 och II: 402.

8:o) **Befrämjande av landsbygdens elektrifiering.** Under punkten 19 (s. 33 -37) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels medgiva, att under

nästa budgetår statlig kreditgaranti för lån avseende nyanläggnings- och upprustningsåtgärder berörande landsbygdens elnät må beviljas intill ett belopp av 5 000 000 kr., dels ock till Befrämjande av landsbygdens elektrifiering för nästa budgetår anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kr.

Av det för innevarande budgetår under förevarande anslagsrubrik anvisade reservationsanslaget å 11 000 000 kr. avses 4 000 000 kr. för nyanläggning av elektriska distributionsnät m. m. och 7 000 000 kr. för upprustning av dylika nät. Anslaget disponeras *dels* av statskontoret för bestridande intill 150 000 kr. av erforderliga kostnader för elektrifieringsberedningen, intill 30 000 kr. av kostnaderna för av beredningen ledd upplysningsverksamhet angående elupprustning och därmed sammanhängande frågor samt intill 300 000 kr. av kostnaderna för anlitan vid länsstyrelserna av tillfällig expertis i elkraftfrågor, *dels* av länsstyrelserna för utbetalning av beviljade nyanläggnings- och upprustningsbidrag. Bestämmelser rörande ifrågakvarande bidrag finnes meddelade i kungörelsen 1959: 369 om statligt stöd åt landsbygdens elförsörjning.

I detta sammanhang har utskottet behandlat följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

a) I: 138 av herr *Olsson, Ernst*, och herr *Svanström*, likalydande med II: 170 av herrar *Gustavsson* i Alvesta och *Eriksson* i Bäckmora, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta att rätt att bekomma statligt stöd för elektrifiering av fastigheter på landsbygden må fastställas efter de grunder, som gällde före den 1 juli 1959, samt i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om vidtagande av erforderliga författningsändringar; ävensom

b) I: 473 av herr *Eskilsson m. fl.*, likalydande med II: 603 av herr *Svensson* i Krokstorp *m. fl.* i vilka motioner hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om sådan ändring av bestämmelserna om statligt stöd åt landsbygdens elförsörjning, att dessa beträffande nyanläggningsbidrag i huvudsak måtte erhålla samma innebörd som före den 1 juli 1959 samt att författningstexten utformas i enlighet härmed.

Beträffande innehållet i nämnda motioner får utskottet hänvisa till motionerna II: 170 och I: 473.

Elektrifieringsberedningen har i sin anslagsframställning hemställt, att anslaget för nästa budgetår uppföres med 11 000 000 kr. enligt följande fördelning.

1. nyanläggning av elektriska distributionsnät m. m.	4 000 000
2. upprustning av elektriska distributionsnät	7 000 000

11 000 000

3. Vidare hemställer beredningen, att under budgetåret 1960/61 statlig kreditgaranti för lån avseende nyanläggnings- och upprustningsåtgärder berörande landsbygdens elnät får beviljas med oförändrat 5 000 000 kr.

Beredningen har sedermera hemställt att medel som ur förevarande anslag ställes till förfogande för administration, anlitan av expertis, upp-

lysningsverksamhet eller annat särskilt ändamål under visst budgetår men ej åtgår under detsamma, därefter må utnyttjas för bidragsgivning i likhet med befrämjandeanslaget i övrigt.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för innehållet i anslagsframställningen samt för däröver avgivet yttrande av statskontoret — anfört följande.

»Vad först angår medelsanvisningen för nästa budgetår avseende bidrag till nyanläggning av elektriska distributionsnät m. m. torde denna — vilket även framgår av statskontorets remissyttrande i ämnet — kunna nedbringas avsevärt. Den kategori ännu oelektrifierade byggnader, vari elinstallationer bör ske med stöd av statsbidrag från berörda anslagspost, minskar successivt. För min del kan jag tillstyrka att nyssnämnda medelsanvisning bestämmas till 2 500 000 kronor mot för innevarande budgetår 4 000 000 kronor.

Vid ställningstagandet till frågan om medelsbehovet under anslagsposten till upprustning av elektriska distributionsnät bör uppmärksammas att en reservationsmedelsbehållning av betydande storlek beräknas föreligga under anslaget vid ingången av budgetåret 1960/61. Enligt nyligen från elektrifieringsberedningen inhämtade uppgifter får sagda behållning per den 30 juni 1960 antagas komma att uppgå till ett väsentligen obundet belopp av cirka 18 000 000 kronor. Medelsförbrukningen vid utbetalning av upprustningsbidrag nästkommande budgetår kommer förvisso — även om såsom jag bestämt förutsätter, bidragsverksamheten för upprustningsåtgärder kommer att avsevärt intensifieras — inte att sammanlagt nå upp till sistnämnda tal. Vid sådant förhållande behöver driftbudgeten för budgetåret 1960/61 inte belastas med anvisning av ytterligare medel för ifrågavarande ändamål.

Av de under anslaget tillgängliga medlen bör liksom för nu löpande budgetår få utnyttjas högst 150 000 kronor till täckande av erforderliga kostnader för elektrifieringsberedningen, högst 300 000 kronor för anlåtande vid länsstyrelserna av tillfällig expertis i elkraftfrågor samt högst 30 000 kronor för bestridande av kostnaderna för av beredningen ledd upplysningsverksamhet angående elupprustning och därmed sammanhängande frågor.

Ramen för statliga kreditgarantier för lån till finansiering av nyanläggnings- och upprustningsåtgärder berörande landsbygdens elnät bör även för nästa budgetår fastställas till 5 000 000 kronor. Den del av nuvarande garantiram som inte disponerats före utgången av innevarande budgetår bör ej få tagas i anspråk under det påföljande.»

Utskottet. Vad angår de i anslutning till punkten väckta motionerna föreslås däri, att åtgärder skall vidtagas för att statsbidragstilldelningen vid nyelektrifiering skall kunna prövas enligt de bestämmelser som gällde före den 1 juli 1959, då nu gällande kungörelse, nr 1959: 369, trädde i kraft. Motionärerna anser att nuvarande bidragsbestämmelser är så utformade att de verkar hindrande på restelektrifieringens genomförande. Till stöd för sin

åsikt åberopar motionärerna bl. a. sex av elektrifieringsberedningen meddelade avslagsbeslut beträffande bidragsansökningar. Utskottet har i anledning härav inhämtat, att ifrågakvarande beslut av elektrifieringsberedningen har överklagats och är föremål för prövning av Kungl. Maj:t. Något av Kungl. Maj:t meddelat beslut i dessa bidragsärenden finns alltså ännu icke liksom ej heller i något annat ärende rörande tillämpningen av gällande författning. Under sådana förhållanden anser utskottet att någon författningsändring ej bör för närvarande övervägas.

Huvudregeln i ifrågakvarande bidragsbestämmelser återfinns i 2 § förenämnda kungörelse. Innehållet i andra stycket sagda paragraf kan i korthet uttryckas så, att ett distributionsföretag som utför nyelektrifiering må erhålla statsbidrag om företaget uppenbarligen behöver bidraget och om företaget ej på annat sätt kan anskaffa de erforderliga medlen. Oberoende av hur behovsprövningen utfaller kan jämlikt kungörelsens 4 § bidragsgivning komma i fråga, såframt särskilda skäl förefinnes. Vid bedömningen av huruvida dylika särskilda skäl skall anses föreligga torde det som regel vara nödvändigt att företaga behovsprövning beträffande de i vederbörande ärende berörda fastighetsägarnas ekonomiska förhållanden. I samband med prövningen av förutsättningarna för bidragstilldelning måste givetvis även beaktas huruvida elföretagets distributionsskyldighet omfattar elektrifieringen i fråga. Utredningen i ett bidragsärende bör sålunda — utöver den kompletterande undersökning som länsstyrelsen enligt riksdagens tidigare uttalanden har att företaga beträffande bl. a. distributionsföretagets respektive fastighetsägarens ekonomi — lämna besked jämväl om huruvida distributionsplikt föreligger för elföretaget beträffande den fastighet, varom fråga är.

Med anledning av vad utskottet sålunda anfört avstyrker utskottet bifall till motionerna, vilkas innehåll avser tillämpningen av bidragsbestämmelserna.

Den av Kungl. Maj:t framlagda beräkningen av behovet av anslagsmedel för nyanläggningsbidrag och för bidrag till upprustningsåtgärder föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet har ej heller något att invända mot förslaget att kreditgarantiramen fastställas till oförändrat belopp av 5 000 000 kronor. Vad Kungl. Maj:t anfört om att i likhet med vad som gäller för löpande budgetår vissa belopp av anslagsmedel skall få användas för elektrifieringsberedningens verksamhet, för länsstyrelsernas expertis och för av beredningen ledd upplysningsverksamhet kan utskottet ävenledes ansluta sig till.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet.

A. att riksdagen må

a) medgiva, att under budgetåret 1960/61 statlig kreditgaranti för lån avseende nyanläggnings- och upprustningsåtgärder berörande landsbygdens elnät må beviljas intill ett belopp av 5 000 000 kronor

b) till *Befrämjande av landsbygdens elektrifiering* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor

B. att motionerna I: 138 och II: 170 samt I: 473 och II: 603 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

9:o) *Befrämjande av husdjursaveln*. Under punkten 21 (s. 38—43) har Kungl. Maj:t gjort framställning dels om medgivande att under budgetåret 1960/61 statlig kreditgaranti för lån avseende vissa under punkten berörda åtgärder till hästavelns främjande får beviljas intill ett belopp av 1 100 000 kronor, dels om medgivande att av under anslagsposten Stöd åt hästaveln befintlig reservation ett belopp av 300 000 kronor under sagda budgetår får tagas i anspråk till statsbidrag för anordnande av ridhusanläggningar, dels att under förevarande anslagsrubrik måtte för nästa budgetår anvisas ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor.

Utskottet har i samband härmed behandlat följande inom riksdagen väckta, till utskottet remitterade motioner, nämligen

a) I: 225 av herr *Ohlsson, Ebbe, m. fl.* och II: 278 av herr *Sköld m. fl.*, likalydande, i vilka motioner hemställts att riksdagen vid behandlingen av förevarande punkt måtte *dels* i enlighet med de grunder som angivits i motionerna bestämma att ur bidragsramen för stöd åt varmbloodsaveln under budgetåret 1960/61 skall till halvblodsaveln och den amatörmässiga ridporten utgå 560 000 kr., *dels*, därest inom anslaget till stöd åt husdjursaveln även kommer att inrymmas bidrag åt trav- och galoppsportens organisation, fastställa nyssnämnda anslag till det förhöjda belopp som därav föranledes, dock högst till 1 900 000 kr.

b) I: 226 av herr *Pettersson, Harald, m. fl.* likalydande med II: 279 av herrar *Brandt* i Sätilla och *Gustafsson* i Kårby, i vilka motioner hemställts att riksdagen vid behandlingen av ifrågavarande punkt måtte under anslagsrubriken för nästa budgetår anvisa ett reservationsanslag av 1 883 500 kronor, varav 508 500 kronor måtte få disponeras för kontrollföreningsverksamheten enligt lantbruksstyrelsens förslag samt

c) II: 608 av herrar *Wedén* och *Gustafsson* i Skellefteå, vari hemställts att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts hemställan om att ett belopp av 300 000 kronor måtte under budgetåret 1960/61 få tagas i anspråk till statsbidrag för anordnande av ridhusanläggningar, vidare att riksdagen måtte medgiva statlig kreditgaranti för nyssnämnda slag av anläggningar och därför uppräknade i propositionen föreslagna kreditgarantiramen till 1 400 000 kronor samt att medgiva att av under anslagsposten Stöd åt hästaveln befintlig reservation 300 000 kronor måtte nästa budgetår få tagas i anspråk till statsbidrag till varmbloodsaveln ävensom slutligen att till *Befrämjande av husdjursaveln* för nästkommande budgetår anvisa ett reservationsanslag av 1 300 000 kronor, innebärande en besparing av 500 000 kronor.

Efter redogörelse för lantbruksstyrelsens anslagsäskanden berörande förevarande punkt samt för förslag i ämnet avgivna av 1958 års besparingsutredning ävensom för de i anledning av nämnda utredning avlämnade remissyttrandena har *departementschefen* anfört följande.

»Vid senaste budgetårsskiftet genomfördes en viss omläggning av det statliga stödet åt hästaveln. Omläggningen grundades på beslut av 1959 års riksdag (prop. 45; JoU 13 och 23; rskr. 156). Detta beslut innefattade inte blott regler för ändringen av det statliga hästavelsstödets konstruktion utan även ett uttalande om att ett fortsatt sådant stöd av ungefär oförändrad omfattning alltså var väl motiverat. Det belopp som skulle stå till förfogande för bidragsgivning till hästavelns främjande under budgetåret 1959/60 bestämdes av riksdagen till 2 000 000 kronor, varav 500 000 kronor skulle bestridas av under anslaget förefintlig reservation.

1958 års besparingsutredning har ansett att en inte oväsentlig reduktion bör vara möjlig i fråga om stödet till varmbloodsaveln. På de allmänna grunder som besparingsutredningen anfört anser jag mig, trots att frågan nyligen behandlats av riksdagen, böra föreslå att den för varmbloodsaveln avsedda bidragsramen begränsas till ett belopp av 500 000 kronor mot för närvarande 750 000 kronor, medan ramen för kallbloodsaveln bör bibehållas oförändrad vid 1 250 000 kronor. Såsom ett ytterligare led i stödet åt varmbloodsaveln bör, därest riksdagen inte har något att invända däremot, utöver nyss angivna belopp å 500 000 kronor högst 200 000 kronor av tillgängliga reservationsmedel få tagas i anspråk för bestridande delvis av kostnaderna för inköp till hingstdepån i Flyinge av en ny fullbloodshingst såsom ersättare för en där nu befintlig, äldre sådan.

Med hänsyn till att den obundna delen av reservationen under anslagsposten Stöd åt hästaveln kan antagas uppgå till omkring 550 000 kronor per den 30 juni 1960, sedan 200 000 kronor disponerats för nyss angivna hingstköp, behöver den till posten hänförliga medelsanvisningen för nästa budgetår endast vara 1 200 000 kronor.

Bland besparingsutredningens förslag ingår också ett uttalande om att bidragsgivningen till anordnande av ridhusanläggningar — för innevarande budgetår å sammanlagt 400 000 kronor — bör upphöra och att ett eventuellt fortsatt statsstöd för ändamålet bör ha formen av kreditgaranti. 1959 års riksdagsbeslut i ämnet innebar att någon anslagsanvisning till berörda ändamål inte skulle ske så länge i reservationsmedelsbehållningen under posten Stöd åt hästaveln ingår medel, som ursprungligen kommit från statens lånefond för hästavelns befrämjande. Ur en fond med sådan benämning utbetalades tidigare på vissa villkor ränte- och amorteringsfria ridhuslån. De numera utgående ridhusbidragen behöver, om den årliga bidragssumman är högst den nu medgivna, enligt föreliggande beräkningar inte föranleda någon medelsanvisning å driftbudgeten på många år. Med anledning av bland annat det nyss sagda liksom det förhållandet att statliga bidrag kan erhållas för anordnande av andra slag av sportanläggningar finner jag att bidrags-

formen tills vidare bör bibehållas för statsstödet till ridhusanläggningar. Jag vill emellertid föreslå att den totala bidragssumman till dylika anläggningar, vilken nästa budgetår får utgå ur omförmälda reservationsmedel, fastställas till allenast 300 000 kronor. De eventuella möjligheterna att, såsom vissa remissorgan förordat, föranstalta så att den civila ridsporten mot ersättning kan få disponera arméns övertaliga ridhus bör enligt min uppfattning prövas från fall till fall.

Lantbruksstyrelsens förslag om en oförändrad ram å 1 100 000 kronor för budgetåret 1960/61 i fråga om statliga kreditgarantier för lån på allmänna marknaden till inköp av avelshästar samt ridhästar tillstyrker jag.

Anslagsposten Bidrag till kontrollföreningsverksamheten föreslår jag sänkt till 425 000 kronor. Minskningen motiveras dels av en fortsatt nedgång i antalet besättningar, varå beräkningen av anslagsbehovet skall göras, dels av att åtgärder snarast möjligt bör vidtagas för att nedbringa administrations- och kontrollkostnaderna. Bland annat bör antalet kreatur per kontrollassistent kunna utökas i vissa fall.

Någon höjning av posten Bidrag till avelsföreningar och liknande organisationer är jag ej beredd att tillstyrka.

Den sammanlagda medelsanvisningen under förevarande anslagsrubrik bör i enlighet med det föregående uppgå till 1 800 000 kronor, det vill säga ett 383 500 kronor lägre belopp än vad som anvisats för innevarande budgetår.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag i fråga om stödet till hästaveln innebär i stort sett ett fullföljande och en tillämpning av de riktlinjer för det fortsatta stödet i detta avseende som 1959 års riksdag fastställt. Emellertid har i propositionen föreslagits en avvikelse från riksdagsuttalandet, att ett fortsatt sådant stöd av ungefär oförändrad omfattning alltjämt var väl motiverat, såtillvida att ramen för stöd till varmbloodsaveln nedbringats från 750 000 kronor till 500 000 kronor. Enligt utskottets mening medför en så stor nedskärning alltför besvärliga konsekvenser om den ej kan genomföras efter en väl övervägd plan. I motionerna I: 225 och II: 278 har på grundval av utförliga motiv och beräkningar visats att stödet till halvblodsaveln och den amatörmässiga ridsporten icke gärna kan undergå någon nämnvärd försämring i sak. Men genom minskning av pålagor som dessa verksamhetsgrenar för närvarande har att bära synes en nedsättning av anslaget bli möjlig. Sålunda bör armén övertaga de fyraåriga remonterna redan kort efter årsskiftet i stället för som nu i maj månad, varigenom behovet av medel till uppfödning- och bevaringspremier minskas med cirka 40 000 kronor. Vidare är det rimligt att ridfrämjandet i fortsättningen ej skall behöva erlagga särskilt bidrag å 30 000 kronor till upprätthållande av verksamheten vid rid- och körskolan i Strömsholm. Tilläggspriset för halvblodshingstar som befinner sig i statens ägo bör fortsättningsvis belasta anslaget Statens hingstdepå och stuteri: Omkostnader. Samtliga här föreslagna förändringar,

varigenom vissa kostnader överföres på andra anslag, kan enligt utskottets mening genomföras inom ramen för dessa anslag.

Därest en omfördelning av kostnaderna för vissa åtgärder till fromma för halvblodsaveln och amatörridsporten äger rum på sätt nyss förordats samt därutöver sker en minskning av stödet med 20 000 kronor kommer medelsbehovet för nu ifrågakvarande ändamål att minska från för närvarande 645 000 kronor till 540 000 kronor. Någon ytterligare minskning finner utskottet ej möjlig att genomföra i fråga om halvblodsaveln och den amatörmässiga ridsporten. Utskottet finner således en stödram av 540 000 kronor erforderlig för dessa verksamhetsgrenar. Sistnämnda belopp, som bör upptagas å en särskild delpost, bör fördelas av lantbruksstyrelsen väsentligen i överensstämmelse med vad i förenämnda motionspar härutinnan anförts. Utskottet vill vidare uttala önskemålet att för påföljande budgetår anslaget till den amatörmässiga ridsporten upptages som en särskild punkt i IX huvudtiteln.

Inom den särskilda anslagsposten till Stöd åt varmbloodsaveln inrymmer för närvarande ett belopp å 113 000 kronor, utnyttjat för bidrag till skilda grenar av den professionella trav- och galoppsporten. Sålunda har särskilda anslagsmedel utlämnats till Svenska travsportens centralförbund, Svenska galoppsportens centralförbund, Skånska fältrittklubben samt Jockeyklubben. Utskottets uppfattning är att något särskilt stöd i framtiden ej bör utgå över riksstaten till den professionella trav- och galoppsporten. Däremot bör genom den pågående utredningen om totalisatorverksamheten eller på annat sätt prövas hur ekonomiskt bistånd till omförmälda organisationer skall kunna lämnas direkt genom utnyttjande av totalisatormedel som ej inlevereras till staten. Då dylika överväganden i ämnet icke kan antagas kunna slutföras så snart att åtgärder i anledning därav kan vidtagas redan innevarande kalenderår, finner utskottet det rimligt att 50 000 kronor såsom en övergångsanordning ställs till förfogande för statsbidrag till ifrågakvarande, den professionella trav- och galoppsporten företrädande organisationer.

I likhet med Kungl. Maj:t föreslår utskottet, att ramen för stöd åt kallblodsaveln bibehålles vid 1 250 000 kronor. Någon höjning av den totala anslagsanvisningen för nästa budgetår till stöd åt hästavelsveln erfordras ej trots den vidgning i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag av ramen avseende varmbloodsaveln som utskottet förordat i det föregående. Enligt vad utskottet erfarit kan det nämligen numera beräknas att ytterligare reserveringsmedel kommer att finnas tillgängliga under anslaget, motsvarande nyss angivna kostnadsökning.

Vad i propositionen uttalats angående dispositionen av förefintliga reserveringsmedel intill ett belopp av 200 000 kronor för bestridande delvis av inköp av en ny fullbloodshingst till hingstdepån i Flyinge föranleder ingen erinran från utskottets sida. Ej heller har utskottet något att invända mot att en bidragsram å 300 000 kronor fastställles för nästa budgetår för statsstöd till anordnande av ridhusanläggningar. Någon övergång till kreditgarantisystem vid sistnämnda stöd kan utskottet icke finna skäligen så länge statliga

bidrag över tionde huvudtiteln utgår till anordnande av andra slag av sportanläggningar.

Kungl. Maj:ts förslag om en oförändrad ram å 1 100 000 kronor för budgetåret 1960/61 i fråga om statliga kreditgarantier för lån på allmänna marknaden till inköp av avelshästar och ridhästar biträder utskottet.

Vad utskottet här uttalat innebär att utskottet avstyrker de yrkanden som i berörda frågor framförts i motionen II: 608.

På de skäl departementschefen anfört i propositionen tillstyrker utskottet att under anslagsposten Bidrag till kontrollföreningsverksamheten anvisas 425 000 kronor och avstyrker sålunda den höjning av sistnämnda anslagspost som påyrkats i motionerna I: 226 och II: 279. Likaså i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag bör posten till Bidrag till avelsföreningar och liknande organisationer upptagas till oförändrat 175 000 kronor.

Med beaktande av förenämnda medelsberäkningar samt under anslaget förefintliga reservationsmedel förordar utskottet att under denna punkt skall upptagas ett reservationsanslag av sammanlagt 1 800 000 kronor eller samma belopp som Kungl. Maj:t äskat.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt motionerna I: 225 och II: 278 ävensom med avslag å motionerna I: 226 och II: 279 samt II: 608,

a) medgiva, att under budgetåret 1960/61 må beviljas statlig kreditgaranti för lån avseende vissa i det föregående berörda åtgärder till hästavelns främjande intill ett belopp av 1 100 000 kronor

b) medgiva, att av under anslagsposten Stöd åt hästaveln befintlig reservation ett belopp av 300 000 kronor under budgetåret 1960/61 må tagas i anspråk till statsbidrag för anordnande av ridhusanläggningar

c) till *Befrämjande av husdjursaveln* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor.

10:o) **Statens hingstdepå och stuteri: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 22 (s. 43—44) innefattar — förutom hemställen till riksdagen att fastställa ändrad avlöningsstat -- en anslagsanvisning av 492 100 kr. Förslaget innebär en anslagsuppräknig av 10 000 kr., vilken uppräknig i sin helhet är av automatisk karaktär.

Utskottet. Utskottet har icke någon erinran mot framställningen och hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens hingstdepå och stuteri, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	73 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	342 000
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän	1 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	72 100
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 900
	Summa kronor 492 100

b) till *Statens hingstdepå och stuteri*: Avlöningar för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 492 100 kronor.

11:o) **Statens hingstdepå och stuteri: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 23 (s. 44—45) föreslagit en medelsanvisning av 68 500 kronor. Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 118 500 kronor. Medelsberäkningen innebär en sänkning med 5 000 kronor å delposten till furage, med 20 000 kronor å posten till häst- och fölinköp, vilken post till följd av förändrat medelsbehov i fortsättningen bör angivas som en särskild anslagspost som ej får överskridas utan Kungl. Maj:ts medgivande, samt med 1 000 kronor å posten för sjukvård och med 5 000 kronor å posten till utskylder och utgifter i övrigt. Härjämte föreslås en uppräknig av inkomstposten med 19 000 kronor.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag tillstyrkes och utskottet hemställer alltså, att riksdagen må till *Statens hingstdepå och stuteri: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 68 500 kronor.

12:o) **Särskilt stöd åt biskötseln och fröodlingen.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag under punkten 24 (s. 45—46) om en medelsanvisning av 30 000 kronor hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilt stöd åt biskötseln och fröodlingen* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 30 000 kronor.

13:o) **Bidrag till vissa åtgärder för kvalitetsförbättring av matpotatis.** Under punkten 25 (s. 46—48) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget skall uppföras med 135 000 kronor, vilket är 25 000 kronor mindre än för innevarande budgetår.

Departementschefen har anfört följande.

»Jämlikt beslut av 1959 års riksdag (prop. 35; JoU 12; rskr 148) är en av organisationen SMAK:s viktigaste uppgifter att leda och till viss del direkt utöva upplysningsverksamhet i syfte att åstadkomma en standardhöjning på matpotatisområdet. Under den tid som förflutit sedan sagda verksamhet igångsattes i anslutning till att den senaste försäljningssäsongen för höst- och vinterpotatis inleddes, har en viss stabilisering och effektivisering skett av verksamheten. Med anlitande av de bidrag av allmänna medel, som för ändamålet ställts till SMAK:s förfogande, har exempelvis utarbetats broschyrer, tidningsartiklar, annonser m. m., samtliga innehållande upplysningar om innebörden av att potatisförpackningar är SMAK-märkta. Verksamheten har samtidigt i hög grad främjats genom insatser från bland annat handelns sida. SMAK har även medverkat till informationsverksamhet i ämnet vid lantushållsskolor, lantmannaskolor m. fl. utbildningsanstalter.

Den starkt intensifierade upplysningsverksamheten i avsikt att uppnå en kvalitetsförbättring av den saluförda matpotatisen bör även nästa budgetår stödjas med allmänna medel. Erfarenheterna under hösten 1959 ger uppenbarligen vid handen att för ändamålet behöver anvisas ett något större statsbidrag än vad som ställts till SMAK:s förfogande för detta verksamhetsår. Anslagsbehovet beräknas numera till 75 000 kronor, varvid förutsattes att härutöver medel även i fortsättningen skall utgå med ett belopp av 50 000 kronor av vid import av matpotatis influtna eller inflytande införselavgifter.

I överensstämmelse med lantbruksstyrelsens förslag vill jag härjämte tillstyrka oförändrat statsbidrag med 15 000 kronor till SMAK:s allmänna verksamhet samt med 45 000 kronor till samarbetskommittén för potatisförsöksverksamheten.

I förevarande sammanhang vill jag erinra om att enligt beslut vid 1959 års riksdag (prop. 147; JoU 29; rskr 283) skall av införselavgifter för potatis, som den 31 augusti 1959 inestår och därefter inflyter i mån av tillgång på medel ett belopp av högst 700 000 kronor per regleringsår ställas till Sveriges potatisodlares riksförbunds förfogande att användas för att främja fortsatta strävanden att effektivisera matpotatisodlingen och förbättra kvaliteten på matpotatis.

Jag vill vidare omnämna, att 1956 års matpotatisutredning i ett den 10 juli 1959 avgivet betänkande bland annat uttalat sig för att obligatorisk statsplombering skall, med vissa undantag, införas beträffande potatis, som försäljes som utsädespotatis. Detta utredningens förslag avser jag att upptaga till prövning i annat sammanhang.»

Utskottet. Då utskottet biträder de synpunkter och förslag som framförts under punkten, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa åtgärder för kvalitetsförbättring av matpotatis* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 135 000 kronor.

14:o) *Gottgörelse till trädgårdsnäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt.* Kungl. Maj:t har under punkten 26 (s. 48—49) föreslagit, att anslaget skall uppföras med ett oförändrat belopp av 300 000 kronor.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för lantbruksstyrelsens anslagskrivelse i ämnet — anfört följande.

»Medelsanvisningen under denna anslagsrubrik — bör med hänsyn till osäkerheten i de uppgifter, varpå bedömningen av anslagsbehovet skall grundas, och i överensstämmelse med lantbruksstyrelsens yrkande — uppgå till ett oförändrat belopp av 300 000 kronor även för budgetåret 1960/61. I samband med vissa undersökningar som utgjort ett led i trädgårdsnäringsutredningens arbete har genom direktförfrågningar hos ett stort antal trädgårdsodlare inhämtats statistiskt material rörande antalet inom näringen förekommande jordfräsar samt bensinförbrukningen hos dessa. Bearbetningen av materialet, vilket för övrigt företer vissa brister, har ännu inte slutförts, varför det ej kunnat läggas till grund för beräkningen av nästa budgetårs anslag.»

Utskottet. Eftersom utskottet ej har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gottgörelse till trädgårdsnäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 300 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

D. Jordbruksprisreglering m. m. samt särskilt stöd åt vissa jordbruk

15:o) *Statens jordbruksnämnd: Avlöningar.* Kungl. Maj:ts under punkten 27 (s. 50—53) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medge ändringar i personalförteckningen och fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 2 906 600 kronor eller 34 400 kronor mera än anvisningen för innevarande budgetår. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall personalen minskas med en tillförordnad kansliskrivare i lönegrad Ae 10, vilket innebär en nedräkning av anslaget med 15 400 kronor. Vidare minskas med hänsyn till belastningen anslagsposten till ersättningar till experter och sakkunniga med ett belopp av 25 000 kronor. Posten till arvoden och särskilda ersättningar höjes av samma skäl med 5 000 kronor. Medel till avlöning av 2 kontorsbiträden, vilka vikarierar på högre icke-ordinarie tjänst, överföres från anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän till anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Beräknade löneklassförändringar och lönegradsuppflyttningar på grund av reglerad befordringsgång, kostnader för tjänstetidsbefordran samt

för vikariats- och övertidsersättningar, extra personal m. m. föranleder en minskning av anslaget med respektive 3 000, 7 400 och 7 300 kronor. Å andra sidan uppräknas posterna till rörligt tillägg samt kompensation för höjda folkpensionsavgifter med 56 900 respektive 30 600 kronor.

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning föranleder icke någon erinran från utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens jordbruksnämnd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	814 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	35 000
3. Avlöningar till personal för tillfälliga arbetsuppgifter, <i>förslagsvis</i>	340 100
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 213 700
5. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	30 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	426 200
7. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	47 400
	Summa kronor 2 906 600

b) till *Statens jordbruksnämnd*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 2 906 600 kronor.

16:o) *Statens jordbruksnämnd*: *Omkostnader*. Under punkten 28 (s. 53—55) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget skall uppräknas med 22 500 kr. till 747 500 kr. Anslagsberäkningen innebär, att delposterna till bränsle, lyse och vatten samt övriga expenser höjts med 300 respektive 7 800 kr., varvid under posten till övriga expenser bör beräknas ett engångsbelopp för täckande av kostnaderna för pappersanskaffning, tryckning och distribution av licensblanketter såsom beredskap för ransoneringar. Vidare har kostnaden för tryckning m. m. på grund av stegrade kostnader upptagits till 49 400 kr. Posterna till reseersättningar och publikationstryck har å andra sidan minskats med 30 000 respektive 5 000 kr. Anslagsposten till särskilda undersökningar har upptagits med oförändrat belopp.

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning biträdades av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Statens jordbruksnämnd: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 747 500 kronor.

17:o) **Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m. m.** Kungl. Maj:ts har under punkten 30 (s. 67—69) föreslagit anslagsanvisning med oförändrat belopp, 15 000 000 kr.

Statens jordbruksnämnd har i sin anslagsframställning hemställt, att anslaget uppräknas till 17 600 000 kr., varav 15 000 000 kr. avsetts för beredskapslagring av spannmål samt oljekraftfoder och 2 600 000 kr. för andra för beredskapslagring avsedda varor. Motsvarande beräkning för innevarande budgetår var 2 200 000 kr. och ökningen sammanhänger huvudsakligen med beräknade kostnader för en erforderlig omsättning av vissa fettvarulager.

Nämnden har vidare förutsatt, att ifrågakvarande anslag till kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m. m. under budgetåret 1960/61 liksom tidigare skall få tagas i anspråk för täckande av sådana förluster som kan uppkomma i anledning av att försäkringen av beredskapslagrade varor i vissa fall har ersatts av statliga, av jordbruksnämnden utställda garanti- eller ansvarsförbindelser.

Slutligen har nämnden anmält, att Svenska lagerhusaktiebolaget, till fullföljande av det program för förbättring av den lokala beredskapen, som berörts i tidigare anslagsskrivelser från nämnden, senast den 29 augusti 1958, nu färdigställt flertalet av de planerade byggnaderna för lagring av lämpliga livsmedel eller livsmedelsråvaror i Dalarna och Norrland. En stor del av dessa lagerhus har också redan tagits i anspråk för beredskapslagring genom nämndens eller föreningen Svensk spannmålshandels försorg av olika varor inom nu avsedd totalram. Med ianspråktagande av lagerhusen sammanhängande förändringar i beredskapslagren beräknas icke bli av den storleksordning eller beskaffenhet, att de i väsentlig mån kan påverka de i det föregående angivna lagringskostnaderna.

Departementschefen har anfört följande.

»Till täckande av kostnaderna för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel under budgetåret 1960/61 har jordbruksnämnden beräknat ett belopp av 17 600 000 kronor. Jordbruksnämnden har därvid räknat med normalt beredskapslager av oljekraftfoder samt med en viss ökning av kostnaderna för nämndens egen beredskapslagring med hänsyn till en erforderlig omsättning av vissa fettvarulager. Mot dessa förslag torde inte vara något att erinra. Vidare har nämnden vid anslagsberäkningen utgått från en inte obetydlig ökning av beredskapslagren av brödsäd under loppet av budgetåret 1960/61. Genom denna ökning skulle dessa lager dock inte kunna bringas upp i normalkvantiteten 300 000 ton. Enligt min mening bör man givetvis syfta till att uppnå den av nämnden eftersträlvade kvantiteten men med hänsyn till ovissheten i fråga om skörde- och lagerutveckling samt till

den hittillsvarande belastningen å anslaget finner jag mig böra förorda, att anslaget upptages till oförändrat 15 000 000 kronor. Ur anslaget bör i enlighet med vad som nu gäller medel få ställas till förfogande för infriande av jordbruksnämndens garanti- och ansvarsförbindelser för oförsäkrade varor, vilka lagras för statligt ändamål men formellt förblir i enskild ägo.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag biträdades av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må till *Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 15 000 000 kronor.

18:o) *Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m.* Under punkten 32 (s. 70—75) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår anvisa ett belopp av 2 495 000 kr., vilket är 355 000 kr. mindre än vad som anvisats för innevarande budgetår.

Lantbruksstyrelsen och domänstyrelsen har i skrivelser den 28 augusti 1959 hemställt, att anslaget för nästa budgetår upptages med ett belopp av sammanlagt 2 575 000 kr. Beträffande motiven till de av de båda ämbetsverken gjorda äskandena får utskottet hänvisa till s. 70—74 i propositionen.

Departementschefen har anfört följande.

»Lantbruksstyrelsen har beräknat nettomedelsbehovet för på lantbruksstyrelsen ankommande del av ifrågavarande verksamhet till omkring 500 000 kronor. Med hänsyn till vissa kostnadsstegringar synes beloppet böra höjas till 520 000 kronor. Lantbruksstyrelsen har vidare föreslagit, att medelsbehovet till ett belopp av cirka 25 000 kronor täckes av oanvända medel, som ursprungligen ställts till förfogande för vissa fjällstugulägenheter i Kare-suando socken. Häremot har jag intet att erinra. För den på lantbruksstyrelsen ankommande verksamheten bör sålunda beräknas ett anslagsbehov av 495 000 kronor.

Lantbruksstyrelsens framställning om att under förevarande anslag anvisa medel till vissa åtgärder på lappväsendets område anser jag mig inte böra biträda.

Domänstyrelsen har beräknat medelsbehovet för på domänstyrelsen ankommande del av ifrågavarande verksamhet till 2 000 000 kronor. Vidare har domänstyrelsen hemställt om höjning med 55 000 kronor av den ur förevarande anslag till domänstyrelsen utgående ersättningen för ställande av byggnadssakkunnig hjälp m. m. å 20 000 kronor. Sistnämnda hemställan finner jag mig inte kunna biträda. Med hänsyn härtil synes medelsbehovet för domänstyrelsen trots vissa kostnadsstegringar kunna beräknas till det av styrelsen äskade beloppet av 2 000 000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit, bör anslaget för nästa budgetår uppföras med ett belopp av 2 495 000 kronor. Det torde få ankomma på

Kungl. Maj:t att sedermera fastställa ramar för styrelsernas ifrågavarande verksamhet ävensom att vid behov medge jämkningar av desamma.

Sedan år 1933 (prop. 1933: 97) har vissa mindre belopp utgått i statsbidrag till anordningar i Norrland för beredande av härbärke åt resande. Från och med budgetåret 1937/38 bestrides dessa statsbidrag från det under sjätte huvudtiteln uppförda reservationsanslaget Bidrag till vissa kommunikationsändamål. Statsbidragen uppgår för närvarande till sammanlagt 3 250 kronor per år och utgår till innehavarna av vissa fjällägenheter. Med hänsyn till de ändamål bidragen är avsedda att tillgodose föreslår jag efter samråd med chefen för kommunikationsdepartementet, att förevarande anslag från och med nästa budgetår belastas med sagda bidrag. Någon uppräknig av anslaget på grund härav synes inte erforderlig.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts medelsberäkning under anslagspunkten och tillstyrker jämväl förslaget, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att sedermera fastställa ramar för de båda ämbetsverkens här ifrågavarande verksamhet ävensom att vid behov medge jämkningar av sagda ramar.

Eftersom utskottet ej heller i övrigt haft något att invända mot vad som anförts under denna punkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 2 495 000 kronor.

19:o) **Bidrag till bokföringsverksamheten inom jordbruket.** Under punkten 33 (s. 75—79) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 875 000 kr., vilket är 178 100 kr. mindre än vad som anvisats för innevarande budgetår.

Lantbruksstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt att anslaget uppföres med 948 800 kr., varvid förutsatts att 90 000 kr. av medelsbehovet för budgetåret 1960/61 skall täckas av en per den 1 juli 1960 beräknad reservation. Beträffande motiven till lantbruksstyrelsens äskande får utskottet hänvisa till s. 75—78 i propositionen.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för lantbruksstyrelsens framställning — anfört följande.

»Lantbruksstyrelsens förslag till vissa förenklingar av den jordbruksekonomiska undersökningen ävensom till viss omfördelning och differentiering av kostnaderna för bokföring samt resor och traktamenten föranleder ingen erinran från min sida. Förslaget till ändrad fördelning på storleksgrupper anser jag böra biträdas. Ävenså finner jag mig böra tillstyrka styrelsens förslag att från ett begränsat antal av de gårdar, som ingår i undersökningen, införskaffa och bearbeta sådant material, som kan skapa större möjligheter att utnyttja undersökningen i samband med upprättandet av investeringskalky-

ler i lantbruksnämndernas verksamhet. Mot beräkningen av kostnaderna för denna specialredovisning m. m. har jag intet att erinra.

Lantbruksstyrelsen har beräknat medelsbehovet under anslaget till 1 038 800 kronor. Med hänsyn till vad jag i det föregående (p. 12) föreslagit angående utökad ekonomikonstulentverksamhet bör från detta anslag till anslaget Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader överföras dels det under förevarande anslag hittills upptagna beloppet å 30 000 kronor till ekonomikonstulentverksamhet i Jönköpings samt Göteborgs och Bohus län, dels ett belopp av 25 000 kronor. Enligt min mening bör en effektivisering av arbetet med bearbetning m. m. av materialet till undersökningen vara möjlig. Med hänsyn härtill bör för nästa budgetår medelsbehovet under anslaget, utöver vad nyss anförts, minskas med i runt tal 20 000 kronor. Styrelsens förslag att medelsbehovet till ett belopp av 90 000 kronor skall täckas av en per den 1 juli 1960 beräknad reservation av samma storlek föranleder ingen erinran från min sida.»

Utskottet. Enär utskottet ansluter sig till de synpunkter och förslag Kungl. Maj:t framlagt under denna rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till bokföringsverksamheten inom jordbruket* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 875 000 kronor.

E. Vissa kontrollanstalter på jordbrukets område m. m.

20:o) Statens centrala frökontrollanstalt: Avlöningar. Kungl. Maj:t har under punkten 34 (s. 80—83) hemställt om — förutom fastställande av ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 2 204 200 kr., vilket är 58 600 kr. mer än medelsanvisningen för innevarande budgetår.

Styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt har i sin anslagsframställning hemställt om en medelsförstärkning med i runt tal 100 600 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för styrelsens anslagsäskande och däröver av statens lönenämnd avgivet yttrande — anfört i huvudsak följande.

»Anstaltsstyrelsens yrkanden om personalförstärkningar finner jag mig inte kunna tillstyrka. Däremot biträder jag det förslag till personalminskningar, som inte direkt sammanhänger med förstärkningsyrkandena men vilket styrelsen ansett möjligt att genomföra till följd av rationaliseringar inom anstalten. Vid förslaget genomförande kan anslaget nedräknas med 22 700 kronor. Vad angår löneregleringar kan jag ej förorda de förslag här om som avser assistent, expeditionsföreståndare och kanslibiträde. Övriga löneregleringsförslag, vilka avser s. k. teknisk biträdespersonal, torde få prövas i annat sammanhang. I anledning av anstaltsstyrelsens förslag till beräkning av automatiska utgiftsökningar vill jag förorda, att anslaget hö-

jes med sammanlagt 21 200 kronor till följd av löneklassförändringar samt lönegradsuppflyttningar på grund av reglerad befordringsgång, 36 100 kronor på grund av 1959 års allmänna löneroglering samt 24 000 kronor såsom kompensation för höjda folkpensionsavgifter.»

Utskottet. Då utskottet icke har något att invända mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens centrala frökotrollanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	423 600
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 700
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 421 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	321 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	36 900
	<hr/>
	Summa kronor 2 204 200

b) till *Statens centrala frökotrollanstalt*: Avlöningar för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 2 204 200 kronor.

21:o) *Statens centrala frökotrollanstalt*: Omkostnader. Under punkten 35 (s. 83—84) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget skall uppräknas med 24 700 kr. till 712 800 kr.

Efter att ha redogjort för anstaltsstyrelsens anslagsframställning, innebärande en ökning av anslaget med 32 000 kr., har *departementschefen* anført följande.

»Någon uppräknings av posten till reseersättningar synes ej vara erforderlig, eftersom jag ej biträtt anstaltsstyrelsens förslag om att inrätta en inspektörstjänst. Däremot biträder jag styrelsens begäran att delposten till utsädeskontroll vid Svalöv skall uppräknas med 12 000 kronor. Förslaget om ökning av delposten till fältkontroll vill jag även i viss mån tillstyrka. Jag anser dock, att en höjning av denna post med 8 500 kronor bör vara tillfyllest. Härutöver finner jag anslagsposten till publikationstryck samt delposterna till övriga expenser, diverse förbrukningsartiklar och inköp av viss utrustning böra uppräknas med respektive 200, 1 500, 2 000 och 500 kronor. Vid bifall till vad jag nu förordar, bör förevarande anslag uppräknas med 24 700 kronor till 712 800 kronor.

I detta sammanhang torde få anmälas, att på riksstatsens inkomstsida beräknats, förutom en av anstaltsstyrelsen föreslagen ökning, en höjning av inkomsterna från frökontrollanstaltens verksamhet med i runt tal 90 000 kronor för nästa budgetår. Med utgångspunkt härifrån torde det få ankomma på lantbruksstyrelsen att efter förslag av frökontrollanstaltens styrelse och i samråd med statens sakrevision fastställa erforderliga taxeändringar.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och anmälan föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens centrala frökontrollanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 712 800 kronor.

22:o) *Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar.* Kungl. Maj:ts framställning under punkten 36 (s. 85—93) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medge ändring i personalförteckningen och fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 1 561 900 kr. eller 86 100 kr. mer än för innevarande budgetår.

Utskottet har i detta sammanhang behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 231 av herr *Svedberg, Lage, m. fl.* och II: 273 av herr *Östlund m. fl.*, i vilka motioner hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta, att på driftbudgeten under rubriken *Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar* anvisa medel till en assistent i reglerad befordringsgång med placering vid filialen i Röbbäcksdalen.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, får utskottet hänvisa till motionen I: 231.

Styrelsen för statens växtskyddsanstalt har i sin anslagsframställning hemställt om en uppräknad av anslaget med 247 400 kr. Styrelsen har därvid bl. a. föreslagit inrättande av den assistenttjänst i Röbbäcksdalen, som innefattas i ovan nämnda motioner.

Över anstaltsstyrelsens olika förslag har yttranden avgivits av statskontoret, styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök samt statens lönenämnd.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för anstaltsstyrelsens anslagsframställning och däröver avgivna yttranden — anfört följande.

»Vid 1959 års riksdag (prop. 138; JoU 26; rskr. 261) fattades principbeslut rörande den resistensbiologiska forsknings- och förädlingsverksamhetens organisation. Såvitt angår statens växtskyddsanstalt innebar beslutet bland annat, att Kungl. Maj:t bemyndigades lämna anstaltsstyrelsen medgivande att mottaga vissa donationsmedel, vilka erbjudits anstalten i syfte att möjliggöra en utbyggnad av ifrågavarande verksamhet. De åsyftade do-

nationsmedlen utgjordes av dels ett belopp om 300 000 kronor från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse för anläggande av ett resistensbiologiskt laboratorium i Åkarp, dels ett belopp om 41 000 kronor från stiftelsen Seth M. Kempes Minne för uppförande av klimatkamrar vid anstaltens filial i Röbbäcksdalen. Donationerna innefattade inte medel till finansiering av efter utbyggnaden erforderlig särskild personal och utrustning m. m. De beräkningar angående omfattningen av kostnaderna härför, som fanns redovisade i förutnämnda proposition överensstämmer i stort sett med dem, som anstaltsstyrelsen nu framlagt i sina anslagsäskanden för nästa budgetår. Någon mera ingående prövning av utgiftsberäkningarna företogs ej i samband med riksdagens ifrågavarande principbeslut utan det förutsattes, att en sådan prövning skulle ske i ett senare budgetsammanhang. De planerade byggnadsarbetena fick enligt beslutet inte igångsättas, förrän det stod klart, att anslagsmedel fanns tillgängliga för bestridandet av de vid anläggningarnas ianspråktagande direkt uppkommande följdkostnaderna, såvitt dessa kunde antagas falla på statsverket. Kungl. Maj:t har den 28 maj 1959 med stöd av riksdagsbeslutet förklarat hinder inte möta för växtskyddsanstaltens styrelse att med beaktande av vad i nämnda beslut sägs mottaga donationerna i fråga.

De medelsäskanden, som av anstaltsstyrelsen framställt för nästa budgetår till bedrivande av den åsyftade resistensbiologiska verksamheten, utgöres vad beträffar laboratoriet i Åkarp av tillhoppa cirka 50 000 kronor för avlöningar och 53 400 kronor för omkostnader, varav 34 900 kronor av engångsnatur, samt i fråga om klimatkammaranläggningen i Röbbäcksdalen av cirka 16 500 kronor för avlöningar och 14 000 kronor för omkostnader, varav 9 000 kronor av engångsnatur. För att möjliggöra igångsättning under nästa budgetår av verksamheten vid det planerade resistensbiologiska laboratoriet i Åkarp, vilket vid bifall till vad jag föreslår i det följande beräknas kunna färdigställas före den 1 januari 1961, vill jag förorda vissa anslagsökningar under denna och efterföljande anslagspunkt. Sålunda bör medel under denna punkt beräknas för en förste assistent i lönegrad Ae 21, en trädgårdsmästare i lönegrad Ae 9 samt ett institutionsbiträde i reglerad beföringång. För tillämpning av förordad lönegrad beträffande trädgårdsmästartjänsten förutsattes, att innehavaren av denna har genomgått fullgod trädgårdsmästarutbildning. Då berörda verksamhet torde kunna påbörjas redan den 1 juli 1960 utan hinder av att laboratoriet först senare kan hinna färdigställas, finner jag mig böra beräkna kostnaderna för de av mig nu föreslagna personalförstärkningarna såsom för helt budgetår. I enlighet med förutberörda riksdagsbeslut äger växtskyddsanstalten under innevarande budgetår taga i anspråk i dess avlönings- och omkostnadsstater upptagna medel till särskilda undersökningar för bestridande av arvode motsvarande lönen i löneklass A 21 till en assistent, sysselsatt med vissa resistensundersökningar vid ett provisoriskt laboratorium i Svalöv, samt av i sammanhanget erforderliga omkostnader intill ett belopp av högst 6 000 kronor. Som redan i det sammanhanget förutskickades, bör dessa medel kunna indragas,

när det nyss skisserade, utbyggda resistensbiologiska arbetet kommit i gång. De av mig nu godkända personalförstärkningarna påkallar därför en höjning av anstaltens avlöningsanslag med allenast ett belopp motsvarande lönen till en trädgårdsmästare och ett institutionsbiträde, eller förslagsvis 17 600 kronor. Till den erforderliga anslagsuppräknningen för omkostnader för ifrågavarande nya verksamhet torde jag få återkomma vid behandlingen av nästföljande anslag. Någon anslagstilldelning för att under nästa budgetår möjliggöra igångsättning av motsvarande verksamhet i Röbbäcksdalen anser jag mig inte kunna tillstyrka.

Vad härefter angår de anstaltsstyrelsens äskanden under detta anslag, vilka inte direkt avser den resistensbiologiska forsknings- och förädlingsverksamheten, vill jag till att börja med i viss utsträckning tillmötesgå förslaget om ytterligare biträdeshjälp åt den zoologiska avdelningen. Jag föreslår sålunda för min del, att anslaget höjes med 6 000 kronor för erforderlig biträdeshjälp å avdelningen vid genomförandet av uppbörderna av vissa avgifter för registrering av växtskyddsmedel, vilka avgifter jag avser att ytterligare beröra i samband med min anmälan under nästföljande anslagspunkt av beräknade inkomstökningar m. m. i anstaltens verksamhet. I anslutning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor bör vidare den i styrelsens äskanden under rubriken lönerogleringar upptagna kontorsbiträdestjänsten ändras till en kanslibiträdestjänst i lönegrad Ae 7. Kostnaden härför beräknas till 1 200 kronor. I anledning av anstaltsstyrelsens förslag till beräkning av automatiska utgiftsökningar vill jag förorda, att anslaget ökas med 19 600 kronor till följd av löneklassförändringar samt lönegradsuppflyttningar på grund av reglerad befordringgång, 25 500 kronor på grund av 1959 års allmänna löneroglering — varav 2 100 kronor belöper på personal för särskilda undersökningar — samt 16 200 kronor såsom kompensation för höjda folkpensionsavgifter. Styrelsens yrkanden om ändrad lönegradsplacering för en fotograf och en institutionsvaktmästare torde, enär de avser s. k. teknisk biträdespersonal, få prövas i annat sammanhang.

Av de under växtskyddsanstaltens avlönings- och omkostnadsanslag beräknade medlen för särskilda undersökningar må jämlikt Kungl. Maj:ts beslut under innevarande budgetår tagas i anspråk högst 26 700 respektive 12 800 kronor för forsknings- och försöksverksamhet rörande nematoder. Anstaltsstyrelsen har beträffande nästa budgetår föreslagit en uppräknning av angivna belopp med 18 000 respektive 7 000 kronor för att möjliggöra vissa markkarteringsundersökningar för utrönande av förekomst av potatisål. Till täckande av de med undersökningarna förenade kostnaderna har styrelsen emellertid räknat med att få ersättningar å tillhoppa cirka 25 000 kronor. Jag tillstyrker att ifrågavarande undersökningar kommer till stånd och i princip ersättes enligt styrelsens förslag. Budgetmässigt vill jag emellertid, i stället för de föreslagna anslagshöjningarna, förorda att berörda anslagsposter må till bestridande av utgifterna för undersökningarna i fråga överskridas i den utsträckning, som motsvaras av inflytande ersättningar

med avdrag av ett belopp motsvarande 20 procent av nämnda utgifter. De inflytande ersättningarna bör — i överensstämmelse med vad jag under nästa anslagspunkt ämnar föreslå med avseende å redovisningen av anstaltens inkomster över huvud taget — tillgodoföras riksstatens inkomsttitel Uppbörd i statens verksamhet: Inkomster vid statens växtskyddsanstalt.

Då jag inte kan tillstyrka bifall till anstaltsstyrelsens övriga, nu ej särskilt berörda förslag, bör förevarande anslag för nästa budgetår höjas med sammanlagt (17 600 + 6 000 + 1 200 + 19 600 + 25 500 + 16 200 =) 86 100 kronor till 1 561 900 kronor. Anslaget bör fördelas på olika poster i enlighet med avlöningsstaten i efterföljande hemställan.

Å personalförteckningen bör upptagas en tjänst som förste assistent i lönegrad Ae 21.»

Utskottet. Utskottet delar den i motionerna I: 231 och II: 273 framförda uppfattningen att växtskyddsanstaltens filial i Röbbäcksdalen nu bör ges ökade resurser för att bättre kunna lösa de arbetsuppgifter för vilka den inrättats. En förstärkning framstår som angelägen icke minst ur den synpunkten att man först därigenom kan tillgodogöra sig de donationsmedel på 41 000 kronor som enligt bemyndigande av 1959 års riksdag får mottagas av anstaltsstyrelsen för anskaffande av klimatkammare. Härigenom ges filialen möjlighet att öka sin verksamhet på det resistensbiologiska området. Utskottet förordar alltså, att utöver Kungl. Maj:ts förslag till personalförstärkningar vid växtskyddsanstalten en tjänst för assistent i reglerad befordringgång inrättas och placeras vid anstaltens filial i Röbbäcksdalen.

Då Kungl. Maj:ts medelsberäkning och förslag i övrigt under anslagspunkten ej givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall, såvitt nu är i fråga, till motionerna I: 231 och II: 273,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för statens växtskyddsanstalt, som angivits i det föregående

b) fastställa följande avlöningsstat för statens växtskyddsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	194 900
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 500
3. Avlöningar till personal för särskilda undersökningar, <i>förslagsvis</i>	106 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	1 034 800

5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	216 900
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	24 300
	Summa kronor 1 578 400

c) till *Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 578 400 kronor.

23:o) *Statens växtskyddsanstalt: Omkostnader.* Under punkten 37 (s. 93—100) har Kungl. Maj:t hemställt om en med 71 900 kr. till 500 800 kr. ökad medelsanvisning.

I detta sammanhang har utskottet även handlagt de under föregående anslagspunkt omnämnda likalydande motionerna I: 231 av herr *Svedberg, Lage, m. fl.* och II: 273 av herr *Östlund m. fl.*, i vilka motioner yrkats, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att under rubriken *Statens växtskyddsanstalt: Omkostnader* anvisa dels 9 000 kr. för komplettering av utrustningen vid filialen i Röbbäcksdalen, dels 5 000 kr. för omkostnader i samband med den resistensbiologiska verksamheten därstädes.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, hänvisas till motionen I: 231.

Styrelsen för statens växtskyddsanstalt har i sin anslagsframställning hemställt, att anslaget för nästa budgetår höjes med 184 600 kr.

Över anstaltsstyrelsens förslag har yttranden avgivits av statskontoret, riksräkenskapsverket samt styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för anslagsäskandena och de däröver avgivna yttrandena — anført följande.

»Såsom jag närmare utvecklat under föregående anslagspunkt anser jag mig kunna förorda vissa anslagsökningar i samband med inrättandet av ett resistensbiologiskt laboratorium i Åkarp. De poster i växtskyddsanstaltens omkostnadsstat, som av anstaltsstyrelsen föreslagits skola höjas med hänsyn till en förstärkt resistensbiologisk verksamhet på nämnda plats, är anslagsposten till reseersättningar ävensom delposterna till bränsle, lyse och vatten, övriga expenser, frakter och transporter, instrument, apparatur m. m., förbrukningsartiklar o. d., arbetskostnader samt städning och renhållning. Jag tillstyrker för min del en uppräknig av nämnda poster i detta sammanhang med respektive 1 000, 2 500, 2 500, 1 000, 15 000, 1 500, 3 000 och 2 000 kronor, eller sålunda tillhoppa 28 500 kronor. Vid avvägningen av de angivna beloppen har jag utgått ifrån att den nya verksamheten i Åkarp inte hinner i alla avseenden påbörjas vid ingången av nästa budgetår. Ökningen å 15 000 kronor av delposten till instrument, apparatur m. m. avses för utrustning av nyssnämnda laboratorium och är sålunda av engångs-

karaktär. Även viss del av de angivna medlen till expenser är — såsom avsedd för möbler m. m. till laboratoriet — att betrakta som engångsmedel. I enlighet med vad jag anfört under avlöningsanslaget bör den under förevarande anslag upptagna posten till särskilda undersökningar samtidigt minskas med 6 000 kronor

Vad därefter beträffar de yrkanden under detta anslag, vilka inte direkt sammanhänger med planerad förstärkning av den resistensbiologiska verksamheten, vill jag först behandla dem som avser redan berörda poster under anslaget. Den begärda höjningen å 2 500 kronor av anslagsposten till reseersättningar på grund av höjda traktamenten kan jag sålunda biträda. Likaså tillstyrker jag, att under delposten till övriga expenser beräknas medel dels såsom under innevarande budgetår för inköp av kartsåk och vissa skyddskläder, dels för tryckning av särskilda debiteringsblanketter avsedda att underlätta uppbörden av anmälnings- och inspektionsavgifter vid införsel av växter, m. m. Enär för innevarande budgetår anvisats ett engångsbelopp av 7 000 kronor till övriga expenser, vilket belopp nu skall utgå, och då tryckningskostnaderna nästa budgetår för nämnda debiteringsblanketter kan beräknas till 5 000 kronor, synes ifrågavarande delpost — bortsett från vad jag föreslagit för resistensändamål — böra nedräknas med 2 000 kronor. Delposten till bränsle, lyse och vatten anser jag för min del kunna nedräknas med 4 000 kronor. De föreslagna inköpen av traktorer torde böra anstå. Under delposten till frakter och transporter är jag ej heller i övrigt beredd tillstyrka annan medelsuppräknings än med ett belopp av 1 400 kronor för täckande av automatiska utgiftsökningar. Då ett engångsbelopp om 20 000 kronor samtidigt skall avdragas vid anslagsberäkningen, torde delposten i fråga — bortsett från den föreslagna höjningen för den resistensbiologiska verksamheten — kunna minskas med 18 600 kronor. Delposten till instrument, apparatur m. m. kan i detta sammanhang, med hänsyn till dels förekomsten av ett engångsbelopp av 4 000 kronor, dels viss automatisk utgiftsökning å förslagsvis 500 kronor, nedräknas med 3 500 kronor. Beträffande delposten till förbrukningsartiklar o. d. synes någon höjning ej påkallad utöver den jag tidigare förordat. Däremot finner jag böra tillstyrka en uppräknings av delposten till arbetskostnader med 1 400 kronor i anledning av inträffad lönestegring. På grund av höjda städerskelöner bör vidare delposten till städning och renhållning ökas med 600 kronor. Vad slutligen angår anslagsposten till särskilda undersökningar, synes denna till följd av automatiska utgiftsökningar böra uppräknas med 2 000 kronor. I fråga om anslagspostens användning till bestridande av kostnader för vissa markkarteringsundersökningar torde jag få hänvisa till vad jag därom anfört under nästföregående anslagspunkt.

Beträffande övriga utgiftsposter i anstaltens omkostnadsstat föreslår jag ändrad medelsanvisning allenast i fråga om anslagsposten till publikationstryck, som enligt min mening bör uppräknas med av anstaltsstyrelsen föreslagna 400 kronor för utgivning av visst cirkulär ävensom med 300 kronor till följd av kostnadsökningar i övrigt, samt i fråga om delposten

till skatter och onera, vilken i enlighet med styrelsens begäran bör ökas med avrundat 300 kronor. Vad angår delposten till kostnader för växtskyddskurser finner jag styrelsens förslag att därunder skall beräknas medel för anordnande av en särskild utbildningskurs för deltidssysselsatta växtinspektörer välbetänkt. Erforderliga medel för sagda kurs torde emellertid enligt min åsikt böra rymmas inom delpostens nuvarande storleksram.

I likhet med riksräkenskapsverket finner jag mig kunna tillstyrka anstaltsstyrelsens förslag att redovisningen av de inkomster, som för närvarande bokföres såsom särskilda uppbördsmedel å anslaget — tillhoppa uppgående till 70 000 kronor — överföres till vederbörande inkomsttitel å rikstatsens inkomstsida. Detta arrangemang nödvändiggör en höjning av förevarande anslag med lika stort belopp. I konsekvens med ifrågavarande ändring av medelsredovisningen anser jag mig emellertid böra förorda, att jämväl övriga inkomster vid anstalten, beträffande vilka för närvarande gäller att de skall tagas till uppbörd å anslaget, från och med nästa budgetår i stället skall redovisas på rikstatsens inkomstsida.

I enlighet med vad jag hittills förordat under denna anslagspunkt skall såsom ökade inkomster i växtskyddsanstaltens verksamhet för nästa budgetår beräknas ($25\ 000 + 70\ 000 =$) 95 000 kronor. Härutöver har anstaltsstyrelsen ställt i utsikt höjda inkomster till ett belopp av cirka 80 000 kronor genom uttagande av vissa avgifter för registrering av växtskyddsmedel enligt kungörelsen 1953:589 angående sådan registrering m. m. Därest riksdagen inte har något att erinra häremot, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att föreskriva om uttagande av avgifter till täckande av kostnaderna för registreringsförfarandet.

Vid bifall till vad jag under denna anslagspunkt förordat, behöver anslaget sålunda för nästa budgetår ökas med ($28\ 500 - 6\ 000 + 2\ 500 - 2\ 000 - 4\ 000 - 18\ 600 - 3\ 500 + 1\ 400 + 600 + 2\ 000 + 400 + 300 + 300 + 70\ 000 =$) 71 900 kronor till 500 800 kronor.»

Utskottet. Under åberopande av vad som anförts under föregående anslagspunkt tillstyrker utskottet det i motionerna I: 231 och II: 273, såvitt nu är i fråga, framförda yrkandet, att ifrågavarande anslag uppräknas med 14 000 kronor utöver Kungl. Maj:ts förslag för omkostnader vid växtskyddsanstaltens filial i Röbbäcksdalen. Av anvisningen på 14 000 kronor bör 9 000 kronor avses som engångsanslag för komplettering av filialens utrustning.

I övrigt föranleder Kungl. Maj:ts medelsberäkning och förslag under förevarande punkt icke någon utskottets erinran. Härvid utgår dock utskottet från att de avgifter som avses att hädanefter uttagas i samband med registreringen av växtskyddsmedel ej bestämmas till högre belopp än vad som följer av självkostnadsprincipen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 231 och II: 273, såvitt

nu är i fråga, till *Statens växtskyddsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 514 800 kronor.

24:o) **Bekämpande av växtsjukdomar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 38 (s. 100) gjorda framställning om oförändrad medelsanvisning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bekämpande av växtsjukdomar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

25:o) **Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 39 (s. 100—103) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en medelsanvisning av 414 500 kr. eller 8 900 kr. mer än för innevarande budgetår.

Anstaltsstyrelsen har i sin anslagsframställning föreslagit en anslagshöjning med i runt tal 45 900 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för anslagsäskandena — anfört följande.

»Vid 1956 års riksdag (prop. 77; JoU 14; rskr. 174) fattades principbeslut om att statens lantbrukskemiska kontrollanstalt samt kemiska analyslaboratoriet vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök skulle omorganiseras och sammanföras till en institution, benämnd statens lantbrukskemiska laboratorium, samt förläggas till Ultuna, Uppsala län. I anledning härav tillkallade efter Kungl. Maj:ts bemyndigande dåvarande chefen för jordbruksdepartementet den 16 maj 1957 en särskild sakkunnig för att verkställa utredning rörande den statsunderstödda lantbrukskemiska analys- och kontrollverksamheten ävensom rörande behovet av personal, utrustning och lokaler vid statens lantbrukskemiska laboratorium. Utredningsmannen har i augusti 1958 och i juni 1959 avgivit delbetänkanden (stencilerade) angående statens lantbrukskemiska laboratorium, dess arbetsuppgifter, organisation och ekonomi respektive ordnandet av den lokala statsunderstödda lantbrukskemiska analysverksamheten m. m. I avvaktan på bland annat remissbehandlingen av det sistnämnda delbetänkandet har ställning ännu inte kunnat tagas till den sakkunniges förslag. Med hänsyn härtill är jag inte beredd att tillstyrka anstaltsstyrelsens förslag till personalförstärkningar eller till personalminskning i direkt samband därmed. Styrelsens förslag till ändrad lönegradsplacering av s. k. teknisk biträdespersonal torde få prövas i annat sammanhang. Till sagda personal synes böra hänföras de i styrelsens yrkanden upptagna tjänsterna som förste laboratoriebiträde, laboratoriebiträde, institutionsvaktmästare och vaktmästare. Förslagen till löneregleringar i övrigt eller till ordinariesättning av

vissa tjänster kan jag av förut angivna skäl inte förorda. Endast av styrelsen yrkade ändringar av automatisk karaktär bör nu komma i fråga. Förvarande anslag torde sålunda enligt min mening böra höjas på grund av löneklassförändringar och tjänstetidsbefordran samt höjd kompensation för folkpensionsavgifter med 4 300 respektive 4 600 kronor.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning under förvarande anslagspunkt föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens lantbrukskemiska kontrollanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	97 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 500
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	251 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	56 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	7 000

Summa kronor 414 500

b) till *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 414 500 kronor.

26:o) *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Omkostnader.* Under punkten 40 (s. 103—105) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 88 700 kr. eller 2 000 kr. mer än innevarande budgetårs anvisning.

Efter redogörelse för anstaltsstyrelsens anslagsframställning, innebärande ökning av anslaget med 62 000 kr., har *departementschefen* förordat en anslagshöjning med tillhoppa 2 000 kr. på grund av ökade kostnader för reseersättningar och publikationstryck ävensom för övriga expenser, underhåll av byggnader samt för inventarier och apparater.

Utskottet. Kungl. Maj:ts anslagsberäkning biträdades av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må till *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 88 700 kronor.

27:o) **Statens maskinprovningar: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har under punkten 41 (s. 105—107) hemställt, att riksdagen måtte fastställa ny avlöningsstat ävensom anvisa 431 100 kr. för ändamålet. Det föreslagna anslagsbeloppet överstiger innevarande budgetårs anvisning med 29 200 kr.

Styrelsen för statens maskinprovningar har i sin anslagsframställning hemställt att anslaget höjes med i runt tal 31 400 kr.

Departementschefen har, efter närmare redogörelse för styrelsens anslagsäskanden och avgivet yttrande av lantbruksstyrelsen, framhållit, att han i anslutning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor uppräknat anslaget med 800 kronor för ändring av en kontoristtjänst i lönegrad Ae 9 vid huvudexpeditionen i Ultuna till en kansliskrivartjänst i lönegrad Ae 10. I övrigt har departementschefen förklarat sig icke kunnat tillstyrka annat än öknningar av automatisk natur.

Utskottet. Då utskottet icke funnit anledning göra någon erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens maskinprovningar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Ersättningar till sakkunniga, tillfälliga biträden m. fl., <i>förslagsvis</i>	11 500
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	354 500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	58 000
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	7 100
	Summa kronor 431 100

b) till *Statens maskinprovningar: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 431 100 kronor.

28:o) **Statens maskinprovningar: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 42 (s. 107—109) föreslagit, att anslaget uppföres med 336 200 kr., innebärande en ökning med 7 500 kr. jämfört med medelsanvisningen för innevarande budgetår.

Departementschefen har — efter redogörelse för styrelsens för statens maskinprovningar anslagsäskanden samt riksräkenskapsverkets och lantbruksstyrelsens yttranden däröver — anfört följande.

»Förslaget av maskinprovningarnas styrelse att införa bruttoredovisning av kostnaderna för postavgifter vid distribution av meddelanden m. m. föranleder ingen erinran från min sida. Dessa kostnader bör, såsom riksräkenskapsverket i sitt yttrande förordat, bestridas från delposten till övriga expenser, vilken i anledning härav behöver uppräknas med 19 000 kronor. I enlighet med styrelsens förslag bör vidare delposten till ersättning till statens provningsanstalt för materialundersökning å 1 500 kronor utgå ur omkostnadsstaten och ett motsvarande belopp tillföras delposten till ersättning för arbete, m. m. Den i innevarande budgetårs omkostnadsstat ingående delposten till anskaffande av nya portar å 20 000 kronor, vilken är av engångskaraktär, kan nästa budgetår utgå ur staten. I övrigt synes viss anslagsuppräknning påkallad med hänsyn till kostnadsökningar av automatisk karaktär. Sålunda bör posten till publikationstryck ävensom delposterna till övriga expenser, provningsutrustning och instrument samt förbrukningsmateriel höjas med respektive 5 000, 1 000, 1 500 och 1 000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit, behöver anslaget för nästa budgetår ökas med 7 500 kronor till 336 200 kronor.»

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget beträffande ifrågasvarande anslag tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Statens maskinprovningar: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 336 200 kronor.

F. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanärningar

29:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har under punkten 43 (s. 110—117) hemställt, att riksdagen måtte fastställa ny avlöningsstat ävensom anvisa 6 448 400 kr. för ändamålet. Det föreslagna anslagsbeloppet överstiger innevarande budgetårs anvisning med 145 600 kr.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök har i sin anslagsframställning hemställt, att anslaget höjes med i runt tal 429 700 kr.

Efter en närmare redogörelse för högskolestyrelsens äskanden och jordbrukshögskoleutredningens yttrande däröver har *departementschefen* anfört följande.

»Högskolestyrelsens hemställan under förevarande anslag innefattar, bland annat, förslag om inrättande av ett flertal nya tjänster och om ytterligare medelsanvisning för anställande av extra arbetskraft. Dessa förslag anser jag mig inte kunna tillstyrka, då det enligt min mening, i avvaktan på resultatet av jordbrukshögskoleutredningens arbete, i princip synes böra anstå med prövningen av frågan om förstärkning av högskolans och försöksanstalternas personal. Vad särskilt angår förslaget att inrätta en tjänst som forskardocent vill jag därvid erinra, att 1959 års riksdag efter förslag av

Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen (IX ht s. 133) medgivit, att av innevarande budgetårs anslag må under vissa i propositionen angivna förutsättningar för avlönande av en forskardocent i lönegrad Ae 24 disponeras vissa under anslaget eventuellt inbesparade medel. Därest riksdagen inte har något att erinra häremot, synes en motsvarande anordning böra medgivas jämväl under budgetåret 1960/61. Det nu för ersättning till skrivhjälp vid Norrlands lantbruksförsöksanstalt avsedda beloppet å 2 000 kronor bör uppräknas med 100 kronor.

Vad härefter angår de av högskolestyrelsen föreslagna löneregleringarna torde frågan om lönegradsplaceringen av den under punkten 10 b) i det föregående angivna tekniska biträdespersonalen få prövas i annat sammanhang. Övriga av högskolestyrelsen föreslagna lönegradsuppflyttningar respektive höjningen av arvodet till föreståndaren för maskintekniska institutionen kan jag inte biträda. Däremot har jag inte något att erinra mot att beloppet till arvoden till experter vid undervisningen i maskinlära höjes med 1 200 kronor.

Vid bifall till vad jag föreslagit i det föregående bör förevarande anslag uppräknas med 1 300 kronor. Vidare torde anslaget på grund av lönereglering för viss personal, höjningen av det rörliga tillägget samt ökad kompensation för höjda folkpensionsavgifter uppräknas med sammanlagt i runt tal 293 700 kronor. Då jag såsom närmare framgår av vad jag i det följande kommer att anföra vid behandlingen av högskolans materielanslag inte har något att erinra mot bifall till högskolestyrelsens hemställan, att ett belopp å 75 600 kronor måtte överföras till sistnämnda anslag, bör förevarande anslag å andra sidan minskas med sistnämnda belopp. Därutöver torde anslaget på grund av beräknade löneklassförändringar samt för korrigerig av ordinarieposten böra minskas med sammanlagt 73 800 kronor.»

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande punkt har icke givit utskottet anledning framställa någon erinran. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 788 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	84 700
3. Arvoden till viss tillfällig personal vid institutionerna och försöksanstalterna	277 600
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	3 314 300

5. Särskilda löneförmåner till viss tjänsteman ..	1 800
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	882 000
7. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	100 000
	Summa kronor 6 448 400

b) till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 6 448 400 kronor.

30:o) *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Omkostnader.* Under punkten 44 (s. 117—121) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 895 200 kr. eller 90 800 kr. mer än innevarande budgetårs anvisning.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök har i sin anslagsframställning hemställt om en höjning av medelsanvisningen med 85 200 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för högskolestyrelsens anslagsäskanden — anfört följande.

»Beträffande omkostnaderna för kansliet och undervisningsinstitutionerna har jag inte något att erinra mot en uppräkningspost till publikationstryck, delposten till övriga expenser samt delposten till städning och renhållning. Uppräkningsposten torde dock böra begränsas till respektive 1 200, 800 och 20 900 kronor. Övriga av högskolestyrelsen föreslagna uppräkningsposter kan jag inte tillstyrka. Däremot torde delposten till driftkostnader för halvväxtlaboratoriet böra höjas med 800 kronor.

I anslutning till beräkningen av omkostnaderna för kansliet och undervisningsinstitutionerna vill jag till behandling jämväl upptaga frågan om medelsanvisningen från och med nästa budgetår till stipendier vid högskolan. Jag har nämligen för avsikt att i det följande i samband med beräkningen av skogshögskolans omkostnadsanslag föreslå ändrade bestämmelser för erhållande av elevstipendier vid bland annat lantbrukshögskolan. I samband därmed kommer jag att föreslå, att medel för ändamålet i fortsättningen skall anvisas under åttonde huvudtiteln. Det nu under rubriken *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Stipendier* anvisade anslaget å 132 800 kronor skulle vid bifall till nyssnämnda förslag kunna minskas med 64 800 kronor. Vid sådant förhållande synes återstoden av sistnämnda anslag, d. v. s. det för utdelande av licentiand- och doktorandstipendier avsedda beloppet å 68 000 kronor, från och med nästa budgetår lämpligen böra anvisas under förevarande omkostnadsanslag samt uppföras under en särskild, obetecknad anslagspost i omkostnadsstaten. Anslaget bör sålunda för detta ändamål höjas med 68 000 kronor.

Medelsanvisningen till omkostnader för kansliet och undervisningsinsti-

tutionerna bör sålunda i enlighet med det föregående för nästa budgetår höjas med sammanlagt 91 700 kronor.

Vad härefter angår statens jordbruksförsök synes anslagsposten till reseersättningar i enlighet med högskolestyrelsens förslag böra höjas med 3 000 kronor. I övrigt vill jag beträffande statens jordbruksförsök föreslå, att anslagsposten till publikationstryck och delposten till övriga expenser uppräknas med 3 000 respektive 200 kronor. Å andra sidan torde den för omkostnaderna vid jordbruksförsöken avsedda delen av förevarande anslag böra minskas med ett belopp av 10 700 kronor. Såsom framgår av vad jag anför i det följande vid behandlingen av högskolans materielanslag har jag nämligen inte något att erinra mot att medel för det med sagda belopp avsedda ändamålet för nästa budgetår i stället anvisas under sistnämnda anslag. Medelsanvisningen till statens jordbruksförsök skulle sålunda för nästa budgetår minskas med 4 500 kronor.

I fråga om statens husdjursförsök kan jag inte tillstyrka någon höjning av anslagsposten till övriga utgifter. Vad angår övriga förslag under husdjursförsöken synes anslagsposten till reseersättningar böra uppräknas med det föreslagna beloppet å 500 kronor, medan höjningen av delposten till övriga expenser synes böra begränsas till 300 kronor. Därutöver föreslår jag, att den i husdjursförsökens stat upptagna delposten till bränsle, lyse och vatten samt posten till publikationstryck uppräknas med 2 300 respektive 500 kronor. Medelsanvisningen till statens husdjursförsök bör alltså för nästa budgetår höjas med sammanlagt 3 600 kronor.

Vid bifall till vad jag i det föregående förordat, behöver förevarande anslag för nästa budgetår uppföras med $(804\,400 + 91\,700 - 4\,500 + 3\,600 =) 895\,200$ kronor.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer, att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 895 200 kronor.

31:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Materiel.** Under punkten 45 (s. 121—123) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 470 000 kr., vilket innebär en ökning med 205 000 kr. i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget.

Efter redogörelse för högskolestyrelsens anslagsframställning, innebärande en ökning med 292 300 kr., har *departementschefen* anfört följande.

»Högskolestyrelsen har i sina äskanden föreslagit att vissa nu under högskolans avlönings-, omkostnads- och utrustningsanslag anvisade belopp skall överföras till förevarande anslag. Med hänsyn till de av högskolestyrelsen åberopade skälen anser jag mig böra tillstyrka denna hemställan. Jag föreslår sålunda att till förevarande anslag från och med nästa budget-

är överföres från avlöningsanslaget 75 600 kronor, från omkostnadsanslaget 10 700 kronor och från anslaget till nyanskaffning och underhåll av utrustning 95 000 kronor. Beträffande förstnämnda belopp å 75 600 kronor, vilket hänför sig till den i avlöningsstaten för högskolan uppförda posten till arvoden till viss tillfällig personal vid institutionerna och försöksanstalterna, vill jag kraftigt understryka att förevarande anslag — såvitt gäller anställning av personal — i fortsättningen bör i likhet med vad som gäller för dispositionen av exempelvis universitetens materielanslag, utnyttjas endast för tillgodoseende av arbetskraftsbehov, som på förhand kan antagas inte bli av längre varaktighet.

Beträffande högskolestyrelsens hemställan om uppräknig i övrigt av förevarande anslag finner jag mig inte heller i år kunna tillstyrka, att medel anvisas till instrumentverkstaden eller till studieresor. För övriga med anslaget avsedda ändamål är jag däremot beredd tillstyrka en uppräknig av medelsanvisningen med 23 700 kronor.

Vid bifall till vad sålunda föreslagits bör förevarande anslag för nästa budgetår uppföras med ett belopp av (265 000 + 75 600 + 10 700 + 95 000 + 23 700 =) 470 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, på högskolestyrelsen att med beaktande av vad nyss sagts bestämma anslagets fördelning på de olika institutionerna och försöksanstalterna.»

Utskottet. Utskottet biträder vad Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande punkt och hemställer,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Materiel* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 470 000 kronor.

32:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** Kungl. Maj:t har under punkten 46 (s. 123—125) hemställt om en från 333 000 kr. till 258 000 kr. minskad medelsanvisning.

Departementschefen har — efter att ha redogjort för högskolestyrelsens anslagsäskanden, avseende en minskning av anslaget med 38 500 kr. — anfört följande.

»Vid behandlingen av närmast föregående anslag har jag tillstyrkt högskolestyrelsens hemställan, att till högskolans materielanslag måtte från förevarande anslag överföras ett belopp av 95 000 kronor, vilket enligt högskolestyrelsens uppgift mer hänför sig till materiel i egentlig mening än till sådan utrustning, för vars anskaffande och underhåll förevarande anslag är avsett. Då jag emellertid samtidigt är beredd att för nästa budgetår förorda en med 20 000 kronor ökad medelsanvisning för sistnämnda med anslaget avsedda ändamål, bör den föreslagna minskningen av anslaget begränsas till 75 000 kronor och detta sålunda uppföras med ett belopp av

258 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, på högskolestyrelsen att med beaktande av vad nyss sagts bestämma den närmare dispositionen av anslaget.»

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förslag icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 258 000 kronor.

33:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Bokinköp och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 47 (s. 125—126) om en från 75 000 kr. till 85 000 kr. höjd medelsanvisning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 kronor.

34:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Lokal och fast försöksverksamhet.** Under punkten 48 (s. 126—127) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 938 800 kr., vilket är 7 300 kr. mer än det för innevarande budgetår anvisade beloppet.

Departementschefen har efter redogörelse för högskolestyrelsens anslagsäskanden, innebärande förslag om ökning av anslaget med 20 300 kr., förordat att anslaget dels uppräknas med 17 300 kr. för täckande av automatiska kostnadsökningar, dels minskas med ett för innevarande budgetår anvisat engångsbelopp å 10 000 kr.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t framlagda anslagsberäkningen föranleder ingen invändning från utskottets sida. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Lokal och fast försöksverksamhet* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 938 800 kronor.

35:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Jordbruksdriften vid statens försöksgårdar.** Kungl. Maj:ts under punkten 49 (s. 128) gjorda framställning, som innebär att anslaget uppföres med ett formellt belopp av 100 kr., tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Jordbruksdriften vid statens försöksgårdar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

36:o) Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Avlöningar. Under punkten 50 (s. 128—136) har Kungl. Maj:t föreslagit att för ändamålet anvisas 1 810 600 kr., vilket belopp överstiger innevarande budgetårs anslagsanvisning med 61 300 kr., ävensom att ändrad avlöningsstat fastställas.

Institutsstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om anslagsökning med 208 400 kr.

Yttranden över anslagsäskandena eller vissa delar därav har avgivits av styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök, lantbruksstyrelsen, televerkets distriktschef i Malmö samt jordbrukshögskoleutredningen.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för anslagsframställningen och de däröver avgivna yttrandena — anfört följande.

»Institutsstyrelsen har i sina anslagsäskanden för nästa budgetår framställt ett flertal yrkanden om personalförstärkningar m. m., i vissa fall i utbyte mot redan befintliga tjänster eller mot för särskilda ändamål nu anvisade belopp. Dessa yrkanden anser jag mig inte kunna bifalla. Däremot vill jag föreslå, att de nu under anslaget beräknade beloppen till ersättning till sekreterarhjälp och till arvode till bibliotekarie uppräknas med vardera 200 kronor.

Vad angår de av institutsstyrelsen föreslagna lönegradsuppflyttningarna m. m. torde frågan om lönegradsplaceringen av de under punkterna 3 k) — 3 n) upptagna vaktmästartjänsterna, som är att hänföra till s. k. tekniska biträdestjänster, få prövas i annat sammanhang. Övriga av institutsstyrelsen begärda lönegradsuppflyttningar m. m. kan jag inte tillstyrka i vidare mån än att jag förordar, att de för extra skrivhjälp vid kamrerarkontoret, mejeriekonomiska institutionen och statens trädgårdsförsök anvisade beloppen uppräknas med sammanlagt 300 kronor samt det för ersättning till vaktmästarhjälp vid institutionen för mjölkprodukternas teknologi avsedda beloppet med 100 kronor.

Vid bifall till mina förslag i det föregående behöver anslaget uppräknas med (200 + 200 + 300 + 100 =) 800 kronor. På grund av beräknade löneklassförändringar och reglerad befordringsgång, arvodesreglering för montör, lönereglering för laboratoriebiträden, ökad kompensation för höjda folkpensionsavgifter samt höjningen av det rörliga tillägget bör anslaget vidare uppräknas med i runt tal 60 500 kronor. Sammanlagt behöver således förevarande anslag höjas med 61 300 kronor till 1 810 600 kronor.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt har icke föranlett någon erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	635 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	24 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	875 100
4. Särskilda löneförmåner till viss tjänsteman..	1 200
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	245 000
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	30 000

Summa kronor 1 810 600

b) till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 810 600 kronor.

37:o) *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut*: **Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 51 (s. 136—147) hemställt, att *Alnarpsinstitutets* omkostnadsanslag jämfört med innevarande budgetårs medelsanvisning höjes med 38 000 kr. till 754 000 kr.

Institutsstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt att för ändamålet anvisas 839 900 kr. Av nämnda belopp hänför sig 371 500 kr. till statens trädgårdsförsök och 468 400 kr. till institutets övriga verksamhet.

Yttranden över institutsstyrelsens förslag till omkostnadsstat har avgivits av styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök, lantbruksstyrelsen och jordbrukshögskoleutredningen.

I detta sammanhang har vidare anmälts att *institutsstyrelsen* den 17 november 1958 och 2 oktober 1959 gjort framställning om anvisande av medel för täckande av förlust vid trädgårdarna under budgetåret 1957/58.

Över institutsstyrelsens framställning den 17 november 1958 har yttranden avgivits av statskontoret, riksräkenskapsverket, lantbruksstyrelsen, statens sakrevision samt styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök.

Statens sakrevision har i anledning av uppdraget att avge utlåtande över institutsstyrelsens förenämnda framställning den 17 november 1958 verkställt en särskild utredning rörande de ekonomiska förhållandena vid *Alnarps trädgårdar* i avsikt att klargöra orsakerna till förlusten och för att om möjligt kunna anvisa utvägar till nedbringande av underskotten i framtiden. På grundval av denna utredning förordar sakrevisionen en gränsdragning mellan undervisningsodlingar och merkantila odlingar.

Över sakrevisionens förslag har yttranden avgivits av statskontoret, riksräkenskapsverket, lantbruksstyrelsen, styrelsen för lantbrukshögskolan och

statens lantbruksförsök, styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut, jordbrukshögskoleutredningen samt Sveriges handelsträdgårdsmästareförbund.

Beträffande det närmare innehållet i Alnarpsinstitutets framställningar, sakrevisionens utredning och i frågan avgivna yttranden får utskottet hänvisa till s. 142—145 i propositionen.

Departementschefen har anfört följande.

»Innan jag närmare redogör för mitt ställningstagande till institutsstyrelsens förslag rörande medelsbehovet till *institutets verksamhet utom trädgårdsförsöken*, vill jag till behandling upptaga frågan om medelsanvisningen för nästa budgetår till de ändamål, vartill medel hittills anvisats under anslaget till Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Stipendier m. m. Anledningen härtill är ett av mig i det följande i samband med beräkningen av skogshögskolans omkostnadsanslag framlagt förslag, som berör även förevarande anslag. Jag har nämligen för avsikt att i berörda sammanhang föreslå ändrade bestämmelser för erhållande av elevstipendier vid bland annat högre mejerikursen och högre trädgårdskursen vid institutet. I samband därmed kommer jag även att föreslå, att medel för ändamålet i fortsättningen skall anvisas under åttonde huvudtiteln. Det nyssnämnda stipendieanslaget, som för innevarande budgetår är uppfört med 17 000 kronor, skulle vid bifall till förslaget kunna minskas med det belopp å 8 800 kronor, vilket för närvarande disponeras för utdelande av fyra elevstipendier. Vid sådant förhållande synes återstoden av stipendieanslaget, det vill säga det för studieresor avsedda beloppet å 8 200 kronor, från och med nästa budgetår lämpligen böra anvisas under förevarande omkostnadsanslag samt uppföras under en särskild, obetecknad anslagspost i omkostnadsstaten. Anslaget bör sålunda för detta ändamål höjas med 8 200 kronor.

Vad därefter angår de av institutsstyrelsen begärda anslagshöjningarna har jag inte något att erinra mot den föreslagna uppräkningsdelen av delposten till städning och renhållning med 6 800 kronor. Med hänsyn till höjda traktamenten synes anslagsposten till reseersättningar böra höjas med 500 kronor. Jag kan vidare tillstyrka en höjning av delposterna till övriga expenser, till förbrukningsartiklar för mejeriförsöken, till förbrukningsartiklar för institutionen för mjölkprodukternas teknologi samt till förbrukningsartiklar för institutionen för mejerikemi och mejeribakteriologi. Höjningen av sistnämnda poster synes emellertid böra begränsas till respektive 600, 800, 500 och 400 kronor.

Beträffande institutsstyrelsens framställningar om medel för täckande av underskott å rörelsen vid Alnarps trädgårdar torde till en början få erinras om att 1957 års riksdag med anledning av hemställan i statsverkspropositionen (IX ht p. 29) dels anvisade ett belopp av 583 500 kronor till täckande av sådana förluster vid trädgårdarna, som uppkommit under budgetåren 1949/50—1955/56, dels medgav att förevarande anslag för budgetåret 1956/57 finge tagas i anspråk för täckande av under budgetåret eventuellt upp-

kommande förlust. Enligt uppgifter i de nu aktuella framställningarna uppstod även under sistnämnda budgetår en förlust å cirka 28 800 kronor. I nyssnämnda statsverksproposition anmäldes, att vissa åtgärder då redan vidtagits i fråga om trädgårdarna, varigenom ett bättre driftsresultat erhöles. Sålunda hade ledningen av trädgårdarna anförtrotts åt en särskild driftsledare. Vidare hade viss minskning av personalen ägt rum och driften rationaliserats även i andra hänseenden.

Av den föregående redogörelsen framgår, att det, trots de sålunda viktiga åtgärderna, uppstått en förlust å cirka 95 500 kronor i trädgårdsrörelsen under budgetåret 1957/58. Såsom även framhållits av institutstyrelsen torde detta relativt stora underskott huvudsakligen ha förorsakats av de övervägande ogynnsamma förutsättningar, som rådde under berörda budgetår. I enlighet med institutstyrelsens förslag torde medel böra ställas till förfogande för täckande av sistnämnda förlust. Därest riksdagen inte har något att invända häremot, har jag för avsikt att i annat sammanhang föreslå Kungl. Maj:t att medge, att institutets för innevarande budgetår anvisa de omkostnadsanslag må för ändamålet överskridas med erforderligt belopp. Den under budgetåret 1958/59 uppkomna vinsten bör således inte tagas i anspråk för ändamålet.

Den av institutstyrelsen i dess framställning berörda frågan rörande viss omläggning av verksamheten vid Alnarps trädgårdar i syfte att uppnå ett bättre ekonomiskt resultat har, såsom framgår av den föregående redogörelsen, närmare utretts av statens sakrevision, som därvid föreslagit en bestämd gränsdragning mellan undervisningsodlingarna och de merkantila odlingarna vid trädgårdarna. Förslaget har i princip tillstyrkts av remissmyndigheterna, även om delade meningar rått i fråga om beräkningen av inkomsterna av de olika odlingarna och om lämpligheten av att redan nu taga definitiv ställning till verksamhetens framtida organisation. För egen del anser jag i likhet med flera av remissmyndigheterna, att man utan större olägenhet bör kunna låta anstå med prövningen av frågan om en dylik omorganisation i avvaktan på ställningstagandet till trädgårdsskoleutredningens betänkande och jordbrukshögskoleutredningens kommande förslag. Detta framför allt med hänsyn till att det tydligen måste anses osäkert, om trädgårdsrörelsen efter en eventuell omläggning i enlighet med sakrevisionens förslag kommer att ge det ekonomiskt fördelaktigare resultat, som revisionen räknat med. Enligt min mening synes sålunda verksamheten vid Alnarps trädgårdar under budgetåret 1960/61 böra bedrivas i huvudsak i samma form som under de senaste åren. Jag förutsätter därvid, att institutstyrelsen beaktar alla möjligheter till rationalisering och förbättring över huvud taget av driften vid trädgårdarna. Mot bakgrunden av det sålunda anförda och med hänsyn till svårigheten att nu förutse, vilka driftsresultat som kan uppnås under innevarande och nästa budgetår, är jag inte nu beredd taga ställning till frågan om medelsanvisning för täckande av eventuellt kommande förluster vid trädgårdarna. Medel för detta

ändamål synes sålunda enligt min mening inte böra beräknas under förevärande anslag för nästa budgetår.

Övriga nu inte särskilt nämnda utgiftsposter bör för nästa budgetår upptagas med samma belopp som i nu gällande omkostnadsstat. Jag anser mig inte heller i år kunna tillstyrka, att under anslaget beräknas särskilda medel till anskaffning av förbrukningsartiklar för lantbruksavdelningen och trädgårdsavdelningen.

I enlighet med det anförda och då de särskilda uppbördsmedlen i enlighet med institutsstyrelsens förslag bör beräknas till oförändrade belopp, bör omkostnaderna för institutets verksamhet utom trädgårdsförsöken under nästa budgetår beräknas till $(379\ 600 + 8\ 200 + 6\ 800 + 500 + 600 + 800 + 500 + 400 =)$ 397 400 kronor.

Beträffande omkostnaderna för *statens trädgårdsförsök* kan jag tillstyrka institutsstyrelsens förslag om uppräknig av delposterna till ersättning till Skaraborgs läns hushållningssällskap för lokalhyra, till driftkostnader vid Öjebyns försöksstation samt till städning och renhållning med respektive 3 000, 600 och 2 100 kronor. Anslagsposten till reseersättningar synes med hänsyn till höjda traktamenten böra ökas med 500 kronor. Vidare föreslår jag, att delposten till bränsle, lyse och vatten uppräknas med 1 600 kronor, delposten till övriga expenser med 400 kronor, anslagsposten till publikationstryck med 600 kronor, delposten till förbrukningsartiklar och gödslingsmedel med 1 000 kronor, delposten till inköp av inventarier med 400 kronor samt delposten till dagsverken m. m. med 10 000 kronor. Övriga utgiftsposter i den nu gällande omkostnadsstaten för statens trädgårdsförsök torde böra bibehållas vid oförändrade belopp. Med hänsyn till att även de särskilda uppbördsmedlen i enlighet med institutsstyrelsens förslag torde böra beräknas till oförändrade belopp, kan omkostnaderna för trädgårdsförsöken under nästa budgetår beräknas till $(336\ 400 + 3\ 000 + 600 + 2\ 100 + 500 + 1\ 600 + 400 + 600 + 1\ 000 + 400 + 10\ 000 =)$ 356 600 kronor.

Vid bifall till vad jag föreslagit i det föregående skulle Alnarps-institutets omkostnadsanslag för budgetåret 1960/61 behöva uppföras med 754 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet delar departementschefens uppfattning att prövningen av frågan om omorganisation av verksamheten vid Alnarps trädgårdar bör anstå i avvaktan på ställningstagandet till trädgårdsskoleutredningens och jordbrukshögskoleutredningens betänkanden. Då utskottet även i övrigt ansluter sig till vad Kungl. Maj:t föreslagit under punkten och icke har något att erinra mot de gjorda anslagsberäkningarna, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut*: Omkostnader för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 754 000 kronor.

38:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Materiel.** Det av Kungl. Maj:t under punkten 52 (s. 147—148) framlagda förslaget om en med 3 000 kronor ökad medelsanvisning biträdades av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Materiel* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 43 000 kronor.

39:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** Kungl. Maj:t har under punkten 53 (s. 148—150) förordat att anslaget uppräknas med 5 000 kr. till 50 000 kr. Det har därvid förutsatts, att beloppet skall användas, förutom till underhåll av utrustning, för anskaffning av apparatur och annan laboratorieutrustning och att det skall ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, på institutstyrelsen att bestämma den närmare dispositionen av anslaget.

Utskottet. Utskottet, som icke haft något att invända mot vad Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande punkt, hemställer,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

40:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Bokinköp och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 54 (s. 150—151) om en med 500 kr. till 16 500 kr. höjd medelsanvisning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 16 500 kronor.

41:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Trädgårdsekonomisk byrå.** Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag under punkten 55 (s. 151—152) om att anslaget skall uppräknas med 500 kr. till 15 500 kr. till följd av ökningen av de lönekostnader, som skall bestridas av statsmedel, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Trädgårdsekonomisk byrå* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 15 500 kronor.

42:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Lokal och fast försöksverksamhet.** Under punkten 56 (s. 152) har Kungl. Maj:t förordat att anslaget med hänsyn till vissa automatiska kostnadsökningar skall höjas från 43 000 kr. till 44 000 kr.

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning föranleder ingen erinran från utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Lokal och fast försöksverksamhet* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 44 000 kronor.

43:o) *Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande.* Kungl. Maj:ts under punkten 57 (s. 152—153) framlagda förslag om en med 100 kronor minskad medelsanvisning tillstyrkes av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må till *Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 107 400 kronor.

44:o) *Lantbruksskolan vid Ultuna: Avlöningar.* Kungl. Maj:ts under punkten 59 (s. 154) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 137 700 kr. eller 4 500 kr. mer än för innevarande budgetår. Av höjningen hänför sig 3 000 kr. till merkostnader till följd av löneklassuppflyttning och höjning av det rörliga tillägget, medan 1 500 kr. beror på ökad kompensation för höjda folkpensionsavgifter.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag tillstyrkes av utskottet, som hemställer, att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för lantbruksskolan vid Ultuna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	51 300
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	71 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	13 000
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 400

Summa kronor 137 700

b) till *Lantbruksskolan vid Ultuna: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 137 700 kronor.

45:o) *Lantbruksskolan vid Ultuna: Omkostnader.* Under punkten 60 (s. 155—156) har Kungl. Maj:t föreslagit en uppräknig av anslaget med 2 100 kr. Då föreslås delposten till ersättning till Ultuna egendom för kosthåll

höjd med 7 500 kr., samtidigt som de särskilda uppbördsmedlen uppräknas med 5 600 kr. Vidare förordas en höjning av delposten till övriga expenser med 200 kr.

Utskottet. Kungl. Maj:ts anslagsberäkning möter ingen invändning från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Lantbruksskolan vid Ultuna: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 24 000 kronor.

46:o) **Bidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har under punkten 61 (s. 156—159) föreslagit en medelsanvisning av 9 460 300 kr., vilket belopp överstiger innevarande budgetårs anvisning med 767 100 kr.

Lantbruksstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om en anslagshöjning med 850 700 kr. Härav hänför sig 767 100 till avlöningskostnader, pensionsavgifter, arvoden åt speciallärare, arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäkringen samt kompensation för höjda pensionsavgifter. Styrelsen har vid denna beräkning utgått bl. a. från att antalet skolor förblir oförändrat men att antalet lärare ökar med 6 vid lantmannaskolorna och 20 vid lantbruksskolorna.

Den av styrelsen i övrigt föreslagna anslagsökningen, 83 600 kr., föranledes av att styrelsen hemställt om lönegradsuppflyttning från Ao 21 till Ao 23 för 14 ämneslärartjänster och för rektorerna vid lantbruksskolorna.

Departementschefen har tillstyrkt lantbruksstyrelsens förslag endast såvitt detsamma avser förenämnda belopp på 767 100 kr.

Utskottet. Utskottet biträder den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsberäkningen och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 9 460 300 kronor.

47:o) **Bidrag till jordbrukets yrkesskolor.** Under punkten 63 (s. 161—164) innebär Kungl. Maj:ts framställning en med 500 kr. till 354 300 kr. minskad anslagsanvisning.

Lantbruksstyrelsen har hemställt att anslaget skall uppräknas med 20 200 kronor och därvid bl. a. föreslagit viss ändring av grunderna för beräkning av statsbidraget till driftkostnaderna vid jordbrukets yrkesskolor.

Departementschefen har, efter närmare redogörelse för lantbruksstyrelsens anslagsframställning anfört.

»Jag är inte beredd att, innan 1955 års lantbruksundervisningskommitté avgivit sina förslag, förorda någon ändring av grunderna för beräkningen av statsbidragen till driftkostnader vid jordbrukets yrkesskolor. Jag kan inte heller tillstyrka förslaget om lönegradsuppflyttning för yrkeslärarna. Däremot har jag inte något att erinra mot att bidrag utgår till kompensationen för höjda folkpensionsavgifter. Under anslaget bör för detta ändamål beräknas ett belopp av 4 400 kronor. Med hänsyn till vad statskontoret anfört i yttrande över en i annat sammanhang gjord framställning i ämnet och det förhållandet att övriga lantbruksundervisningsanstalter erhållit täckning för kostnaderna för arbetsgivarbidrag enligt lagarna om allmän sjukförsäkring och om moderskapshjälp, vill jag inte heller motsätta mig, att även jordbrukets yrkesskolor erhåller täckning för dylika kostnader. Detta medför en ökning av medelsbehovet under anslaget med 1 700 kronor. Vad sålunda föreslagits bör endast gälla de befattningshavare, vilkas lön utgår med belopp, motsvarande vissa av Kungl. Maj:t särskilt angivna lönegrader.

Mot lantbruksstyrelsens anslagsberäkning i övrigt har jag inte något att erinra. Med hänsyn härtill torde anslaget för nästa budgetår böra minskas med i runt tal 500 kronor till 354 300 kronor.»

Utskottet. Utskottet ansluter sig till vad Kungl. Maj:t förordat och hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till jordbrukets yrkesskolor* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 354 300 kronor.

48:o) *Särskilda utbildningskurser.* Den av Kungl. Maj:t under punkten 64 (s. 164—167) gjorda framställningen innefattar en medelsanvisning av 138 500 kr., vilket belopp är 1 800 kr. högre än det för innevarande budgetår anvisade.

Efter närmare redogörelse för lantbruksstyrelsens anslagsäskande under förevarande punkt — innebärande en höjning av anslaget med 80 300 kr. — har *departementschefen* anfört följande.

»Under anslaget har för innevarande budgetår beräknats 9 600 kronor till bidrag till en mejeriskola. Till den med anslaget avsedda kursverksamheten i övrigt har utöver anvisat belopp å 127 100 kronor beräknats stå till förfogande en reservation å 15 400 kronor eller sammanlagt 142 500 kronor. Enligt min mening bör ett belopp av samma storlek ställas till förfogande för sistnämnda verksamhet även under nästa budgetår. Den av lantbruksstyrelsen föreslagna ökningen av medelsanvisningen för ändamålet anser jag mig således inte kunna tillstyrka. Detta innebär, att jag inte är beredd att i enlighet med lantbruksstyrelsens förslag förorda någon höjning av vissa av de nu utgående bidragsbeloppen. Liksom under föregående budget-

år bör emellertid, inom den nu angivna kostnadsramen, medel få tagas i anspråk för en kurs för blivande lärare på enhetsskolans jordbrukslinje i klass 9 y och för blivande instruktörer vid lantbruksnämnder och hushållnings-sällskap. I anslutning härtill vill jag även föreslå, att inom sagda kostnadsram skall få disponeras erforderligt belopp till lokala informationskurser för konsulenter och instruktörer vid lantbruksnämnderna och hushållnings-sällskapen i fråga om de nya riktlinjerna för jordbrukets rationalisering.

För i det föregående angivna ändamål skulle således erfordras en medelsanvisning av 152 100 kronor. Då emellertid det för mejeriskolan avsedda beloppet inte torde komma att utnyttjas under innevarande budgetår och med hänsyn till att därutöver en reservation å 4 000 kronor redan nu kan beräknas föreligga å anslaget vid utgången av budgetåret, torde det vara tillfylllest om anslaget för nästa budgetår uppföres med (152 100 — 9 600 — 4 000 =) 138 500 kronor. Denna medelsanvisning överstiger med 1 800 kronor det för innevarande budgetår anvisade beloppet.»

Utskottet. Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts synpunkter och framställning under punkten och hemställer,

att riksdagen må till *Särskilda utbildningskurser* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 138 500 kronor.

49:o) **Studiehjälp åt elever vid vissa lantbruksundervisningsanstalter m. m.** Kungl. Maj:t har under punkten 65 (s. 167—169) föreslagit, att anslaget i enlighet med lantbruksstyrelsens beräkning uppföres med ett med 600 000 kr. till 2 700 000 kr. höjt belopp.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen föranleder ingen erinran från utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Studiehjälp åt elever vid vissa lantbruksundervisningsanstalter m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 2 700 000 kronor.

50:o) **Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter.** Kungl. Maj:t har under punkten 66 (s. 169—172) föreslagit riksdagen att för nästa budgetår anvisa ett belopp av 500 000 kr. för ifrågavarande ändamål. För innevarande budgetår har anvisats 1 000 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

a) I: 47 av herr *Pålsson m. fl.* samt II: 55, likalydande, av herr *Thapper m. fl.*, I: 325 av herr *Söderberg m. fl.* samt II: 406, likalydande, av herr *Jacobsson i Sala m. fl.* ävensom I: 487 av herr *Svanström*, i vilka motioner hemställts, att ifrågavarande anslag för budgetåret 1960/61 måtte uppföras med 4 000 000 kr.;

b) I: 136 av herr Nilsson, Yngve, m. fl. och II: 165, likalydande, av herr Svensson i Krokstorp m. fl., i vilka motioner hemställts, att riksdagen uttalar, att medel som kan disponeras för byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter i görligaste mån anvisas under nionde huvudtiteln samt att riksdagen av Kungl. Maj:t begär förslag till avveckling av den betydande eftersläpningen av utbetalning av bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter;

c) I: 477 av herr Johansson, Anders, m. fl. och II: 586, likalydande, av herrar Antby och Rimås, i vilka motioner hemställts, att riksdagen må till Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandena i motionerna får utskottet hänvisa till motionerna I: 47, I: 325, I: 487, II: 165 och II: 586.

Lantbruksstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om en med 3 000 000 kr. till 4 000 000 kr. höjd medelsanvisning. Styrelsen har därvid bl. a. anfört följande.

F. n. finns hos lantbruksstyrelsen ansökningar till ännu ej igångsatta byggnadsarbeten från 26 skolor, varav tio lantbruksskolor, representerande en sammanlagd byggnadskostnad av i runt tal 16 000 000 kr. Vid icke mindre än 40 skolor har byggnadsarbeten färdigställts eller påbörjats representerande en sammanlagd beräknad byggnadskostnad av i runt tal 25 000 000 kr. Statsbidragsfrågan har i dessa fall ej prövats, utan skolans huvudman förskotterar hela byggnadskostnaden. Huvudman för ifrågakvarande skolor är i de flesta fall landstingen, som har ekonomiska möjligheter att förskottera byggnadskostnaderna. Där förening eller stiftelse står såsom huvudman för skola, torde sådan förskottering icke kunna ske med hänsyn till huvudmannens ekonomiska ställning. Såsom framgår av det anförda har ansökningarna om statsbidrag till ännu ej igångsatta arbeten nedgått från beräknade 20 000 000 kr. förra året till 16 000 000 kr., men i gengäld har de av huvudmannen förskottrade byggnadskostnaderna ökat från 15 000 000 kr. till beräknade 25 000 000 kr. eller med 10 000 000 kr.

Vid skolor i olika delar av landet finns dessutom uppgjorda planer på byggnadsarbeten, vilka planer ännu ej föranlett någon ansökning om statsbidrag, beroende på att vederbörande med hänsyn till anhopningen av redan inneliggande ansökningar anser det utsiktslöst att nu ingiva ytterligare sådana.

Utöver de tidigare omnämnda ansökningarna föreligger ansökningar från sex skolor om ytterligare statsbidrag med i runt tal 1 335 000 kr. till byggnadsarbeten, vilka redan utförts, men där byggnadskostnaderna blivit högre än vad som ursprungligen beräknats och statsbidrag följaktligen sökts till täckande av vederbörlig del av den sålunda uppkomna merkostnaden.

I sina förslag till anslagsäskanden framhöll lantbruksstyrelsen förra året att behovet av gymnastik- och samlingssalar gjort sig alltmera gällande, och enligt lantbruksstyrelsens mening vore en ökning av byggnadsanslaget önskvärdt även ur denna synpunkt.

Såsom lantbruksstyrelsen upprepade gånger anfört i sina tidigare skrivelser med förslag till anslagsäskanden är det i hög grad angeläget, att den alltmera ökade eftersläpningen i fråga om beviljande av statsbidrag kan

inhämtas inom rimlig tid. Med anledning härav anser lantbruksstyrelsen, att — med all hänsyn tagen till det statsfinansiella läget — anslaget för budgetåret 1960/61 bör upptagas till ett belopp av åtminstone 4 000 000 kr.

1958 års besparingsutredning har i sitt den 6 augusti 1959 avgivna betänkande (SOU 1959: 28) behandlat bl. a. förevarande anslag. Utredningen framhåller därvid de allvarliga statsfinansiella olägenheter, som uppkommer när på sätt som här skett statsbidrag utöver föreliggande anslagsram ställes i utsikt med stöd av en författningsbestämmelse. Detta gäller även om denna innehåller en reservation för att bidrag skall utgå endast i mån av tillgång på medel. I förevarande fall har uppkommit en eftersläpning, som inte kan undanröjas utan en betydligt ökad medelsanvisning. Besparingsutredningen förutsätter att — i avvaktan på resultatet av 1955 års lantbruksundervisningskommittés arbete, vilket bl. a. skall beröra antalet lägre lantbruksundervisningsanstalter, som kan beräknas bli erforderligt i framtiden — i fråga om denna bidragsgivning särskild vaksamhet iakttages, så att felinvesteringar på området undvikas.

En närmare redogörelse för utredningens förenämnda uttalande och däröver avgivna yttrande lämnas å s. 170—172 i propositionen.

Departementschefen har anfört följande.

1955 års lantbruksundervisningskommitté har att bland annat undersöka riktlinjerna för utbyggnaden och lokaliseringen av här ifrågakarande undervisningsanstalter ävensom grunderna för beräkningen av bidragsbeloppen. Utredningen beräknas slutföra sitt arbete i början av innevarande år. I avvaktan på utredningens förslag synes särskild återhållsamhet med medelsanvisningen under förevarande anslag vara påkallad. Att helt upphöra med bidragsgivningen till detta ändamål ens för en övergående period torde å andra sidan inte vara lämpligt. Jag vill därför föreslå, att anslaget för nästa budgetår uppföres med ett till 500 000 kronor minskat belopp. Jag vill därvid framhålla angelägenheten av att den fortsatta planeringen av ifrågakarande byggnadsverksamhet i avvaktan på ställningstagande från statsmakternas sida till nyssnämnda utredningsförslag, såsom besparingsutredningen förutsatt i sitt betänkande, präglas av särskild vaksamhet, så att felinvesteringar på området undvikas.

I detta sammanhang torde jag få erinra om, att Kungl. Maj:t genom beslut den 23 januari 1959 medgivit Norrbottens läns landsting att under vissa närmare angivna villkor dels övertaga och tills vidare åtnjuta ett stående räntefritt lån å 325 000 kronor, som den 30 juni 1943 för förvärv av fastigheten Björkfors 2°, Nederkalix socken, lämnats hushållnings-sällskapet i länet från av riksdagen för budgetåren 1936/37 och 1939/40 anvisade reservationsanslag till Bidrag till Norrbottens läns hushållnings-sällskap för inrättande av lantbruksskola, dels övertaga statsbidrag å 169 174 kronor, som beviljats sällskapet till vissa byggnadsarbeten vid lantmannaskolan i Björkfors, och å 13 211 kronor, som beviljats sällskapet för maskinanskaffning m. m. vid skolan. Av ärendet framgår vidare, att av lånet kvar-

står 315 884 kronor oguldet samt att landstinget träffat överenskommelse med sällskapet om att huvudmannskapet för och äganderätten till nyssnämnda lantmannaskola liksom sällskapets övriga lantmanna- och lanthus-hållsskolor skall från och med den 1 januari 1959 övergå till landstinget. Vad sålunda förekommit har jag härigenom velat bringa till riksdagens kännedom.

Utskottet. I motionerna I: 136 och II: 165 har noterats att medel för arbetslöshetens bekämpande under den senaste konjunkturnedgången utnyttjats även för bidragsgivning till byggnadsarbeten vid lantbruksundervisningsanstalter. Ett sådant förfaringssätt medför enligt motionärerna att den på grund av behovsprövningen bestämda ordningsföljden rubbas och att stora orättvisor uppstår huvudmännen emellan. Somliga, som för länge sedan förskotterat medel, får alltjämt vänta länge på bidragens utbetalning, andra får sina skolor byggda omedelbart utan förskottering. Motionärerna hemställer därför att för undvikande av orättvisor och felinvesteringar medel som kan disponeras för byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter i görligaste mån anvisas under nionde huvudtiteln. Därvid framhålles även att en utbetalning av landstingens fordringar å statsbidrag för redan utförda arbeten skulle ha lika sysselsättningsstimulerande effekt som om samma belopp erbjuds via arbetsmarknadsstyrelsen för nya byggnadsobjekt, förutsatt att arbetslösheten icke är speciellt lokalt betonad.

Utskottet kan icke ansluta sig till förenämnda yrkande. Med den noggranna prövning och det intima samarbete mellan vederbörande myndigheter som sker i samband med ianspråktagandet av arbetslöshetsmedel synes risken för felinvesteringar obetydlig med nuvarande form för anslagsanvisning. Att vissa skolor härigenom har byggts med statsbidrag utan förskottering från vederbörande huvudmän synes enligt utskottets uppfattning ej heller innebära någon orättvisa mot de huvudmän som väntar på statsbidrag för redan utförda byggnadsarbeten. Väntetiden har ju icke förlängts för dessa.

I förenämnda motionspar har även hemställts att riksdagen av Kungl. Maj:t måtte begära förslag till avveckling av den betydande eftersläpningen av utbetalning av bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter. I anledning av sistnämnda yrkande får utskottet anföra följande.

Enligt vad departementschefen meddelat har 1955 års lantbruksundervisningskommitté bl. a. att undersöka grunderna för beräkningen av bidragsbeloppen för under förevarande punkt berörda undervisningsanstalter. Utskottet, som förutsätter att sagda utredningsarbete avser hela frågan om normerna för den framtida bidragsgivningen till ändamålet i fråga, finner det önskvärt att de nya grunderna efter riksdagens fastställelse ges omedelbar verkan och tillämpas på alla nytillkomna byggnadsföretag, som kan åtnjuta bidrag. Det synes höra sörjas för att enligt de nya grunderna beviljade statsbidrag utgår i samband med företagets genomförande. Någon eftersläp-

ning bör med andra ord icke tillåtas. Anslagsbeviljande och bidragsutbetalning bör gå hand i hand.

De förhandsbesked om tillstyrkan av statsbidrag, som lantbruksstyrelsen givit, kan enligt hittillsvarande praxis anses samtidigt ha inneburit en försäkran om bidrag. Det synes utskottet rimligt att dessa löften infrias. En plan för avveckling av statens moraliska utfästelser bör därför utarbetas och tillämpas vid sidan av den nya bidragsordningen.

Med dessa förutsättningar finner utskottet det oriktigt att — genom bibehållande av de nuvarande bidragsbestämmelserna under den övergångsperiod som återstår tills beslut om en ny bidragsordning fattats — invägga undervisningsanstalternas huvudmän i den föreställningen att av lantbruksstyrelsen lämnade förhandsbesked om tillstyrkan kan infrias med nu förevarande ordning. Avvecklingsproblemet skulle ytterligare försvåras om styrelsen under tiden utställde nya dylika besked. Med anledning av vad sålunda anförts vill utskottet förorda att gällande bestämmelser suspenderas från och med den 1 april i år tills en ny bidragsordning samt en avvecklingsplan kunnat beslutas och träda i kraft. Vidare vill utskottet uttala det önskemålet, att lantbruksstyrelsen omedelbart utan att avvakta beslut om nuvarande bestämmelsers suspension upphör att utfärda nya förhandsbesked om tillstyrkan.

Vad utskottet här anfört och föreslagit får ej fattas så att jordbrukets yrkesutbildning eftersättes. Översynen av bidragsgrunderna bör för övrigt påskyndas, så att beslut i frågan snarast kan fattas.

Vad slutligen angår anslagsbeloppet för nästa budgetår är det utskottets mening att detsamma oavkortat bör användas för avveckling av tidigare utfästelser om statsbidrag till redan påbörjade byggnadsföretag. I fråga om beloppets storlek bör, med hänsyn till den betydande eftersläpningen i bidragsutbetalningarna, icke någon nedräkning ske i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget. Utskottet tillstyrker därför de i motionerna I: 477 och II: 586 framförda yrkandena om en oförändrad medelsanvisning av 1 000 000 kronor för ändamålet. Utskottet har följaktligen icke ansett sig kunna biträda yrkandena i motionerna I: 47, II: 55, I: 325, II: 406 och I: 487 om ett till 4 000 000 kronor höjt anslag.

Kungl. Maj:ts under punkten gjorda anmälan föranleder ingen utskottets erinran.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må,

a) i anledning av motionerna I: 136 och II: 165, såvitt nu är i fråga, bemyndiga Kungl. Maj:t att, i avvaktan på nya grunder för statsbidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter, förordna att kungörelsen 1939: 910 tills vidare icke skall äga tillämpning på byggnadsarbeten som igångsättes eller på sådana förvärv av byggnader som sker efter den 1 april 1960 även om förhandsbesked lämnats

av lantbruksstyrelsen om att statsbidrag kommer att tillstyrkas;

b) i anledning av Kungl. Maj:ts framställning och med bifall till motionerna I: 477 och II: 586 samt med avslag å motionerna I: 47 och II: 55, I: 325 och II: 406 ävensom I: 487, till *Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor;

II. att motionerna I: 136 och II: 165, såvitt de icke besvarats i det föregående, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

51:o) **Bidrag till undervisningsmateriel för maskinundervisning.** Utskottet biträder den av Kungl. Maj:t under punkten 67 (s. 173) gjorda framställningen om i förhållande till innevarande budgetår oförändrad medelsanvisning för ifrågasvarande ändamål och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Bidrag till undervisningsmateriel för maskinundervisning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 165 000 kronor.

52:o) **Reseunderstöd för studier på lantbrukets område.** Tidigare anvisades förevarande anslag under rubriken Reseunderstöd för studier på jordbrukets område.

Under punkten 68 (s. 173—175) innebär Kungl. Maj:ts framställning en medelsanvisning av 75 000 kr. eller 45 000 kr. mer än för innevarande budgetår.

Efter närmare redogörelse för lantbruksstyrelsens anslagsframställning med bl. a. förslag om höjning av anslaget med 15 000 kr. har *departementschefen* anfört följande.

»Under återopande av vad jag anfört i det föregående i samband med mitt under lantbruksattachéernas avlöningsanslag framförda förslag om minskning av antalet lantbruksattachéer eller lantbruksrepresentanter föreslår jag, att förevarande anslag uppräknas med 45 000 kronor till 75 000 kronor. Av anslaget torde i förekommande fall reseunderstöd få beviljas även för studier på skogsbrukets område. I anslutning härtill torde anslagets rubrik lämpligen böra ändras till Reseunderstöd för studier på lantbrukets område. Vad slutligen angår lantbruksstyrelsens hemställan om bemyndigande för styrelsen att besluta om fördelning av viss del av anslaget vill jag anföra, att det enligt min mening inte torde föreligga anledning för Kungl. Maj:t att i detta hänseende meddela ändrade föreskrifter för anslagets disposition.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:s framställning under förevarande anslag och hemställer, under återopande av vad som anförts under punkten Lantbruksattachéer: Avlöningar,

att riksdagen må till *Reseunderstöd för studier på lantbrukets område* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 75 000 kronor.

G. Övrig forsknings- och försöksverksamhet på jordbrukets område

53:o) *Främjande av forskning på jordbrukets område m. m.* Under punkten 69 (s. 176—177) har Kungl. Maj:t i anledning av jordbrukets forskningsråds framställning om anslagsanvisning med 2 000 000 kr. framlagt förslag om att ifrågavarande anslag för främjande av jordbruksforskning bör för nästa budgetår uppräknas med 130 000 kr. till 1 430 000 kr. Av detta belopp avses 320 000 kr. för mutationsforskning och 225 000 kr. för lagringsforskning. Vidare föreslås att ett av Kungl. Maj:t senare fastställt belopp avdelas för främjande av angelägen strålskyddsforskning vid vissa under jordbruksdepartementet sorterande institutioner.

Utskottet har ej funnit anledning göra erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Främjande av forskning på jordbrukets område m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 1 430 000 kronor.

54:o) *Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader: Avlöningar.* Kungl. Maj:ts under punkten 70 (s. 177—180) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medgiva ändringar i personalförteckningen och fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 285 700 kr. eller 22 700 kr. mera än för löpande budgetår. Av anslagsökningen belöper 10 000 kr. på lönekostnader till expertis för projekteringsarbeten och 2 600 kr. på uppflyttning av en försteassistenttjänst i lönegrad Ae 21 till en tjänst såsom förste ingenjör i lönegrad Ae 23. Vidare medför automatiska kostnadsökningar en uppräkningsanslag med 10 100 kr. Angivna ingenjörstjänst bör enligt förslaget införas i personalförteckningen i stället för berörda assistentbefattning.

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning tillstyrkes av utskottet, som även i övrigt biträder vad som anförts under denna rubrik. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader, som angivits i det föregående,

b) fastställa följande avlöningsstat för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	33 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	15 500
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	194 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	37 700
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	4 400
	<hr/>
	Summa kronor 285 700

c) till *Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader*: Avlöningar för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 285 700 kronor.

55:o) *Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader*: Omkostnader. Under punkten 71 (s. 180—182) har Kungl. Maj:t föreslagit att medelsanvisningen skall minskas med 500 kr. till 111 900 kr. Anslagsberäkningen innebär dels ökningar med 6 000 kr. till reseersättningar, med 2 000 kr. till utrustning, med 4 000 kr. till övriga expenser och med 2 500 kr. till ersättning till jordbruksdriften, dels ock att inkomstuppebörden under anslaget ansetts komma att uppgå till 15 000 kr.

Utskottet. Den gjorda anslagsberäkningen tillstyrkes av utskottet, som hemställer,

att riksdagen må till *Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader*: Omkostnader för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 111 900 kronor.

56:o) *Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader*: Försöksverksamheten. Kungl. Maj:ts förslag under punkten 72 (s. 182—183) innefattar en medelsanvisning av 48 000 kr. Motsvarande anvisning för innevarande budgetår — av ett totalanslag å 88 000 kr. — är 50 000 kr. Enligt det nu framlagda förslaget avses, förutom angivna 48 000 kr., högst 50 000 kr. av överskottsmedel från jordbruksdriften få efter Kungl. Maj:ts prövning disponeras för ifrågavarande forsknings- och försöksverksamhet.

Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader*: Försöksverksamheten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 48 000 kronor.

57:o) Bidrag till jordbrukstekniska institutet. Det under punkten 73 (s. 183—185) framlagda förslaget av Kungl. Maj:t — vilket innefattar hemställan om medelsanvisning med oförändrat belopp av 325 000 kr. ävensom

bemyndigande för Kungl. Maj:t att föranstalta om nytt, ettårigt avtal med jordbrukstekniska föreningen — biträdas av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att på i huvudsak de grunder som anförts i propositionen träffa nytt avtal med jordbrukstekniska föreningen

b) till *Bidrag till jordbrukstekniska institutet* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 325 000 kronor.

58:o) *Bidrag till förädlingsarbeten med sojaväxter*. I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 77 (s. 199) gjorda framställning om medelsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till förädlingsarbeten med sojaväxter* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 20 000 kronor.

59:o) *Täckdikningsförsök m. m.* Utskottet har intet att erinra mot att, såsom Kungl. Maj:t föreslagit under punkten 78 (s. 200—201), ifrågavarande anslag uppräknas från 150 000 kr. till 152 500 kr. för täckande av automatiskt stegrade lönekostnader. Som förslaget i övrigt ej heller föranleder någon kommentar från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Täckdikningsförsök m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 152 500 kronor.

H. Veterinärväsendet m. m.

60:o) *Veterinärstyrelsen: Avlöningar*. Kungl. Maj:ts framställning under punkten 79 (s. 202) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 842 300 kronor, vilket är 7 400 kr. mer än för innevarande budgetår. Anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal föreslås nedräknas med 13 000 kr. med hänsyn till belastningen å anslaget under det sistlidna budgetåret. Uppräkningen av anslaget beror helt på kostnadsstegringar av automatisk karaktär och hänför sig med 11 400 kr. respektive 9 000 kr. till anslagsposterna rörligt tillägg och kompensation för höjda folkpensionsavgifter.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning att göra någon erinran mot Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och hemställer därför,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för veterinärstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	332 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	9 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	361 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	124 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	13 900
	Summa kronor 842 300

b) till Veterinärstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 842 300 kronor.

61:o) Veterinärstyrelsen: Omkostnader. Under punkten 80 (s. 203) har Kungl. Maj:t i enlighet med veterinärstyrelsens förslag, med hänsyn till stegrade kostnader för publiceringsverksamheten, hemställt om en med 2 100 kr. till 93 400 kr. höjd medelsanvisning.

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer, att riksdagen må till Veterinärstyrelsen: Omkostnader för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 93 400 kronor.

62:o) Veterinärstaten: Avlöningar. Kungl. Maj:ts förslag under punkten 81 (s. 203—205) innebär — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 6 068 000 kr., vilket belopp överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår med 345 000 kr.

Veterinärstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt, att förevarande anslag skall höjas med 360 000 kr.

I motionerna I: 137 av herr *Ohlsson, Ebbe*, och II: 169 av herr *Magnusson* i Tumhult ävensom i motionen II: 280 av herrar *Gustavsson* i Alvesta och *Jansson* i Benestad har hemställts, att riksdagen — i enlighet med veterinärstyrelsens förslag — måtte besluta att en distriktsveterinärtjänst inrättas i Lidhult och att förevarande anslag uppräknas i erforderlig utsträckning härför.

Beträffande de motiv som motionärerna anfört för sitt yrkande hänvisar utskottet till motionerna II: 169 och II: 280.

Departementschefen har — efter redogörelse för högskolestyrelsens anslagsäskanden — anfört följande.

»Veterinärstyrelsens förslag om medelsanvisning under anslaget för nästa budgetår för avlöande av ytterligare en distriktsveterinär anser jag mig

inte kunna biträda. Då departementsberedningen av styrelsens framställning i övrigt i berörda ärende ännu ej helt avslutats, torde jag i sinom tid för Kungl. Maj:t ånyo få anmäla detta.

I förra årets statsverksproposition erinrade jag om att den då nyligen beslutade löneregleringen för distriktsveterinärer uppskattats innebära en kostnadsökning för statsverket av inemot 200 000 kronor. Med hänsyn till osäkerheten beträffande den väntade belastningen ansåg jag nämnda lönereglering emellertid då ej böra föranleda någon uppräkningsanslag. Sedan belastningssiffrorna för budgetåret 1958/59 nu blivit tillgängliga, finner jag mig på förevarande grund kunna tillstyrka en anslagsuppräkningsanslag av nyssnämnd storleksordning. Jag föreslår därför, att de i avlöningsstaten upptagna anslagsposterna till avlöningar till ordinarie tjänstemän och till rörligt tillägg påföres 170 000 respektive 30 000 kronor. Posten till rörligt tillägg bör därutöver på grund av 1959 års allmänna lönereglering tillföras 86 000 kronor. Anslagsposten till kompensation för höjda folkpensionsavgifter torde vidare böra uppräknas med 59 000 kronor.

Vid bifall till vad jag i det föregående anför, behöver förevarande anslag för nästa budgetår uppräknas med sammanlagt (170 000 + 30 000 + 86 000 + 59 000 =) 345 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t vid de fortsatta övervägandena rörande rikets indelning i veterinärdistrikt kommer att ta vederbörlig hänsyn även till de krav på veterinär service som — beroende på kreatursdriftens omfattning — skäligen kan uppställas av i motionerna berörda område inom Kronobergs och Jönköpings län. Vid sådant förhållande synes de framförda yrkandena om inrättande av en distriktsveterinärtjänst i Lidhult icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under åberopande härav och då Kungl. Maj:ts medelsberäkning icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 137, II: 169 och II: 280, såvitt däri hemställts om inrättande av en distriktsveterinärtjänst i Lidhult, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 137, II: 169 och II: 280, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) fastställa följande avlöningsstat för veterinärstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	4 470 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	90 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	615 000

4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	804 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	89 000
	Summa kronor 6 068 000

b) till *Veterinärstaten: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 6 068 000 kronor.

63:o) *Veterinärstaten: Omkostnader.* Kungl. Maj:t har under punkten 82 (s. 205—206) föreslagit en medelsanvisning av 141 400 kr. Detta innebär att anslaget minskas med 500 kr. Härvid har förordats att kostnaderna för en kurs i bakteriologisk köttkontroll skall rymmas inom ett belopp av 6 700 kr., vilket möjliggör en nedräkning av posten till kursverksamhet med 1 100 kr. Det har därvid förutsatts att det skall ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av veterinärstyrelsen meddela närmare bestämmelser rörande kursverksamheten. Vidare har förordats att de från anslaget utgående expensmedlen till länsveterinärerna skall uppräknas från 9 600 kr. till 10 200 kr.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer, att riksdagen må till *Veterinärstaten: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 141 400 kronor.

64:o) *Statens veterinärmedicinska anstalt: Avlöningar.* Under punkten 83 (s. 206—213) innefattar Kungl. Maj:ts förslag — förutom hemställan till riksdagen att medge ändring i personalförteckningen och fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 2 615 700 kr., vilket belopp överstiger innevarande budgetårs anslag med 80 700 kr.

Styrelsen för statens veterinärmedicinska anstalt har i sin anslagsframställning hemställt om anslagshöjning med i runt tal 191 300 kr.

Efter att ha redogjort för de olika anslagsäskandena och av statskontoret avgivet yttrande har *departementschefen* anfört följande.

»Anstaltsstyrelsens begäran om personalförstärkningar anser jag mig inte kunna bifalla. Härav följer att jag ej heller biträder det förslag till personalminskning, som direkt sammanhänger med yrkandet om inrättande av en ny laboratorstjänst. I fråga om lönerogleringar kan jag endast i viss utsträckning tillmötesgå styrelsens yrkande beträffande kontoristtjänsten på anstaltens bibliotek. Yrkandet bör enligt min mening bifallas i så måtto, att tjänsten omändras till en biblioteksassistenttjänst i lönegrad Ao 10. Omändringen synes påkalla en anslagshöjning med 800 kronor. Styrelsens förslag till ändrad lönegradsplacering av s. k. teknisk biträdespersonal torde få prövas i annat sammanhang. Till sagda personal synes böra hänföras de i

styrelsens yrkanden upptagna tjänsterna som reparatör, laboratorieassistent, förste laboratoriebiträde, laboratoriebiträde, institutionsvaktmästare och stallförman. Vad angår yrkandena om anslagsuppräknning till följd av 1959 års allmänna lönereglering kan jag helt biträda det, som avser avlöningar till personal för särskilda undersökningar. Denna anslagspost bör sålunda ökas med 2 600 kronor, vilken summa skall anses belöpa sig till lika stor del å vartdera undersökningsobjektet lymfadenos hos nötkreatur och tillverkning av mul- och klövsjukevaccin. Däremot anser jag uppräknningen i övrigt på grund av nämnda allmänna lönereglering kunna stanna vid 42 500 kronor. Anstaltsstyrelsens förslag om ökad medelstillsättning på grund av löneklassförändringar m. m. finner jag mig kunna biträda endast så till vida, att jag föreslår en anslagshöjning med 1 100 kronor i anledning av den beslutade arbetstidsförkortningen samt 7 300 kronor för att möjliggöra viss uppflyttning av laboratoriebiträden i den reglerade befordringsgången. Slutligen bör enligt min mening anslagsposten till kompensation för höjda folkpensionsavgifter höjas med 26 400 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit behöver förevarande anslag höjas med $(800 + 2\,600 + 42\,500 + 1\,100 + 7\,300 + 26\,400 =)$ 80 700 kronor till 2 615 700 kronor. Anslaget bör fördelas på olika poster i enlighet med avlöningsstaten i efterföljande hemställan.

Å personalförteckningen bör en tjänst som kontorist i lönegrad Ao 9 utbytas mot en tjänst som biblioteksassistent i lönegrad Ao 10.»

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit under denna punkt föranleder ingen erinran från utskottets sida, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens veterinärmedicinska anstalt, som angivits i det föregående

b) fastställa följande avlöningsstat för statens veterinärmedicinska anstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	733 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	400
3. Avlöningar till personal för särskilda undersökningar, <i>förslagsvis</i>	156 800
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 320 300
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	364 000
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	40 900
	Summa kronor 2 615 700

c) till *Statens veterinärmedicinska anstalt: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 2 615 700 kronor.

65:o) *Statens veterinärmedicinska anstalt: Omkostnader.* Kungl. Maj:t har under punkten 84 (s. 213—217) hemställt, att anslaget höjes med 40 800 kr. till 757 700 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för anstaltsstyrelsens anslagsframställning, innebärande höjning med 108 100 kr., och för yttrandet däröver av statskontoret — anfört i huvudsak följande.

»Anstaltsstyrelsens förslag att uppräknas anslagsposten till reseersättningar med 3 000 kronor föranleder ingen erinran från min sida. Å andra sidan torde, såsom också styrelsen anfört, delposten till bränsle, lyse och vatten kunna nedräknas med visst belopp. Jag föreslår för min del, att detta belopp bestämmas till 17 500 kronor. Beträffande posten till särskilda undersökningar — under vilken för innevarande budgetår beräknats 18 000 kronor till undersökningar rörande tillverkningen av mul- och klövsjukevaccin, 61 000 kronor till undersökningar rörande lymfadenos hos nötkreatur samt 18 000 kronor till andra särskilda undersökningar — har anstaltsstyrelsen begärt höjning av det för lymfadenosundersökningar avsedda beloppet med 24 100 kronor. Jag finner mig kunna förorda en höjning av det belopp, som beräknats för sistnämnda undersökningar, med allenast 7 800 kronor. Samtidigt föreslår jag emellertid en uppräknings av de övriga båda delbeloppen under anslagsposten med vardera 500 kronor. Med hänsyn till angelägenheten av att upptaga tillverkning av två nya vaccinslag — det ena mot valpsjuka och det andra mot virusenterit hos mink — har styrelsen föreslagit viss anslagsförstärkning. Detta förslag kan jag i princip biträda. Sedan tillverkningen kommit i gång beräknas densamma inbringa inkomster till full täckning av därå belöpande kostnader. På grund av i första hand nyssnämnda vaccintillverkning tillstyrker jag sålunda en höjning av delposten till inköp och underhåll av inventarier och apparatur med 6 500 kronor. Delposterna till förbrukningsartiklar samt till inköp och underhåll av djur bör enligt min mening med hänsyn till den väntade medelsförbrukningen — därvid hänsyn även skall tagas till den föreslagna tillverkningen av vaccin mot valpsjuka hos mink — uppräknas med 25 000 respektive 15 000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda anfört behöver anslaget för nästa budgetår ökas med (3 000 — 17 500 + 7 800 + 500 + 500 + 6 500 + 25 000 + 15 000 =) 40 800 kronor till 757 700 kronor.

I detta sammanhang torde få anmälas, att på riksstatens inkomstsida för nästa budgetår beräknats en höjning av inkomsterna från anstaltens verksamhet med i runt tal 500 000 kronor. Av denna summa har — sedan inkomstutfallet för budgetåret 1958/59 blivit klarlagt — cirka 200 000 kronor beräknats inflyta redan med nuvarande omfattning av verksamheten och vid oförändrade avgiftstaxor. Återstående del av ökningen, i runt tal

300 000 kronor, förutsättes kunna åvägabringas genom höjningar av gällande undersöknings- och preparattaxor m. m., genom införande av konsultationsavgifter vid den av anstalten bedrivna konsulentverksamheten samt genom försäljning av tidigare berörda vaccin mot vissa sjukdomar hos mink. Med utgångspunkt härifrån torde det få ankomma på veterinärstyrelsen att fastställa nya undersöknings- och preparattaxor m. m. för statens veterinärmedicinska anstalt.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och anmälan har icke föranlett utskottet att göra någon invändning. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens veterinärmedicinska anstalt: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 757 700 kronor.

66:o) **Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 85 (s. 218) gjorda framställning tillstyrker utskottet att anslaget höjes med 1 400 kronor, varav 1 200 kronor för säkerställande av karantänsanstaltens behov av uppvärmning och 200 kronor för anstaltens expensbehov i övrigt. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 12 400 kronor.

67:o) **Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar, m. m.** Under förevarande rubrik har sammanförts de i IX ht 1959 upptagna förslagsanslagen Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar och Bidrag vid försäkring mot förluster på grund av smittsamma husdjurssjukdomar.

Kungl. Maj:t har under punkten 86 (s. 218—221) föreslagit en medelsanvisning av 1 085 000 kr. För innevarande budgetår är de under punkten sammanförda två anslagen uppförda med tillhoppa 1 270 100 kr. Förslaget innebär alltså en minskning med sammanlagt 185 100 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för veterinärstyrelsens anslagsframställningar, innebärande minskningar med sammanlagt 45 000 kr., och däröver av riksräkenskapsverket avgivet yttrande — anfört följande.

»Under anslaget Bidrag vid försäkring mot förluster på grund av smittsamma husdjurssjukdomar — respektive annan motsvarande beteckning — har sedan åtskilliga år upptagits ett formellt belopp av 100 kronor. För att nedbringa antalet anslagspunkter under nionde huvudtiteln vill jag föreslå, att nämnda anslag utgår och att medelsanvisning för ändamålet i fortsättningen sker från anslagsposten till övriga åtgärder till förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar under förevarande anslag. Då någon reell medelsberäkning för ifrågakvarande bidragsbehov ej

heller synes påkallad beträffande budgetåret 1960/61 bör det formella beloppet av 100 kronor vid omläggningen bortfalla.

Vad härefter angår medelsberäkningen för de ändamål, som under innevarande budgetår skall tillgodoses från anslaget Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar, kan jag biträda veterinärstyrelsens förslag härom såvitt avser anslagsposten till åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreaturen. Denna anslagspost bör sålunda nedräknas med 85 000 kronor till 175 000 kronor. Av sistnämnda belopp är 25 000 kronor avsedda för fortsatt undersökning av andra orsaker till smittsam kastning än *Brucella abortus* Bang. Styrelsens förslag att medelsanvisning till åtgärder mot salmonellainfektioner hos djur i fortsättningen skall ske under en särskild anslagspost i stället för såsom hittills under rubriken Övriga åtgärder till förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar, sammanhänger med en av styrelsen den 7 september 1959 till jordbruksdepartementet ingiven framställning angående utfärdande av bestämmelser till motverkande av salmonellainfektion bland djur. Då departementsberedningen av sistnämnda ärende ännu ej hunnit avslutas, är jag inte beredd att nu förorda den begärda anslagstekniska omläggningen. Medelsberäkningen under sist berörda anslagspost bör enligt min mening bibehållas oförändrad. Till åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen har för innevarande budgetår beräknats ett belopp av 700 000 kronor. Beloppet är avsett att till övervägande del användas för undersökningsarvoden till veterinärer i samband med tuberkulinkontroll. Enligt den av 1958 års riksdag antagna planen för sagda kontroll skall — såvida ej sjukdomen åter blossar upp — intervallerna mellan ifrågavarande kontrollundersökningar fortlöpande förlängas och den statliga medelsanvisningen för undersökningarna upphöra med utgången av nästa budgetår. Förlängningen av de berörda intervallerna bör medföra ett alltmer sjunkande anslagsbehov. Jag föreslår med hänsyn härtill, att anslagsposten i fråga nedräknas med 100 000 kronor.

Vid bifall till vad jag nu förordat bör förevarande anslag uppföras med (1 270 100 — 100 — 85 000 — 100 000 =) 1 085 000 kronor.»

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t framlagda anslagsberäkningen liksom förslaget i övrigt möter ingen invändning från utskottets sida. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar, m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 085 000 kronor.

68:o) *Bidrag till främjande av juverhälsokontroll hos nötkreaturen.* Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkten 87 (s. 221—222) om medelsanvisning med oförändrat 230 000 kronor hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till främjande av juverhälsokontroll hos nötkreaturen* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 230 000 kronor.

69:o) **Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 88 (s. 222) om att anslagsanvisningen för ifrågavarande ändamål skall upptagas till ett med 50 000 kronor till 525 000 kronor nedräknat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 525 000 kronor.

70:o) **Veterinärhögskolan: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 89 (s. 223—228) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medge ändring i personalförteckningen och fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 3 421 100 kr. eller 239 200 kr. mer än för innevarande budgetår.

Styrelsen för veterinärhögskolan har i sin anslagsframställning hemställt om anslagshöjning med 416 200 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för innehållet i anslagsframställningen och däröver av statens medicinska forskningsråd avgivet yttrande — anfört följande.

»Vissa av de personalförstärkningar, varom högskolestyrelsen gjort framställning, finner jag vara av sådan angelägenhetsgrad, att de bör genomföras trots pågående utredning rörande forskningen och undervisningen vid veterinärhögskolan. Jag förordar sålunda, att vid högskolan inrättas en tjänst som forskardocent i lönegrad Ae 24 ävensom en ny tjänst som förste assistent i lönegrad Ae 21, avsedd för medicinska avdelningen för idisslare. Nu gällande provisorium, innebärande att medel, som kan bli disponibla genom att en docenttjänst i lönegrad Ae 24 hålles obesatt, får utnyttjas för avlönande av en forskardocent i samma lönegrad, synes ändock böra bibehållas även för nästa budgetår. Kostnaden för de båda tjänster jag nu föreslagit skola nyinrättas uppgår till sammanlagt 50 500 kronor. Vidare anser jag medel nu böra beräknas för avlönande av ett ekonomibiträde i lönegrad Ag 2/3, vilket synes påkallat för att avlasta mera kvalificerad personal arbetet med diskning och dylikt vid kliniska centrallaboratoriet. Sistnämnda förslag motiverar en anslagshöjning av 9 200 kronor. Några personalförstärkningar, utöver dem jag nu berört, anser jag mig inte kunna tillstyrka. Styrelsens förslag att nedräkna anslagsposten till avlöningar till personal för särskilda undersökningar bör däremot bifallas. För att möjliggöra viss avrundning av delbeloppen under posten bör anslagsminskningen emellertid stanna vid 5 900 kronor. Jag har därvid för nästa budgetår räknat med ett totalt avlöningsbelopp av 8 600 kronor för forsknings- och försöksverksamhet rörande smittsam blodbrist hos häst samt 7 400 kronor för här ifrågavarande särskilda undersökningar vid avdelningen för avelsbiologi och husdjurshygien.

I anslutning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av

för flera huvudtitlar gemensamma frågor bör de i högskolestyrelsens äskanden upptagna båda tjänsterna som kanslibitråde i lönegrad Ae 7 vid avdelningen för obstetrik och gynekologi samt vid biblioteket ändras till tjänster i lönegrad Ae 9 med tjänstebeteckningarna kontorist respektive biblioteksbiträde. Kostnaden härför kan beräknas till 2 500 kronor. Däremot finner jag mig ej heller i år kunna tillstyrka den begärda uppflyttningen av intendentstjänsten. Med inrättandet av den begärda extra ordinarie tjänsten för en livsmedelskemist, vilken nu avlönas såsom extra assistent, torde böra anstå.

På grund av år 1959 genomförd löneroglering för högskolans lärare i hovsjukdomar m. m., laboratorer och prosektorer ävensom för två av högskolans assistenter erfordras en anslagsuppräknig av 90 400 kronor. Vidare bör anslaget enligt min mening uppräknas på grund av beräknade löneklassförändringar och tjänstetidsbefordran med 7 900 kronor, den beslutade arbetstidsförkortningen med 10 000 kronor, 1959 års allmänna löneroglering med 36 900 kronor samt höjd komensation för folkpensionsavgifter med 37 700 kronor. Medelsbehovet för vikariatsersättningar m. m. anser jag inte för närvarande påkalla någon anslagshöjning. Högskolestyrelsens yrkande om anslagsuppräknig såsom en följd av vissa i särskild framställning föreslagna lönegradsuppflyttningar av s. k. teknisk biträdespersonal torde få prövas i annat sammanhang.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit bör veterinärhögskolans avlöningsstat för nästa budgetår höjas med sammanlagt (50 500 + 9 200 — 5 900 + 2 500 + 90 400 + 7 900 + 10 000 + 36 900 + 37 700 =) 239 200 kronor till 3 421 100 kronor. Anslaget bör fördelas på olika poster i enlighet med avlöningsstaten i efterföljande hemställan.

Å personalförteckningen bör upptagas en tjänst som forskardocent i lönegrad Ae 24 samt ytterligare en tjänst som förste assistent i lönegrad Ae 21.»

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande punkt har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för veterinärhögskolan, som angivits i det föregående

b) fastställa följande avlöningsstat för veterinärhögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 361 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	36 000

3. Avlöningar till personal för särskilda undersökningar, <i>förslagsvis</i>	16 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 460 300
5. Särskilda löneförmåner till viss tjänsteman ..	1 200
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	490 000
7. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	56 400

Summa kronor 3 421 100

e) till *Veterinärhögskolan*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 3 421 100 kronor.

71:o *Veterinärhögskolan*: *Omkostnader*. Under punkten 90 (s. 228—230) har Kungl. Maj:t gjort framställning om medelsanvisning med 1 023 500 kr., vilket innebär en ökning med 11 500 kr. jämfört med anslaget för innevarande budgetår.

Departementschefen har, efter redovisning av högskolestyrelsens anslagsframställning, anfört följande.

»Högskolestyrelsens förslag att höja delposten till övriga expenser finner jag mig i viss utsträckning kunna biträda. Jag föreslår sålunda, att nämnda delpost uppräknas med 5 000 kronor i anledning av höjda städerskelöner, 9 000 kronor för utökade städningssområden samt 1 000 kronor på grund av stegrade kostnader i övrigt. Vad beträffar den i styrelsens äskanden berörda anslagsposten till särskilda undersökningar förordar jag en minskning av densamma med 6 500 kronor till 26 800 kronor. Därvid har jag på grund av vissa kostnadsökningar av automatisk karaktär ansett mig böra beräkna det erforderliga omkostnadsbeloppet för forsknings- och försöksverksamhet rörande smittsam blodbrist hos häst till 18 600 kronor samt för fortsatta undersökningar rörande könskörtelhypoplasi hos fjällrasen till 8 200 kronor. Till följd av automatiska kostnadsökningar torde vidare delposterna till inventariers underhåll och komplettering samt instrument och förbrukningsartiklar m. m. för djurvården böra uppräknas med 2 000 respektive 4 000 kronor. Å andra sidan synes delposten till bränsle, lyse och vatten på grund av belastningen kunna nedräknas med 35 000 kronor.

Under detta anslag torde jag jämväl få behandla frågan om medelsanvisning till stipendier vid veterinärhögskolan. Anledningen härtill är ett av mig i det följande i samband med beräkningen av skogshögskolans omkostnadsanslag framlagt förslag, som även berör förevarande anslag. Jag har för avsikt att i berörda sammanhang föreslå ändrade bestämmelser för erhållande av elevstipendier vid bland annat veterinärhögskolan. I samband därmed kommer jag även att föreslå, att medel för dylika stipendier i fortsättningen skall anvisas under åttonde huvudtiteln. Veterinärhögskolans stipendieanslag,

som för innevarande budgetår är uppfört med 80 000 kronor, skulle vid bifall till förslaget kunna minskas med det belopp å 48 000 kronor, vilket för närvarande disponeras för utdelande av 20 elevstipendier. Vid sådant förhållande synes återstoden av stipendieanslaget, d. v. s. det belopp å 32 000 kronor, som är avsett till doktorandstipendier, från och med nästa budgetår lämpligen bära anvisas under förevarande omkostnadsanslag samt uppföras under en särskild, obetecknad anslagspost i omkostnadsstaten. Förevarande anslag bör till följd härav höjas med 32 000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit behöver veterinärhögskolans omkostnadsanslag ökas med $(5\,000 + 9\,000 + 1\,000 - 6\,500 + 2\,000 + 4\,000 - 35\,000 + 32\,000 =)$ 11 500 kronor till 1 023 500 kronor.»

Utskottet. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag och anslagsberäkning, hemställer,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 023 500 kronor.

72:o) *Veterinärhögskolan: Materiel.* Kungl. Maj:t har under punkten 91 (s. 230—231) föreslagit en medelsanvisning av 265 000 kr. För innevarande budgetår är motsvarande anslag uppfört med ett belopp av 250 000 kr. Förslaget innebär dels en anslagsförstärkning med 19 000 kr., dels en nedräkning med 4 000 kr., som tidigare stått till förfogande för materielkostnader vid de fruktsamhetsstudier å enäggiga tjurtvillingar, som kommer att avslutas under innevarande budgetår.

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning för ifrågavarande ändamål och hemställer,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Materiel* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 265 000 kronor.

73:o) *Veterinärhögskolan: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.* Under punkten 92 (s. 231—233) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget höjes med 15 000 kr. till 190 000 kr.

Styrelsen för veterinärhögskolan har hemställt att anslaget uppräknas med 122 300 kr. Över viss del av framställningen har yttrande avgivits av medicinalstyrelsens strålskyddsnämnd.

Departementschefen har vid beräkningen av anslaget utgått från att det samma i första hand kommer att disponeras för att slutföra anskaffningen av inredning och utrustning åt den kirurgiska stationära hundklinik.

Utskottet. Utskottet hemställer i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 190 000 kronor.

74:o) *Veterinärhögskolan: Bokinköp och bokbindning.* I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 93 (s. 233—234) om en anslagshöjning med 10 000 kronor hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

75:o) *Veterinärinrättningen i Skara: Avlöningar.* Kungl. Maj:t har under punkten 94 (s. 234—237) hemställt om — förutom fastställelse av ny avlöningsstat — en medelsanvisning av 241 600 kr., vilket innebär en höjning med 6 800 kr. i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade beloppet.

Departementschefen har — efter redovisning av styrelsens för veterinärhögskolan anslagsframställning om ökning av anslaget med 31 400 kr. — anfört följande.

»Styrelsens förslag till ändrad lönegradsplacering av s. k. teknisk biträdespersonal torde få prövas i annat sammanhang. Till sagda personal torde här få räknas de i styrelsens yrkanden upptagna tjänsterna som ladugårdsförmän, djursjukvårdare, fodermarsk och hovslagare. Av högskolestyrelsens förslag i övrigt är jag endast beredd att biträda dem, som är av automatisk karaktär. Anslaget bör sålunda till följd av den beslutade arbetstidsförkortningen, 1959 års allmänna lönereglering samt höjd kompensation för folkpensionsavgifter uppräknas med respektive 1 000, 3 200 och 2 600 kronor. Anslaget, som sålunda bör höjas med sammanlagt 6 800 kronor, bör fördelas på olika poster i enlighet med avlöningsstaten i efterföljande hemställan.»

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning göra någon invändning mot Kungl. Maj:ts framställning och hemställer därför,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för veterinärinrättningen i Skara, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	55 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 700

3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	145 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	35 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	4 000
	Summa kronor 241 600

b) till *Veterinärinrättningen i Skara*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 241 600 kronor.

76:o) *Veterinärinrättningen i Skara*: *Omkostnader*. Under punkten 95 (s. 237—238) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget liksom för innevarande budgetår uppföres med ett formellt belopp av 100 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för styrelsens för veterinärhögskolan anslagsäskanden — anfört följande.

»Högskolestyrelsens yrkanden om uppräknig av vissa poster i omkostnadsstaten finner jag mig inte kunna biträda i vidare mån än att jag föreslår, att delposten till övriga expenser höjes med 300 kronor. Med hänsyn till de senaste årens medelsförbrukning synes delposten till bränsle, lyse och vatten böra nedräknas med 3 000 kronor. Vidare bör posten till inköp av röntgenskyddsutrustning å 4 000 kronor, vilken är av engångskaraktär, utgå ur omkostnadsstaten. Ett minskat medelsbehov av 6 700 kronor föreligger sålunda. I följd härav behöver även för nästa budgetår en anslagsanvisning ske å endast ett formellt belopp av 100 kronor.»

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t framlagda anslagsberäkningen biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Veterinärinrättningen i Skara*: *Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

I. Skogsväsendet

77:o) *Kostnader för virkesmätning*. Kungl. Maj:ts under punkten 103 (s. 248—249) gjorda framställning om en med 3 500 kr. ökad medelsanvisning på grund av automatiska kostnadsstegringar biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Kostnader för virkesmätning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 226 000 kronor.

78:o) *Skogshögskolan*: *Avlöningar*. Det av Kungl. Maj:t under punkten 104 (s. 249—250) framlagda förslaget innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — medelsanvisning av 1 203 900

kr. eller 44 600 kr. mer än för innevarande budgetår. Enligt anslagsberäkningen medför automatiska utgiftsökningar en höjning av anslaget med tillhoppa 46 500 kr., varjämte indragning av en specialläraryrkebefattning i överensstämmelse med högskolestyrelsens förslag föranleder anslagsminskning med 1 900 kr.

Utskottet har intet att invända mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer förty,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för skogshögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	372 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	38 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	608 600
4. Särskilda löneförmåner till viss tjänsteman ..	1 200
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	164 200
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	19 600
	<hr/>
	Summa kronor 1 203 900

b) till *Skogshögskolan*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 203 900 kronor.

79:o) *Skogshögskolan*: *Omkostnader*. Under punkten 105 (s. 251—254) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 376 100 kr. För löpande budgetår har anvisats 356 700 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för styrelsens för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut anslagsframställning och en skrivelse av skogshögskolans studentkår ävensom däröver avgivet yttrande av 1956 års skogshögskole- och skogsforskningskommitté — anfört följande.

»Under anslagsrubriken *Skogshögskolan*: *Stipendier* har för innevarande budgetår anvisats ett belopp av 71 600 kronor. Anslaget, som är obetecknat, disponeras dels för elevstipendier i form av penningstipendier och naturastipendier till ett sammanlagt belopp av 33 600 kronor, dels för doktorand- och licentandstipendier å tillhoppa 38 000 kronor. Vad beträffar elevstipendierna har vissa olägenheter kunnat konstateras vid skogshögskolan bland annat i det avseendet, att stipendieanslagets karaktär av obetecknat anslag medfört, att stipendiernas antal och storlek inte helt kunnat anpassas efter den standard på ifrågasvarande område, som förefinnes vid universitet och

högskolor under andra departement. Även i övrigt råder en viss brist på överensstämmelse mellan de för skogshögskolan samt de för bland annat universiteten gällande bestämmelserna rörande ifrågavarande slag av stipendier. Vad här sagts torde i tillämpliga delar äga giltighet även beträffande motsvarande stipendier vid övriga under jordbruksdepartementet lydande högskolor samt vid högre mejerikursen och högre trädgårdskursen vid Alnarsinstitutet. Under åberopande av här angivna förhållanden vill jag förorda, att bestämmelserna för erhållande av elevstipendier vid oförmälda, under jordbruksdepartementet hörande läroanstalter anpassas till dem, som gäller vid universitet och andra högskolor. I samband härmed vill jag föreslå, att medel för ifrågavarande ändamål i fortsättningen anvisas från åttonde huvudtitelns anslag till naturastipendier åt studerande vid universiteten m. fl. läroanstalter. Denna fråga torde komma att vidare beröras i den proposition angående nyssnämnda naturastipendier, som senare kommer att föreläggas årets riksdag.

Ett bifall till mitt nu framlagda förslag innebär för skogshögskolans del att stipendieanslaget för nästa år kan minskas med 33 600 kronor. Förslaget innebär beträffande övriga under jordbruksdepartementet hörande läroanstalter har tidigare berörts under respektive läroanstalts omkostnadsanslag. I likhet med vad jag föreslagit i avseende å lantbrukshögskolan och veterinärhögskolan, vill jag förorda att medelsanvisningen till doktorand- och licentiestipendier vid skogshögskolan i fortsättningen inte upptages under särskilt anslag utan i stället under en obetecknad anslagspost i skogshögskolans omkostnadsstat. Då för sagda ändamål bör anvisas oförändrat 38 000 kronor torde förevarande omkostnadsanslag för nästa budgetår böra uppräknas med detta belopp.

Vad härefter angår högskolestyrelsens övriga under denna anslagsrubrik redovisade äskanden får jag anföra följande.

Anslagsposten till sjukvård m. m. bör kunna minskas med 500 kronor. Den för reseersättningar till styrelsen avsedda posten bör på grund av höjda traktamenten uppräknas med 200 kronor. Av samma skäl torde posten till reseersättningar till lärare och assistenter höjas med 4 000 kronor. Sistnämnda post bör vidare till följd av ökade bilersättningar uppräknas med ytterligare 800 kronor. Med hänsyn till väntad, lägre belastning bör posten till bränsle, lyse och vatten kunna nedräknas med 26 000 kronor.

Det belopp av 2 000 kronor, som för närvarande redovisas å den under anslagsposten till övriga utgifter uppförda delposten till underhåll av möbler bör överföras till posten till övriga expenser, som till följd härav samt på grund av vissa automatiska kostnadsstegringar bör uppräknas med 4 500 kronor. Anslagsposten till publikationstryck torde böra ökas med 200 kronor. På grund av vissa automatiska utgiftsökningar för inkvartering och hantlangning bör vidare posten till praktiska övningar för ordinarie studerande höjas med 3 200 kronor.

Delposterna till underhåll av skogshögskolans parker samt till underhåll av skogshögskolans byggnader i Malingsbo och Bogesund bör sammanföras

till en post. Efter bortfall av ett för innevarande budgetår anvisat engångsbelopp av 3 000 kronor torde den nya posten bära uppföras med 4 500 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit bör ifrågavarande anslag för nästa budgetår ökas med 19 400 kronor till 376 100 kronor.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag i stipendiefrågan föranleder ingen erinran från utskottet liksom ej heller vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit under punkten. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 376 100 kronor.

80:o) **Skogshögskolan: Materiel.** Under punkten 106 (s. 254—255) har Kungl. Maj:t föreslagit att anslaget uppräknas med 10 000 kr. till 73 000 kr. Med ökningen åsyftas att i likhet med vad som skett för innevarande budgetår ytterligare främja den skogliga forskningen genom uppräknig av medelsanvisningarna under såväl förevarande materielanslag som det närmast följande anslaget och vissa anslag berörande verksamheten vid statens skogsforskningsinstitut.

Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts framställning och hemställer, att riksdagen må till *Skogshögskolan: Materiel* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 73 000 kronor.

81:o) **Skogshögskolan: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 107 (s. 255—257) om att anslaget skall uppräknas med 10 000 kr. hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

82:o) **Skogshögskolan: Bokinköp och bokbindning.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts under punkten 108 (s. 257—258) gjorda framställning om medelsanvisning med oförändrat belopp och hemställer,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

83:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 109 (s. 258—261) innefattar — förutom hemställen till riksdagen att fastställa ändrad avlöningsstat — en medelsanvisning av

2 167 600 kr., vilket utgör ett 94 100 kr. högre belopp än motsvarande anvisning för löpande budgetår. Anslagsberäkningen innebär att anslagsposten till personal för särskilda undersökningar föreslagits ökad med 20 000 kr., varjämte ytterligare 9 400 kr. tillförts samma post för täckande av vissa automatiskt stegrade lönekostnader. Anslaget har vidare dels uppräknats med 66 100 kr. till följd av utgiftsökningar av automatisk natur, dels ock minskats med 1 400 kr. i samband med viss omfördelning av medel mellan ordinarie- och icke-ordinarieposterna.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen föranleder ingen invändning från utskottets sida. Som utskottet ej heller i övrigt har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens skogsforskningsinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	608 500
2. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	100
3. Avlöningar till personal för särskilda undersökningar, <i>förslagsvis</i>	294 200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	953 300
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	280 300
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	31 200

Summa kronor 2 167 600

b) till *Statens skogsforskningsinstitut*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 2 167 600 kronor.

84:o) *Statens skogsforskningsinstitut*: *Omkostnader*. Under punkten 110 (s. 261—265) innefattar Kungl. Maj:ts framställning en med 68 200 kr. till 510 000 kr. uppräknad medelsanvisning. Av ökningen belöper å anslagsposten till särskilda undersökningar ett belopp av 8 100 kr., varav 4 100 kr. hänför sig till automatiska kostnadsstegringar. Posten till hyra av statistikmaskiner har förstärkts med 46 000 kr. för hyra av en sekvenskalkylator för institutets hålkortsanläggning. Återstående del av anslagsökningen för- anledes av automatiska kostnadsstegringar.

Utskottet, som ej funnit anledning ändra på medelsberäkningen eller på Kungl. Maj:ts förslag i övrigt, hemställer,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut*: *Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 510 000 kronor.

85:o) Statens skogsforskningsinstitut: Utrustning. Utskottet har icke något att erinra mot att för ifrågavarande ändamål — för vilket anvisats 42 300 kr. för innevarande budgetår — i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 111 (s. 265—266) uppföres en anvisning av 28 000 kr., varav 20 300 kr. för utrustning vid särskilda undersökningar. Till följd härav hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Utrustning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 28 000 kronor.

86:o) Statens skogsforskningsinstitut: Riksskogstaxering och avverkningsstatistik. Kungl. Maj:ts under punkten 112 (s. 266—267) gjorda framställning — innebärande att anslaget å ena sidan skall uppräknas med 10 000 kr. på grund av automatiska kostnadsstegringar och å andra sidan minskas med 20 000 kr. i samband med den under omkostnadsanslaget föreslagna uppräknningen av anslaget för hyra av en sekvenskalkylator — möter ingen invändning från utskottet, som därför hemställer,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Riksskogstaxering och avverkningsstatistik* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 536 300 kronor.

87:o) Statens skogsforskningsinstitut: Skogsproduktforskning. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 113 (s. 267—268) att medelsanvisningen skall höjas med 200 kr. till följd av vissa automatiska löneökningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Skogsproduktforskning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 kronor.

88:o) Statens skogsforskningsinstitut: Byggnadsarbeten å vissa försöksparker. Kungl. Maj:t har under punkten 114 (s. 268—271) föreslagit en anslagsanvisning av 20 000 kr. För innevarande budgetår har anvisats 6 000 kr. Den av Kungl. Maj:t gjorda framställningen innebär att ett under förevarande anslag för budgetåret 1958/59 anvisat belopp å 40 000 kr., vilket icke tagits i anspråk, skall jämte nyssnämnda 20 000 kr. användas för uppförande av ett enfamiljshus inom Bogesunds försöksfält.

Utskottet kan biträda Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Byggnadsarbeten å vissa försöksparker* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kronor.

89:o) **Statens skogsmästarskola: Avlöningar.** Den av Kungl. Maj:t under punkten 115 (s. 271—273) gjorda framställningen innefattar hemställen till riksdagen att godkänna ändrad avlöningsstat samt att anvisa ett avlöningsanslag av 134 300 kr., vilket utgör en höjning med 8 900 kr. i förhållande till löpande budgetårs anslagsanvisning. Höjningen föranledes till övervägande del av automatiska lönestegringar. Enligt Kungl. Maj:ts förslag har medel beräknats till lärarkostnaderna för en dikningskurs av samma slag som är avsedd att anordnas under innevarande budgetår.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag under punkten tillstyrkes av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens skogsmästarskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	29 400
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	90 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	13 400
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	1 500
	<hr/>
	Summa kronor 134 300

b) till *Statens skogsmästarskola: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 134 300 kronor.

90:o) **Statens skogsmästarskola: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 116 (s. 273—275) föreslagit en medelsanvisning av 135 400 kr. För innevarande budgetår har anvisats 64 800 kr. Anslagsberäkningen innebär att — i anledning av skolstyrelsens äskanden om tillhoppa 99 000 kr. för utrustning med lös inredning till en nyuppförd byggnad med elevhem m. m., för byte av skolans buss, för framställning av kompendier m. m. och för inredning till lektionssalar — för angivna ändamål avsetts 70 000 kr. Vidare har till följd av kostnadsstegringar av automatisk natur posten till reseersättningar och delposterna till bränsle, lyse och vatten samt till övriga expenser uppräknats med tillhoppa 13 600 kr.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså, att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 135 400 kronor.

91:o) Statens skogsmästarskola: Stipendier. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkten 117 (s. 275) om medelsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola: Stipendier* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 45 000 kronor.

92:o) Ersättning till domänverkets fond för utgifter vid statens skogsskolor m. m.: Avlöningar. Kungl. Maj:ts framställning under punkten 118 (s. 275—288) innebär en medelsanvisning av 565 400 kr. eller 27 000 kr. mer än för innevarande budgetår.

Domänstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om höjning med 88 000 kr.

Under punkten har vidare erinrats om vissa vid de två senaste riksdagarna gjorda uttalanden rörande de förberedande skogskurserna samt anmälts vissa i anslutning därtill vidtagna åtgärder. Sålunda uppdrog Kungl. Maj:t genom beslut den 29 oktober 1959 åt domänstyrelsen och skogsstyrelsen att gemensamt verkställa utredning och framlägga förslag rörande undervisningen vid de förberedande skogskurserna m. m. Härvid borde beaktas av jordbruksutskottet (utl. 1959: 14) påtalade förhållanden. Vidare syntes ämbetsverken böra överväga huruvida icke för inträde till förberedande skogskurs bör erfordras genomgången skoglig grundutbildning i form av lärlingskurs eller motsvarande samt om ej urvalstest borde äga rum före antagning av elever till dylik förberedande kurs. Övervägandena ansågs härjämte böra innefatta prövning av möjligheterna att taga i anspråk den tid, som kan frigöras vid den förberedande skogskursen genom en ändring av inträdesfordringarna, för ökad utbildning i bl. a. arbetsledning samt för viss undervisning, som må kunna överföras från skogsskola till förberedande skogskurs.

Med anledning av Kungl. Maj:ts förenämnda beslut har *domänstyrelsen* och *skogsstyrelsen* i gemensam skrivelse den 19 november 1959 framlagt ett förslag till ändrad organisation och uppläggning av undervisningen vid de förberedande skogskurserna m. m.

En närmare redogörelse för innehållet i förslaget och för däröver avgivna yttranden — av styrelsen för statens skogsmästarskola, Svenska skogsmästareförbundet, Sveriges kronojägareförbund, Sveriges länsskogvaktareförbund och Sveriges skogstjänstemannaförbund — har lämnats å s. 279—285, vartill utskottet får hänvisa.

Departementschefen har anfört följande.

»Såsom anförts i det föregående har domänstyrelsen och skogsstyrelsen på Kungl. Maj:ts uppdrag gemensamt verkställt utredning och framlagt vissa förslag rörande undervisningen vid de förberedande skogskurserna. Avsikten med utredningen har varit att komma till rätta med de alltjämt förefintliga olägenheterna i samband med den undervisning, som bedrivs vid

ifrågavarande kurser. De förslag till ändrad organisation och till annorlunda uppläggning av ifrågavarande undervisning, som framlagts av de båda ämbetsverken, synes mig i stort sett kunna godtagas. Med huvudsaklig utgångspunkt från utredningsförslagen vill jag förorda följande kursuppläggning och organisation på området.

Antagning av elever vid berörda kurser bör såsom utredningen föreslagit ske med ledning av sökandes praktiska meriter och inträdesprov. Elev bör efter avslutad och godkänd kurs utan särskilda prov kunna antagas som elev vid skogsskola. För att sökande skall vara behörig att delta i inträdesproven bör uppställas samma fordringar, som nu gäller för de förberedande skogskurserna, dock med den ändringen att sökande skall ha genomgått ettårig skoglig grundutbildning. Såsom utredningen föreslagit bör dock övergångsvis tolv veckors ungdomskurs kunna godtagas som grundutbildning. Inträdesproven bör utgöras av kunskapsprov kompletterade med urvalstest för viss del av de prövande. Utredningens förslag rörande kravet på teoretiska förkunskaper kan jag biträda.

Vad utredningen anfört rörande utformningen av undervisningsplanen för ifrågavarande kurser kan jag i huvudsak ansluta mig till. Emellertid vill jag betona angelägenheten av att kurserna, som enligt min mening i fortsättningen bör benämnas kompletteringskurser för inträde till skogsskola, anordnas så att de även kan betraktas som ett avslutat skede i utbildningen. Vid upprättandet av kursplaner för kompletteringskurser och skogsskolor bör likväl tillses, att planerna i största möjliga utsträckning samordnas. Vissa elementära delar av den undervisning, som nu sker vid skogsskola bör i stället kunna förläggas till kompletteringskurserna. Dessa är att betrakta som en påbyggnad till grundutbildningen. Det bör senare kunna övervägas, om de kan tjäna som någon del i en förmansutbildning. Utvecklingen torde leda dithän att i en framtid en direkt övergång av studerande från sistnämnda utbildningsform till skogsskola kan äga rum.

Vid skogsskolorna bör utbildningen alltjämt ske i enlighet med de av 1958 års riksdag fastställda grunderna med den ändring, som betingas av att vissa ämnen i enlighet med vad förut anförts överflyttas till kompletteringskurserna. För min del tillstyrker jag att överflyttning sker i sådan utsträckning att undervisningstiden vid skogsskolorna kan nedbringas till cirka 1 750 timmar för läsåret. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att utifrån angivna riktlinjer och efter närmare förslag av domänstyrelsen och skogsstyrelsen fastställa normerna för kompletteringskursernas undervisningsplan.

Den förordade ändringen förutsätter att sådana, som avser att inträda som elever vid skogshögskolan, erhåller motsvarande utbildning i annan ordning. Enligt vad jag erfarit kan förslag i denna riktning inom kort väntas bli framlagt av 1956 års skogshögskole- och skogsforskningskommitté. Då ett ställningstagande till denna kommittés kommande förslag inte kan antagas ske i sådan tid, att ändrade bestämmelser i berörda avseende kan tillämpas för skogshögskoleaspiranterna redan instundande budgetår bör emel-

lertid aspiranterna i erforderlig utsträckning under sagda år deltaga i undervisningen vid kompletteringskurserna.

I detta sammanhang vill jag som min mening anföra, att kompletteringskurserna bättre än nuvarande förberedande skogskurser torde komma att motsvara de krav på skoglig förutbildning före antagning till skogsmästarskolan, som för närvarande uppställs för sådana sökande till denna skola vilka inte har genomgått skogsskoleutbildning. Med hänsyn till det begränsade antalet elever av sistnämnda kategori torde de även utan svårighet tills vidare kunna beredas plats vid de föreslagna kompletteringskurserna.

I fråga om elevantalet vid kompletteringskurserna bör måhända på längre sikt en sänkning eftersträvas, men under nästa budgetår bör någon minskning i elevintagningen inte ske bland annat med hänsyn till det alltför stora antalet sökande till kurserna i fråga.

Tills vidare bör enligt min uppfattning kompletteringskurserna bibehållas på samma platser och ha samma huvudmän som de nuvarande förberedande skogskurserna. I enlighet med utredningens förslag bör kompletteringskurserna anordnas under perioderna 15 augusti—15 december och 15 februari—15 juni.

Ämbetsverken har i förevarande sammanhang jämväl upptagit frågan om antalet elever vid statens skogsskolor under läsåret 1960/61. De båda verken anser, att vissa rekryteringssvårigheter kan uppstå, om antalet elevplatser bibehålles vid oförändrat 142. För att komma till rätta härmed bör man enligt ämbetsverkens mening antingen tillfälligt minska antalet elevplatser vid sagda skolor till 126 eller också bör en tillfällig utökning av antalet förberedande kurser genomföras i början av år 1960. I utredningen förordas det förstnämnda alternativet. Enligt min mening talar tillgängliga uppgifter för att sådana rekryteringssvårigheter som utredningen angivit inte kommer att föreligga nästa höst, varför jag ej anser några särskilda åtgärder i anledning av förenämnda uttalanden för närvarande erforderliga.

Det nu föreslagna systemet för anordnande av kompletteringskurser för inträde i skogsskola bör träda i kraft vid ingången av budgetåret 1960/61 med de första kurserna anordnade under perioden 15 augusti—15 december 1960. Möjlighet bör lämnas domänstyrelsen och skogsstyrelsen att under nästa budgetår i förekommande fall medge dispens från kravet på genomgången skoglig grundutbildning beträffande sådana sökande, som ej haft praktisk möjlighet att genomgå dylik utbildning.

Såsom föreslagits i utredningen bör samordning ske av inträdesproven för antagning av elever till de föreslagna kompletteringskurserna och till 1960/61 års skogsskolekurser. För kunskapsprov och urvalstest under år 1960 har ämbetsverken angivit en sammanlagd kostnad av 50 000 kronor. Enligt min mening torde det dock vara tillräckligt att 40 000 kronor beräknas för ändamålet. Detta belopp torde bära fördelas mellan domänstyrelsens och skogsstyrelsens anslag i ungefärlig proportion till antalet elevplatser vid de av respektive huvudmän anordnade kurserna. I enlighet härmed bör 30 000

kronor falla på domänstyrelsens anslag för omförmälda kurser och 10 000 kronor på skogsstyrelsens motsvarande anslag.

I samband med införandet av det nu föreslagna systemet för anordnande av kompletteringskurser och med hänvisning till vad jag förut anfört beträffande dessa kursers karaktär vill jag förorda att medelsanvisningen för den del av kursverksamheten, som bedrivs i skogsstyrelsens regi bör ske under en särskild post under anslaget Bidrag till vissa skogsbrukskurser m. m. Å sagda post bör sålunda förutom förut omförmälda belopp av 10 000 kronor för urvalstest redovisas medel motsvarande dem, som är uppförda under den å riksstaten för närvarande upptagna anslagsrubriken Förberedande skogskurser. Till detta spörsmål torde jag få återkomma i den särskilda proposition angående skogsvårdsstyrelsernas organisation och verksamhet, m. m., som jag avser att inom kort föreslå Kungl. Maj:t att framlägga för riksdagen.

Kostnaden för inträdesproven till de under domänstyrelsen sorterande kompletteringskurserna, 30 000 kronor, bör redovisas under skogsskolornas omkostnadsanslag. För innevarande budgetår har anvisats 15 000 kronor för vissa försök rörande lämpligheten att komplettera inträdesproven till skogsskolorna med urvalstest. Detta innebär sålunda, att omkostnadsanslaget behöver uppräknas med 15 000 kronor för ändamålet. Till frågan om detta medelsäskande torde jag få återkomma vid behandlingen av nästföljande anslagspunkt.

Vad härefter angår domänstyrelsens olika äskanden under förevarande avlöningsanslag får jag anföra följande.

Till följd av automatiska löneförändringar bör posten till avlöningar till tjänstemän vid statens skogsskolor uppräknas med 4 000 kronor. När kostnaden för avlöning av gårdskarlar vid Älvsby skogsskola helt bör bestriktas från förevarande anslag bör vidare posten till avlöningar till gårdskarlar vid statens skogsskolor höjas med 6 600 kronor. Domänstyrelsens yrkande att posten till ersättningar till speciallärare vid statens skogsskolor skall uppräknas med 2 200 kronor kan jag biträda.

Vad gäller äskandena beträffande de tillfälliga skogskolekurserna biträder jag desamma, såvitt de avser posterna till ersättningar till speciallärare och ersättningar till skrivhjälp. Den förstnämnda posten bör sålunda uppräknas med 2 000 kronor medan den andra torde minskas med 1 000 kronor. I fråga om posten till avlöningar till tjänstemän vid ifrågavarande kurser kan jag emellertid endast tillstyrka, att posten till följd av vissa automatiska löneförändringar höjes med 3 100 kronor.

Beträffande medelsanvisningen till statens kompletteringskurser för inträde till skogsskola vill jag förorda, att posten till avlöningar till tjänstemän till följd av tillkomsten av en yrkeslärare vid Bispgården samt på grund av vissa automatiska löneökningar höjes med sammanlagt 10 100 kronor. Sagda yrkeslärare bör vara extra och placerad i lönegrad A 12.

Någon ytterligare uppräkning av detta anslag för nästa budgetår anser jag mig inte kunna förorda.

Vid bifall till vad jag i det föregående föreslagit synes anslaget böra uppföras med tillsammans 565 400 kronor, vilket innebär en ökning av medelsanvisningen i förhållande till innevarande budgetår med 27 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet har vid sin prövning av hur undervisningen vid de förberedande skogskurserna lämpligast bör ordnas icke funnit något att erinra mot den kursuppläggning och organisation beträffande undervisningen som Kungl. Maj:t förordat och som närmare utvecklats i departementschefens uttalande. Utskottet vill här särskilt framhålla vissa huvuddrag i förslaget.

Genom införandet av ifrågavarande kompletteringskurser för inträde till skogsskolorna har skapats en till den lägre skogliga yrkesutbildningen närmare knuten förutbildning till dessa skolor. Kompletteringskurserna skall omfatta viss undervisning som för närvarande sker vid skogsskolor men samtidigt anses utgöra ett avslutat skede i den förberedande utbildningen. Kursplanerna för kompletteringskurser och skogsskolor bör i möjligaste mån samordnas. Normerna för ifrågavarande kursers undervisningsplan är avsedda att fastställas av Kungl. Maj:t efter förslag av domänstyrelsen och skogsstyrelsen. I avvaktan på de ändrade bestämmelser, som torde komma att föranledas av 1956 års skogshögskole- och skogsforskningskommittés förslag, vilket inom kort väntas bli framlagt, bör aspiranter för inträde vid skogshögskolan tills vidare under nästa budgetår få delta i kompletteringskurserna. Dessa kurser bör tills vidare bibehållas på samma platser och ha samma huvudmän som de nuvarande förberedande skogskurserna.

Vad Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om medel för kunskapsprov och urvalstest i samband med antagande av elever till kompletteringskurserna kan utskottet ansluta sig till. Utskottet biträder likaledes Kungl. Maj:ts förslag beträffande fördelningen och bokföringen av ifrågavarande kostnader. Den av Kungl. Maj:t framlagda medelsberäkningen i övrigt under förevarande anslag föranleder ej heller någon invändning från utskottets sida.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till domänverkets fond för utgifter vid statens skogsskolor m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 565 400 kronor.

93:0) **Ersättning till domänverkets fond för utgifter vid statens skogsskolor m. m.: Omkostnader m. m.** Under punkten 119 (s. 288—292) har Kungl. Maj:t föreslagit att medelsanvisningen minskas med 5 400 kr. till 658 400 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 132 av herr *Carlsson, Oscar, m. fl.* och II: 168 av herr *Wahrendorff m. fl.*, i vilka motioner hemställdes, att riksdagen måtte för budgetåret 1960/61 anvisa driftbidrag

med 20 000 kr. till Värmlands och Örebro läns skogsskola i Gammelkroppa.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, får utskottet hänvisa till dessa.

Departementschefen har — efter redogörelse för domänstyrelsens anslags-
äskande, vari hemställts om anslagshöjning med 140 000 kr. samt för där-
över avgivet yttrande av statskontoret — anfört följande.

»I enlighet med mitt förslag under nästföregående anslagspunkt bör för
täckande av vissa kostnader i samband med inträdesprov till skogsskolor
och till kompletteringskurser för inträde i dylika skolor under detta anslag
anvisas sammanlagt 30 000 kronor, vilket innebär en uppräknings-
anslag med 15 000 kronor.

Vad härefter angår de fem ordinarie skogsskolorna bör posten till rese-
ersättningar uppräknas med 500 kronor för täckande av vissa automatiska
utgiftsökningar. Någon höjning av det under anslagsposten till expenser
och underhåll anvisade beloppet kan jag däremot inte tillstyrka. Posten
bör sålunda för nästa budgetår uppföras med ett oförändrat belopp av
181 300 kronor. Av sagda belopp torde sammanlagt 30 000 kronor böra få
användas för att täcka vissa anskaffningskostnader av engångskaraktär.
Det torde få ankomma på domänstyrelsen att närmare bestämma fördel-
ningen av sagda belopp på de olika ändamål, som angivits under punkter-
na A 2. b) — f) i styrelsens äskanden under förevarande anslag. 6 000 kro-
nor av det under anslagsposten till expenser och underhåll anvisade be-
loppet torde böra avse hyra av elevbostäder vid Bispgårdens skogsskola un-
der första halvåret 1960. Resterande belopp, 145 300 kronor, avser löpande
expenser vid skogsskolorna.

Vad de tillfälliga skogsskolekurserna beträffar kan jag i fråga om an-
slagsposten till expenser och underhåll inte heller i år förorda att medel
anvisas för anskaffande av en buss för skogsskolekursen i Bjärka-Säby.
Däremot kan jag tillstyrka att sagda post huvudsakligen på grund av auto-
matiska utgiftsförändringar uppräknas med 3 200 kronor och att anslags-
posten till kostnader för lokalstyrelser minskas med 200 kronor.

I fråga om kompletteringskurserna för inträde till skogsskola kan jag,
utöver vad jag förut angivit, biträda domänstyrelsens förslag under pos-
terna till reseersättningar och till premier till elever. Dessa anslagsposter
torde därför böra uppräknas med 2 000 kronor respektive 100 kronor. Vad
angår anslagsposten till expenser och underhåll bör densamma till en början
minskas med 29 000 kronor, motsvarande vissa för innevarande budgetår
anvisade engångsbelopp av 25 000 kronor respektive 4 000 kronor. Å andra
sidan bör posten höjas med 3 000 kronor för täckande av vissa automatiska
kostnadsstegringar.

Domänstyrelsens yrkanden i övrigt under detta anslag kan jag inte
tillstyrka.

Anslaget bör sålunda för nästa budgetår uppföras med 658 400 kronor, vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär en minskning med 5 400 kronor.»

Utskottet. Av Kungl. Maj:t föreslagen medelsanvisning till ändamålen under förevarande punkt har icke föranlett någon erinran från utskottets sida.

Vad beträffar motionsyrkandet om anvisande av statligt driftbidrag till den av en stiftelse drivna skogsskolan i Gammelkroppa har berörda spörsmål vid flera tillfällen tidigare prövats och avvisats av både utskottet och riksdagen. Utskottet har ej heller i år funnit anledning tillstyrka motionsförslaget om dylikt statsstöd.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 132 och II: 168, till *Ersättning till domänverkets fond för utgifter vid statens skogsskolor m. m.: Omkostnader m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 658 400 kronor.

94:o) **Byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor m. m.** Kungl. Maj:t har under punkten 120 (s. 292—295) hemställt om medelsanvisning med totalt 60 400 kr. Löpande budgetårs motsvarande anslag är uppfört med lika stort belopp.

Efter att ha redogjort för domänstyrelsens anslagsframställning, vari hemställts om anslagsanvisning å 227 900 kr., samt för i ämnet avgivet yttrande av statskontoret har *departementschefen* anfört bl. a. följande.

»Vad domänstyrelsen äskat i fråga om medel till löpande underhåll och smärre förbättringsarbeten vid samtliga fem skogsskolor samt vid den tillfälliga skogsskolekursen vid Bjärka-Säby kan jag tillstyrka. Likaså vill jag förorda styrelsens äskanden i fråga om medel till vissa reparationsarbeten vid Älvsby skogsskola samt till täckande av kostnaderna för vissa oförutsedda byggnadsarbeten under 1959. För ifrågavarande ändamål bör sålunda anvisas sammanlagt (27 500 + 3 500 + 3 000 + 7 900 =) 41 900 kronor.

Vad gäller yrkandet om medel till bestridande av vissa byggnadskostnader vid Hällnäs skogsskola kan jag endast tillstyrka att 3 000 kronor anvisas för viss reparation av panncentralen. I avvaktan på närmare erfarenheter av de föreslagna kompletteringskurserna för inträde till skogsskola torde för nästa budgetår böra anvisas medel endast för löpande underhållsarbeten med 2 000 kronor. För vissa arbeten i anslutning till nytt elevhem vid Bispgårdens skogsskola torde slutligen böra anvisas 13 500 kronor. Äskandet av medel för renovering av yrkeslärarbostaden vid Kolleberga skogsskola är jag för närvarande ej beredd biträda.»

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t framlagda anslagsberäkningen kan utskottet tillstyrka. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 60 400 kronor.

95:o) **Ersättning till domänverkets fond för utgifter för övertalig personal.** Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag under punkten 122 (s. 295—296) om att anslaget skall uppföras med 352 800 kr. eller med 7 200 kr. mindre än för innevarande budgetår hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till domänverkets fond för utgifter för övertalig personal* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 352 800 kronor.

K. Fiskeriväsendet m. m.

96:o) **Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Fiskeristyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts förslag under punkten 135 (s. 303—312) innefattar — förutom hemställen till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en medelsanvisning av 1 278 900 kr., vilket belopp överstiger innevarande budgetårs anslag med 146 200 kr.

Fiskeristyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om en höjning av anslaget med 245 206 kr.

Över styrelsens olika förslag har yttranden avgivits av statskontoret, riksräkenskapsverket, sjöfartsstyrelsen och statens lönenämnd.

Departementschefen har, efter närmare redogörelse för anslagsäskandena och de däröver avgivna yttrandena, anfört följande.

»I likhet med fiskeristyrelsen anser jag, att medel bör ställas till förfogande för en förstärkning av verksamheten vid den marinbiologiska delen av havsfiskelaboratoriet. Vad beträffar de personella resurserna är jag emellertid inte beredd att föreslå inrättandet av nya befattningar vid laboratoriet. Förstärkningen bör i stället ske i den formen, att under posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal anvisas ett belopp av 45 000 kronor att — tillsammans med förra året anvisat belopp å 5 000 kronor till ersättning till medhjälpare vid havsfiskelaboratoriets försök m. m. — användas till särskilda undersökningar.

Som framgår utav den av fiskeristyrelsen lämnade redogörelsen har medel, som Kungl. Maj:t ställt till förfogande för att motverka samsättningssvårigheter vid bland annat örlogsvarvet i Karlskrona, byggandet av ett nytt fiskeriundersökningsfartyg igångsatts. Fartyget beräknas enligt styrelsen kunna tagas i bruk omkring den 31 oktober 1960. För avlöning av personalen på fartyget för tiden därefter till budgetårets slut bör i enlighet med styrelsens förslag beräknas 62 000 kronor. Beloppet bör tills

vidare, till dess kännedom erhållits om personalbehovet och den lämpligaste lönesättningen, anvisas under en särskild, förslagsvis angiven post för det nya fartyget, benämnd avlöningar till kollektivavtalspersonal. Sedan det nya fartyget färdigställts kommer tre fartyg att stå till förfogande för undersöknings- och bevakningsverksamheten på hithörande område. Frågan om det i fortsättningen av olika skäl kan anses lämpligt att för ifrågasvarande verksamhet disponera alla tre fartygen, torde böra upptagas till prövning, när närmare erfarenheter vunnits beträffande det nya fartyget.

Vad härefter angår fiskeristyrelsen i övrigt anser jag mig inte kunna tillstyrka framställningarna om inrättande av nya tjänster eller om lönegradsuppflyttningar. Ej heller kan jag biträda av styrelsen förordad ordinariesättning av tjänsten som förste byråsekreterare eller förslaget om sjö-tillägg för befälhavaren på Skagerak. På grund av beräknade löneklassförändringar samt redan genomförd arvodesreglering för hushållerskan på Bornö torde anslaget emellertid böra höjas med 5 700 respektive 700 kronor. Även posterna till avlöningar till kollektivavtalspersonal för Skagerak och Eystrasalt bör höjas med 5 000 respektive 1 500 kronor. Vidare bör posterna till rörligt tillägg uppräknas med sammanlagt 14 100 kronor och posterna till kompensation för höjda folkpensionsavgifter med sammanlagt 12 200 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat, behöver anslaget för nästa budgetår höjas med 146 200 kronor till 1 278 900 kronor. Anslaget bör fördelas på olika poster i enlighet med avlöningsstaten i efterföljande hemställan.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts hemställan beträffande fiskeristyrelsens avlöningsanslag föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: fiskeristyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

Fiskeristyrelsen

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	154 300	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 500	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	186 100	
4. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i> ..	500	
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	61 200	
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	6 800	411 400

S ö t v a t t e n s l a b o r a t o r i e t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	80 700	
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	32 900	
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	20 400	
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 300	136 300

H a v s f i s k e l a b o r a t o r i e t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	60 800	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 400	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	216 000	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	39 400	
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	5 500	329 100

U n d e r s ö k n i n g s - o c h b e v a k n i n g s f a r t y g e n

Skagerak

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	126 600	
2. Avlöningar till kollektivavtalspersonal, <i>förslagsvis</i>	138 900	
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	22 700	
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 500	290 700

Eystrasalt

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	10 600	
2. Avlöningar till kollektivavtalspersonal, <i>förslagsvis</i>	35 000	
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 700	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 900	
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	200	49 400

Nytt fartyg

1. Avlöningar till kollektivavtalspersonal, <i>förslagsvis</i>		62 000
--	--	--------

Summa kronor

1 278 900

b) till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Fiskeristyrelsen: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 278 900 kronor.

97:o) *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Fiskeristyrelsen: Omkostnader*. Under punkten 136 (s. 312—316) har Kungl. Maj:t föreslagit en höjning av medelsanvisningen för ändamålet med 171 200 kr. till 590 500 kr. *Fiskeristyrelsen* har hemställt, att anslaget ökas med 226 200 kr.

Departementschefen har, efter närmare redogörelse för anslagsframställningen och däröver av riksräkenskapsverket avgivet yttrande, anfört följande.

»Under föregående punkt har jag föreslagit, att en utökning av resurserna vid havsfiskelaboratoriet genomföres under nästa budgetår. Under förevarande anslag bör i detta syfte de för detta laboratorium avsedda medlen förstärkas med sammanlagt 15 000 kronor. Av detta belopp torde 4 000 kronor beräknas till reseersättningar, 1 000 kronor till övriga expenser, 500 kronor till bibliotek, 5 000 kronor till instrument- och laboratoriekostnader samt 4 500 kronor som engångsbelopp till anskaffande av instrument.

Som jag redan anfört under föregående anslag är ett nytt fiskeriundersökningsfartyg under byggnad, vilket väntas kunna tagas i bruk omkring den 31 oktober 1960. För anskaffande av instrument- och redskapsutrustning till fartyget bör enligt min uppfattning under nästa budgetår anvisas ett belopp av 80 000 kronor. För täckande av omkostnaderna för fartyget under de tre fjärdedelar av nästa budgetår, under vilka detsamma kan beräknas komma att användas, torde i enlighet med fiskeristyrelsens förslag i avvaktan på de närmare erfarenheterna beträffande sagda kostnader böra beräknas ett belopp av 75 000 kronor.

Vad angår fiskeristyrelsens äskanden i övrigt anser jag mig endast böra tillstyrka vissa höjningar av automatisk karaktär. Sålunda bör delposten till övriga expenser under fiskeristyrelsen ökas med 800 kronor. Vidare torde den under sötvattenslaboratoriets omkostnadsstat upptagna posten till publikationstryck samt delposterna till bibliotek och fiskeriförsök m. m. böra ökas med respektive 200, 100 och 100 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit, behöver förevarande anslag för nästa budgetår ökas med 171 200 kronor till 590 500 kronor.»

Utskottet. Framställningen under denna punkt har inte givit utskottet anledning att göra någon erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Fiskeristyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 590 500 kronor.

98:o) Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Avlöningar. Kungl. Maj:t har under punkten 137 (s. 316—318) hemställt, dels om bemyndigande att vidtaga vissa ändringar i personalförteckningen, dels om fastställande av ny avlöningsstat och dels om en medelsanvisning för ändamålet av 470 800 kr., vilket innebär en ökning med 18 200 kr. i förhållande till motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Efter redogörelse för vatteninspektionens anslagsframställning, innebärande höjning av anslaget med 22 500 kr., och för statens lönenämnds däröver avgivna yttrande har *departementschefen* anfört.

»Med hänsyn till de kvalifikationer, som erfordras för ledningen av det kemiska laboratoriet, anser jag i likhet med vatteninspektionen, att befattningen som ledare för laboratoriet bör ombildas till en laboratorstjänst i lönegrad Ae 24. Jag vill därvid erinra om att enligt 32 § instruktionen för fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion (1958: 309) skall laborator vid inspektionen bland annat ha förvärvat insikter motsvarande antingen filosofie licentiatexamen i ämne tillhörande inspektionens arbetsområde eller avgångsexamen vid teknisk högskola inom avdelningen för väg- och vattenbyggnad eller för kemi. Kostnaderna för denna tjänsteförändring uppgår till 3 900 kronor. Vatteninspektionens yrkande om extraordinariesättning av en vatteninspektörstjänst kan jag bifalla. Vidare förordar jag, att tjänsten som överinspektör, vilken nu är extra ordinarie, överföres å ordinarie stat. Några tjänsteförändringar därutöver anser jag mig inte kunna tillstyrka. Till följd av beräknade löneklassförändringar torde anslaget böra ökas med 2 100 kronor. Vidare bör posterna till rörligt tillägg och kompensation för höjda folkpensionsavgifter för nästa budgetår höjas med 7 200 respektive 5 000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat, behöver anslaget för nästa budgetår höjas med 18 200 kronor till 470 800 kronor. Anslaget bör fördelas på olika poster i enlighet med avlöningsstaten i efterföljande hemställan.

Å personalförteckningen bör en tjänst som överinspektör i lönegrad Be 1 utbytas mot en tjänst som överinspektör i lönegrad Bo 1 och en tjänst som byråinspektör i lönegrad Ae 21 utbytas mot en tjänst som laborator i lönegrad Ae 24 samt upptagas ytterligare en tjänst som vatteninspektör i lönegrad Ae 21.»

Utskottet. Utskottet biträder de förslag Kungl. Maj:t framlagt under förevarande anslagsrubrik och hemställer därför,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: vatteninspektionen, som angivits i det föregående

b) fastställa följande avlöningsstat för fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: vatteninspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	52 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	324 000
4. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	11 500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	67 500
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	7 600
	Summa kronor 470 800

c) till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 470 800 kronor.

99:o) **Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Omkostnader.** Under punkten 138 (s. 318—319) innebär Kungl. Maj:ts framställning en med 13 000 kr. till 129 900 kr. minskad medelsanvisning. Därvid har föreslagits dels att delposterna till övriga expenser och laboratoriekostnader skall minskas med för innevarande budgetår anvisade engångsbelopp å 10 000 respektive 8 000 kr., dels att under delposten laboratoriekostnader för budgetåret 1960/61 skall upptagas ett engångsbelopp av 5 000 kr. för anskaffning av viss utrustning till ett fluviarium för giftförsök med fisk.

Utskottet. Enär utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts anslagsberäkning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 129 900 kronor.

100:o) **Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Undersökningar inom sötvattenslaboratoriet.** Fr. o. m. budgetåret 1950/51 har under förevärande rubrik uppförts ett reservationsanslag med ett formellt belopp av 100 kr. Kostnaderna för ifrågavarande undersökningar bestrides av ersättningar, som betalas av uppdragsgivarna och tages till uppbörd å anslaget. Kungl. Maj:t fastställer stat för verksamheten. Genom beslut av 1957 års riksdag (prop. 1957: 22; JoU 15; rskr. 216) har sötvattenslaboratoriet omorganiserats fr. o. m. budgetåret 1957/58 (statsliggaren s. 942).

Kungl. Maj:t har under punkten 139 (s. 319—320) föreslagit, att anslaget uppföres med ett oförändrat belopp av 100 kr.

Fiskeristyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om extraordinariesättning av två befattningshavare, om uppflyttning av 1 kanslibiträde i

Ae 7 till kontorist i Ae 9, om ökning av antalet fiskmästare i Ae 13 från åtta till nio och om inrättande av en ny tjänst som extra fiskeriinspektör i Ag 21.

Departementschefen har icke funnit sig böra tillstyrka fiskeristyrelsens förenämnda yrkanden.

Utskottet. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts framställning, hemställer, att riksdagen må till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Undersökningar inom sötvattenslaboratoriet* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 100 kr.

101:o Fiskeriintendenter m. m.: Avlöningar. Under punkten 140 (s. 320—322) har Kungl. Maj:t gjort framställning om fastställande av ny avlöningsstat och om en medelsanvisning av 211 100 kr., innebärande en minskning av anslaget med 41 100 kr.

Departementschefen har, efter redovisning av fiskeristyrelsens framställning om ökning av anslaget med 1 484 kr., anfört följande.

»Fiskeristyrelsens förslag till löneroglering för fiskmästarna vid statens fiskodlingsanstalter och statens fiskeriförsöksstation finner jag mig inte kunna biträda. Ordinarieposten bör till följd av löneklassförändringar höjas med 1 000 kronor. Av samma skäl bör en höjning ske av icke-ordinarieposten med 1 600 kronor. Samtidigt torde emellertid sistnämnda post med hänsyn till belastningen under sistförflutna budgetår böra nedräknas med 9 500 kronor. Vidare bör posterna till rörligt tillägg och kompensation för höjda folkpensionsavgifter höjas med 400 respektive 3 400 kronor. Förslagen medför en minskning av anslagsbehovet med 3 100 kronor.

Vad därefter angår de särskilda uppborädsmedlen har jag intet att erinra mot styrelsens förslag till uppräknig av bidragen till vissa fiske- och arrendavgiftsmedel med 6 000 till 72 000 kronor. Uppbörädsposten för ersättnigar för undersökningar bör emellertid enligt min mening, med hänsyn till vad som under sistlidna budgetår influtit och under nästa budgetår kan beräknas inflyta i ersättnigar, uppräknas med 32 000 kronor till 40 000 kronor. Förslagen innebär en ökning av de särskilda uppborädsmedlen med 38 000 kronor.

Vid bifall till mina förslag kan anslaget minskas med 41 100 kronor till 211 100 kronor.»

Utskottet. Då utskottet icke har något att invända mot Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för fiskeriintendenter m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	193 300
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	7 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	72 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	44 800
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	5 300

Summa kronor 323 100

Särskilda uppbördsmedel

Bidrag av vissa fiske- och arrendeavgiftsmedel	72 000
Ersättningar för undersökningar	40 000

Nettoutgift kronor 211 100

b) till *Fiskeriintendenten m. m.*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 211 100 kronor.

102:o) *Fiskeriintendenten m. m.*: *Omkostnader*. Kungl. Maj:t har under punkten 141 (s. 322—323) hemställt om en höjning av medelsanvisningen för ändamålet med 1 400 kr. till 27 100 kr. Därvid har föreslagits en uppräknings av posten till reseersättningar och expenser med 3 500 respektive 1 900 kr., varjämte de under anslaget inflytande särskilda uppbördsmedlen beräknats öka med sammanlagt 4 000 kr.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Fiskeriintendenten m. m.*: *Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 27 100 kr.

103:o) *Utbildning av fiskeritjänstemän*. Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1951: 84 beslöt 1951 års riksdag, att en kurs om ca 17 månader skulle anordnas vartannat år för utbildning av fiskeritjänstemän. De för budgetåren 1951/52—1958/59 anvisade anslagen har i enlighet härmed avsetts för bestridande av kostnaderna för 1951—1953, 1953—1955, 1955—1957 och 1957—1959 års kurser, varjämte det för budgetåret 1959/60 anvisade anslaget avses för bestridande av kostnaderna för första delen av 1959—1961 års kurs.

Under punkten 142 (s. 323—324) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för andra läsåret av den kurs, som börjat hösten 1959, anvisa ett anslag av 30 500 kr. Förslaget innebär, att posten till bidrag till kostnader för praktikresor, studiebesök och exkursioner höjs med 400 kr. och att posten till undervisningsmateriel och expenser uppräknas med 100 kr. Kungl. Maj:t

har i detta sammanhang avstyrkt det av fiskeristyrelsen framlagda förslaget att upptaga engelska språket bland de för statliga fiskeritjänstemannakurser föreskrivna ämnena.

Utskottet. Eftersom utskottet utan erinran ansluter sig till Kungl. Maj:ts under punkten framställda förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utbildning av fiskeritjänstemän* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 30 500 kronor.

104:o) **Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen.** Kungl. Maj:t har under punkten 143 (s. 324—328) föreslagit att för ifrågavarande ändamål skall anvisas ett med 2 000 kr. till 199 000 kr. höjt anslag.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 216 av herrar *Berg, Gunnar, och Olsson, Ernst*, samt II: 281 av herr *Levin m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta att anvisa ett reservationsanslag av 219 000 kr. till Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, varav 80 000 kr. till Bidrag för statsunderstödd utbildningsverksamhet på fiskerinäringens område.

Beträffande de skäl som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 281.

Departementschefen har — efter redogörelse för de under punkten gjorda anslagsäskandena och däröver avgivna yttranden — anfört följande.

»I detta sammanhang torde få anmälas, att Kungl. Maj:t den 30 juni 1959 av de utav fiskeristyrelsen förvaltade vattenavgifterna enligt 2 kap. 10 § vattenlagen ställt ett belopp av 15 500 kr. till förfogande för länsstyrelsen i Stockholms län för fortsatt anordnande av skärpt fiskeritillsyn i Mälaren under tiden 1 juli 1959—30 juni 1960 i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som uppdragits i Kungl. Maj:ts beslut den 1 juni 1956 angående medel till skärpt fiskeritillsyn i Mälaren, m. m. (IX ht 1957 s. 389—390). Omförmälda länsstyrelse åligger det att i god tid före den 30 juni 1960 inkomma med berättelse rörande verksamheten samt förslag rörande verksamhetens eventuella fortsättande.

I enlighet med fiskeristyrelsens förslag bör beloppet till bidrag till lands-ting eller hushållningssällskap för fiskets främjande i de särskilda orterna ökas med 2 000 kronor. Styrelsens förslag om oförändrat statsbidrag av 39 500 kronor till Södra Sveriges fiskeriförening och om oförändrade bidrag av 20 000 kronor för insamlande av primäruppgifter till fiskeristatistiken beträffande saltsjöfisket kan jag biträda. Yrkandet om höjning av bidraget till den statsunderstödda utbildningsverksamheten på fiskerinäringens område kan jag däremot inte tillstyrka. Ej heller finner jag mig böra förorda någon höjning av det till Kungl. Maj:ts disposition stående beloppet.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts under förevarande anslagspunkt gjorda anmälan föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet biträder vidare Kungl. Maj:ts förslag till medelsberäkning. Detta innebär att utskottet icke ansett sig kunna tillstyrka det i motionerna I: 216 och II: 281 framförda yrkandet om en uppräknig av anslaget med ytterligare 20 000 kr., avsedda för ökat bidrag till den statsunderstödda utbildningsverksamheten på fiskerinäringens område.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 216 och II: 281, till *Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 199 000 kronor.

105:o) Statlig garanti för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten, m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 144 (s. 328) om oförändrad anslagsanvisning med 10 000 kronor samt om lämnande av statlig garanti intill samma belopp som för innevarande budgetår, eller 80 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Statlig garanti för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten, m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor

b) medgiva, att under budgetåret 1960/61 statlig garanti för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten, m. m. må beviljas intill ett sammanlagt belopp av 80 000 kronor.

106:o) Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. Under förevarande anslagstitel anvisades för budgetåret 1941/42 ett reservationsanslag av 400 000 kr. Med anlitannde av anslaget har i enlighet med bestämmelser, som Kungl. Maj:t utfärdat för varje särskilt fall, utlämnats bidrag för åstadkommande av prisregleringar å fisk ävensom till andra åtgärder till fiskavsättningens främjande. Anslaget användes numera för att stödja fiskarens organisationer, för propagandaverksamhet m. m. samt för att bestrida en del av kostnaderna för den statlige fiskexportrepresentanten. Efter beslut av riksdagen har anslaget fått disponeras även under budgetåren 1945/46—1956/57. Av anslaget avses för budgetåret 1959/60, jämte å anslaget befintlig reservation intill ett belopp av högst 35 000 kr., 45 000 kr. skola utgå för bestridande delvis av kostnaderna för befattningen som fiskexportrepresentant samt i övrigt — med ett enligt IX ht 1959 s. 475 beräknat belopp av 25 000 kr. — enligt föreskrifter, som Kungl. Maj:t meddelar för varje särskilt fall (statsliggaren s. 946).

Under punkten 145 (s. 329—333) har Kungl. Maj:t framlagt sina förslag i anslutning till den del av 1958 års besparingsutrednings betänkande, som

berör verksamheten med anlåtande av medel anvisade dels under förevarande rubrik, dels under anslaget Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation.

Fiskeristyrelsen har hemställt om en medelsanvisning för nästa budgetår av 35 000 kr.

Statens jordbruksnämnd har hemställt, att 45 000 kr. av förevarande anslag skall få utnyttjas för täckande av del av kostnaderna för den statliga fiskexportrepresentanten.

Departementschefen har — efter redogörelse för omförmälda betänkande i vad avser nu behandlade ändamål, de däröver avgivna yttrandena (se IX ht 1960 s. 329—331) samt fiskeristyrelsens och jordbruksnämndens yrkanden — anfört följande.

»1958 års besparingsutredning har i sitt omförmälda betänkande föreslagit, att de för innevarande budgetår anvisade anslagen Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. samt Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation från och med nästa budgetår skall utgå ur riksstaten. De med anslagen avsedda ändamålen föreslås i stället skola tillgodoses inom ramen för anslaget Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt.

Vad först beträffar det under förevarande rubrik upptagna anslaget har detta under de båda sistförflutna budgetåren uteslutande använts för bestridande delvis av kostnaderna för befattningen såsom fiskexportrepresentant. Behov av denna befattning synes komma att föreligga även i fortsättningen. Kostnaderna för densamma, vilka enligt uttalande av 1952 års riksdag helt skall bestridas av allmänna medel, bör enligt min mening från och med nästa budgetår i sin helhet utgå ur de införselavgiftsmedel som upptages eller upptagits med stöd av 5 § förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur. I samband med att i den årliga propositionen om reglering av priserna på fisk föreskrifter föreslås rörande den huvudsakliga användningen av ifrågavarande införselavgiftsmedel under budgetåret 1960/61, torde jag ånyo få anmäla denna fråga. Då kostnaderna för de ändamål i övrigt, vilka tidigare tillgodosetts från förevarande anslag, numera synes kunna bestridas på annat sätt, bör, därest riksdagen inte har något att erinra däremot, något anslag med benämningen Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. inte upptagas å riksstaten för nästa budgetår.

Vad därefter angår besparingsutredningens förslag att slopa anslaget till befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation och i fortsättningen inrymma kostnaderna för ifrågavarande bidragsverksamhet i anslaget till gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt, vill jag i likhet med fiskeristyrelsen erinra om att sedan länge utbildats en fast praxis beträffande användningen av sistnämnda anslag. Denna praxis har bland annat tagit sikte på det samband, som finnes mellan de fisken, i vilka bensin förbrukas, och de restitutionsberättigade orga-

nisationerna. Ett genomförande av besparingsutredningens förslag skulle leda till att bidrag ur restitutionemedlen i stor utsträckning skulle komma sådana fiskare till godo, vilka i sin näringsutövning använder drivmedel, som ej är belagda med bensinskatt. Enligt min mening bör man bland annat därför inte utan starka skäl nu bryta nämnda praxis. För min del kan jag sålunda inte tillstyrka besparingsutredningens ifrågavarande förslag. Dessutom finner jag det med befrämjandeanslaget avsedda ändamålet vara av sådan angelägenhetsgrad, att detsamma även nästa budgetår bör tillgodoses genom ett särskilt anslag.»

Utskottet. De i det föregående redovisade förslagen från Kungl. Maj:ts sida anser sig utskottet kunna tillstyrka till alla delar. I anledning härav hemställer utskottet,

att riksdagen må godkänna de förslag, som framlagts i det föregående.

107:o) **Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation.** Under punkten 146 (s. 333) har Kungl. Maj:t i enlighet med fiskeristyrelsens förslag hemställt om en oförändrad medelsanvisning av 65 000 kr. för ändamålet.

1958 års besparingsutredning har i sitt betänkande (SOU 1959: 28) behandlat detta anslag. Redogörelse för utredningens förslag och yttranden däröver har lämnats under närmast föregående punkt.

I detta sammanhang har utskottet även handlagt två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 221 av herr Nilsson, Yngve, och II: 284 av herr Darlin m. fl., i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta att bidraget för radiotelegraf- eller radiotelefonanläggning skall höjas från 1 200 till 1 500 kr.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, hänvisas till motionen II: 284.

Över motionerna har remissyttranden avgivits av statskontoret, fiskeristyrelsen och Sveriges fiskares riksförbund.

Statskontoret har i sitt yttrande över motionerna anfört följande.

Enligt Kungl. Maj:ts remiss den 4 februari 1960 har statskontoret att till Eder avgiva utlåtande över två inom riksdagen väckta likalydande motioner (I: 221 och II: 284) i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation. Med anledning härav får ämbetsverket anföra följande.

Enligt vad statskontoret under hand inhämtat från fiskeristyrelsen uppgår kostnaden för att förse ett fiskefartyg med radiotelegraf- eller radiotelefonstation till cirka 5 000 kronor. Ett dylikt fartyg av normal storlek kostar för närvarande inemot en halv miljon kronor, och installation av här avsedd radioanläggning anses tillhöra normal standard. Statsbidraget torde här icke ha någon stimulerande effekt, och statskontoret ifrågasätter därför, om skäl finnas att över huvud bibehålla möjligheten till statsbidrag, när det gäller nybyggda fartyg. Vad åter angår äldre fartyg synes bidraget ha

en viss stimulerande funktion. Tillräckliga skäl för en höjning av bidragsbeloppet anser ämbetsverket dock icke föreligga. Statskontoret föreslår därför, att motionerna lämnas utan bifall.

Fiskeristyrelsen har i sitt yttrande anfört.

Genom remiss den 4 februari 1960 har Kungl. Maj:t anbefallt fiskeristyrelsen att till Eder överlämna utlåtande över remissen bilagda, inom riksdagen väckta och till Eder hänvisade motionerna I: 221 och II: 284, likalydande, angående anslag till Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonanläggning. Med anledning härav får styrelsen anföra följande.

Motionerna åsyftar en höjning av nuvarande bidragsbelopp å 1 200 kr. till 1 500 kr. per anläggning men icke någon anslagshöjning, »eftersom befintlig reservation torde vara tillräcklig för att täcka den uppkomna kostnadsökningen». Med anledning härav får styrelsen framhålla, att enligt härstädes förda anteckningar anslagsläget är följande. Under innevarande budgetår tillgängliga medel utgöres av en reservation från föregående budgetår å 4 400 kr. samt innevarande budgetårs anslagsanvisning å 65 000 kr. eller sammanlagt 69 400 kr. Härav har styrelsen nyligen disponerat 62 400 kr för utdelning av 54 bidrag å 1 200 kr., varför nu kvarstår ett odisponerat belopp å anslaget av (69 400 — 62 400) 7 000 kr. Samtidigt ineligger emellertid hos styrelsen 12 bidragsansökningar som ännu icke prövats, innebärande en potentiell utgift av $(1\,200 \times 12)$ 14 400 kr., så att det nyssnämnda, odisponerade beloppet icke förslår att täcka mer än 5 å 6 av de 12 inneliggande ansökningarna. Vid sådant förhållande kan man uppenbarligen inte räkna med någon reservation på anslaget vid detta budgetårs utgång, som skulle kunna finansiera en eventuell bidragsförhöjning utan att bidragsgivningen komme att drabbas av en eftersläpning.

Även om det i och för sig är behjärtansvärt att höja de individuella bidragsbeloppen på sätt föreslagits i de remitterade motionerna, så anser styrelsen att mot denna fördel måste vägas nackdelen av att en hel del bidragsberättigade båtlag får vänta längre på bidragen, eftersom ju någon anslagsökning icke förutskickats i motionerna.

Sveriges fiskares riksförbund har anfört följande.

Sedan Sveriges Fiskares Riksförbund genom skrivelse från Kungl. Maj:t av den 4 ds beretts tillfälle att till Riksdagens Jordbruksutskott överlämna yttrande över till utskottet hänvisade riksdagsmotionerna I: 221 och II: 284, likalydande, angående anslag till Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonanläggning, vill vi i ärendet värdsamt anföra följande:

I föreliggande motioner framhålles att ett betydande antal fiskebåtar ännu saknar radiotelefonanläggningar, vilket tyvärr också är med verkligheten överensstämmande. Det kan nämligen vara önskvärt, främst ur säkerhetssynpunkt, att samtliga fartyg utrustas med sådana hjälpmedel för att kunna kommunicera med yttervärlden, antingen det gäller att anropa räddningsstationer eller andra sjöfarande för erhållande av hjälp i uppkommande nödsituationer, eller för att uppfatta nödsignaler och kunna bispringa andra sjöfarande, som behöver assistans. Dessutom äro dessa anläggningar mycket värdefulla, då fiskarna önska meddela sig med andra fiskefartyg eller med någon station i land beträffande fisket eller andra därmed sammanhängande förhållanden.

Den ökning av det totala statsbidraget för omnämnda ändamål, som genomfördes under budgetåret 1958/59 och som innebar en höjning till 65 000

kronor från förutvarande 25 000 kronor har visat sig vara mycket värdefull, eftersom betydligt fler fiskare kunnat erhålla det till 1 200 kronor maximerade bidraget per båt. Höjningen har säkerligen också medfört att ett större antal fiskare stimulerats till att anskaffa radiotelefonanläggning till sina fartyg. Vidare har denna förbättring inneburit att den tidigare stora eftersläpningen ifråga om ansökningar, som på grund av brist på medel icke kunnat beviljas, har minskats och uppgår till 25 efter fördelningen av anslaget för innevarande budgetår mot 35 ett år tidigare.

Det är också riktigt att inköpskostnaden är hög, och helt naturligt är det mycket önskvärt med ökade individuella bidrag för att underlätta anskaffandet av sådan teknisk utrustning, och ur den synpunkten kunna vi tillfullo instämma i motionernas syftemål. Vår uppfattning är emellertid, att antalet ansökningar kommer att ökas under den närmaste tiden med hänsyn tagen till den fortgående och alltjämt ökande rationaliseringen av fiskeflottan och det nuvarande stora antalet nybeställningar av fartyg. En höjning av bidraget per anläggning utan motsvarande höjning av det totala anslagsbeloppet kan därför enligt vår åsikt endast resultera i att färre antal ansökningar kan beviljas, vilket i så fall kommer att motverka den önskade utvecklingen.

Riksförbundets styrelse anser sig därför kunna tillstyrka motionen endast under förutsättning av att en motsvarande höjning av anslagsbeloppet samtidigt genomföres.

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning under förevarande anslagspunkt.

Beträffande det i motionerna I: 221 och II: 284 framförda förslaget om en höjning av bidragsbeloppet per radioanläggning från 1 200 till 1 500 kronor vill utskottet i likhet med remissinstanserna framhålla, att en sådan höjning skulle medföra att ett färre antal ansökningar kan beviljas. Detta skulle motverka det angelägna önskemålet att så snart som möjligt fiskefartyg i allmänhet skall vara utrustade med radiotelegraf- eller radiotelefonstation. Mot denna bakgrund kan utskottet icke tillstyrka motionärernas yrkande.

Aberopande vad sålunda anförts hemställer utskottet,

a) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning, till *Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 65 000 kronor;

b) att motionerna I: 221 och II: 284 må av riksdagen lämnas utan bifall.

108:o) **Bevakningsfartyg för sillfisket vid Island.** Kungl. Maj:t har under punkten 147 (s. 333—334) föreslagit, att för ifrågavarande ändamål skall för nästa budgetår liksom för tidigare år beräknas 50 000 kr. Då den tidigare förefintliga reservationen beräknas ha i stort sett förbrukats vid utgången av innevarande budgetår, erfordras en uppräknings anvisning med 25 000 kr. till 50 000 kr. Kungl. Maj:t har vidare föreslagit att ersättningen för expeditionsledarens representation skall höjas från 800

till 1 000 kr. Liksom föregående år avses Kungl. Maj:t få besluta, huruvida anslaget jämte eventuellt förefintlig reservation skall tagas i anspråk samt vilket fartyg som skall disponeras för ändamålet.

Utskottet. För sin del har utskottet icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t föreslagit under denna punkt. Utskottet hemställer därför,
att riksdagen må till *Bevakningsfartyg för sillfisket vid Island* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

109:o) **Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under punkten 148 (s. 334—335) om oförändrad medelsanvisning och hemställer alltså,
att riksdagen må till *Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

110:o) **Bidrag vid fiskebåts- och fiskredskapsförsäkring.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 149 (s. 335) förordar utskottet att för ifrågavarande ändamål upptages ett formellt belopp av 100 kronor. Utskottet hemställer sålunda,
att riksdagen må till *Bidrag vid fiskebåts- och fiskredskapsförsäkring* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

111:o) **Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag under punkten 150 (s. 336) om oförändrad medelsanvisning för ändamålet och hemställer,
att riksdagen må till *Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

112:o) **Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt.** Kungl. Maj:ts förslag under punkten 151 (s. 337) om en i förhållande till innevarande budgetår oförändrad medelsanvisning av 745 000 kronor tillstyrkes av utskottet under åberopande av vad som anförts under punkten 106 i det föregående. Utskottet hemställer alltså,
att riksdagen må till *Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 745 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

L. Lappväsendet

113:o) Lappfogdarna m. fl.: Avlöningar. Under punkten 153 (s. 343—345) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen en anslagsökning med sammanlagt 8 400 kronor till 507 500 kronor. Ävenså hemställas om fastställande av ny avlöningsstat.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen I: 217 av herr *Hedström m. fl.* samt II: 288 av herr *Lassinantti m. fl.*, i vilka likalydande motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta *dels* att i avlöningsstaten för lappväsendet i Norrbottens län upptages medel för vikarie å en lappfogdetjänst i A 23 (29 484 kr.) och medel för arvode åt tillfällig personal motsvarande löneklass A 5 (10 476 kr.), *dels* att kostnaderna för personalförstärkningen skall bestridas i samma ordning, som gäller beträffande förstärkningen av de fiske-sakkunniga organen i vattenmål (kungl. kungörelsen 1957: 208).

Angående de skäl som i motionerna anförts till stöd för yrkandena torde utskottet få hänvisa till motionen II: 288.

Departementschefen har efter redogörelse för äskandena från vederbörande länsstyrelse anfört i huvudsak följande.

»Ehuru den av länsstyrelsen i Norrbottens län avsedda koncentrationen till en befattningshavare av lappväsendets arbetsuppgifter i samband med vattenkraftens utbyggnad i länet i och för sig torde vara ändamålsenlig, bör enligt min mening denna fråga kunna lösas inom ramen för nuvarande personaluppsättning. Jag kan följaktligen inte förorda att särskilda medel anvisas för nyssberörda ändamål. Ävenså avstyrker jag, att en förstärkning sker av biträdespersonalen vid lappadministrationen i Norrbottens län.

Det av länsstyrelsen i Västerbottens län ånyo framförda förslaget om ökad medelsanvisning för avlöning av biträdespersonal vid lappfogdekontoret i länet kan jag icke biträda. Ej heller anser jag mig böra tillstyrka länsstyrelsens i Jämtlands län förslag att överföra kostnaderna för det vid länets lappfogdekontor sysselsatta extra ordinarie kanslibiträdet till länsstyrelsen. I den utsträckning som befinner sig möjligt bör dock i arbetsutjämnande syfte lappfogden och länsstyrelsen bisträcka varandra i fråga om biträdespersonal.

Till följd av löneklassförändringar m. m. bör anslaget i överensstämmelse med länsstyrelsernas beräkningar minskas med i runt tal 400 kronor, medan anslagsposten till rörligt tillägg torde böra uppföras med ett 3 300 kronor högre belopp än för innevarande budgetår. Därutöver föranleder det ökade behovet av medel för arvoden till ordningsmän m. fl. en höjning av anslaget med 600 kronor. Slutligen bör anslaget höjas med 4 900 kronor för täckande av ökade utgifter till kompensation för höjda folkpensionsavgifter.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit bör förevarande anslag ökas med sammanlagt 8 400 kronor till 507 500 kronor. Anslaget bör fördelas på olika poster i enlighet med avlöningsstaten i efterföljande hemställan.»

Utskottet. I anledning av motionärernas yrkanden vill utskottet uttala som sin mening att lappfogdepersonalen inom Norrbottens län torde kunna och böra disponeras så att det i motionerna åsyftade intresset att lösa vissa lappfrågor i samband med vattenregleringar tillgodoses. Länsstyrelsen i länet bör även kunna ställa biträdespersonal till förfogande för ändamålet. För lappväsendet i samband härmed uppkommande kostnader bör bestridas från förevarande avlöningsanslag och efterföljande omkostnadsanslag.

Kungl. Maj:ts medelsberäkningar och förslag under denna anslagsrubrik har utskottet intet att invända emot. Utskottet hemställer därför,

1) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 217 och II: 288, såvitt nu är i fråga,

a) fastställa följande avlöningsstat för lappfogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	149 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	49 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	236 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	64 600
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	7 700

Summa kronor 507 500

b) till *Lappfogdarna m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 507 500 kronor.

2) att motionerna I: 217 och II: 288, såvitt de ej besvarats i det föregående, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

114:o) *Lappfogdarna m. fl.*: *Omkostnader.* Kungl. Maj:t har under punkten 154 (s. 346—347) hemställt om ett med 2 500 kronor till 182 300 kronor nedräknat anslag. Utgiftsändringarna under anslaget hänför sig uteslutande till posten till reseersättningar.

Utskottet. Mot Kungl. Maj:ts anslagsberäkning finnes enligt utskottet — som hänvisar till vad det under föregående punkt anfört rörande detta anslag — intet att erinra, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Lappfogdarna m. fl.*: *Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 182 300 kronor.

M. Diverse

115:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 155 (s. 348) om medelsanvisning med 6 462 000 kr. mot 6 089 000 kr. innevarande budgetår hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 6 462 000 kronor.

116:o) **Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark.** Biträdande Kungl. Maj:ts under punkten 156 (s. 348) gjorda förslag, innefattande en med 31 100 kr. uppräknad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 563 000 kronor.

117:o) **Arrendenämnder och servitutsnämnder, m. m.** Under denna rubrik har sammanförts de å riksstaten för löpande budgetår uppförda anslagen Arrendenämnder och arrenderådgivning samt Bidrag till gäldande av ersättning vid förlängning av vissa servitut, för vilka anslag anvisats tillhoppa 22 500 kr.

Det av Kungl. Maj:t under punkten 157 (s. 349) framförda förslaget — innebärande att 5 000 kr. beräknats till utgifter för servitutsnämndernas verksamhet och 25 000 kr. för övrig till punkten hänförlig verksamhet — tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Arrendenämnder och servitutsnämnder, m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

118:o) **Bidrag till skogs- och lantbruksakademien: Akademien.** Kungl. Maj:ts under punkten 158 (s. 349—350) gjorda medelsberäkning, innefattande anslagshöjning med 700 kr. till 100 000 kr. i anledning av 1959 års lönereglering, biträdes av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till skogs- och lantbruksakademien: Akademien* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

119:o) **Bidrag till skogs- och lantbruksakademien: Kostnader för jordbrukets forskningsråd m. m.** Utskottet har intet att erinra mot att i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 159 (s. 351—352) i anledning av

1959 års lönerreglering och beräknad merbelastning av expensmedlen anvisas ett från 70 000 kr. till 71 000 kr. uppräknat belopp. Till följd härav hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till skogs- och lantbruksakademien: Kostnader för jordbrukets forskningsråd m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 71 000 kronor.

120:o) **Bidrag till svenska naturskyddsföreningen m. fl.** Det under punkten 160 (s. 352—355) av Kungl. Maj:t framförda förslaget om att i statsunderstöd från nionde huvudtiteln skall till svenska naturskyddsföreningen, vetenskapsakademien och samfundet för hembygdsvård anvisas ett lika stort anslag som för löpande budgetår föranleder ingen erinran från utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska naturskyddsföreningen m. fl.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 115 000 kronor.

121:o) **Naturskydd: Kostnader i samband med fridlysning av Smålands Taberg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 161 (s. 355—356) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva att Kungl. Maj:t under budgetåret 1960/61 må förfoga över det å riksstaten för budgetåret 1956/57 under nionde huvudtiteln uppförda reservationsanslaget Naturskydd: Kostnader i samband med fridlysning av Smålands Taberg.

122:o) **Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts under punkten 162 (s. 356) gjorda framställning om oförändrad medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 225 000 kronor.

123:o) **Bidrag till viss lokal klubbverksamhet.** Biträdande Kungl. Maj:ts framställning under punkten 163 (s. 356—357) om anslagsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till viss lokal klubbverksamhet* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 100 000 kronor.

124:o) **Bidrag till ungdomsverksamhet på skogsbrukets område.** Kungl. Maj:ts under punkten 164 (s. 357—358) gjorda förslag om att ifrågavarande anslag skall uppföras med oförändrat belopp av 85 000 kr. möter ingen invändning från utskottet, som därför hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till ungdomsverksamhet på skogsbrukets område* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 85 000 kronor.

125:o) **Bidrag till utgivande av vissa tidskrifter m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 165 (s. 358) om medelsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utgivande av vissa tidskrifter m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

126:o) **Bidrag till vissa internationella organisationer m. m.** Kungl. Maj:t har under punkten 166 (s. 358—359) föreslagit att anslaget till förevarande ändamål skall höjas med 52 000 kr. till 996 400 kr. i enlighet med följande sammanställning.

	Anslag	Ökning eller minskning
	1959/60	
1. FAO	870 000	+ 50 000
2. Europeiska växtskyddsorganisationen	19 500	—
3. European committee on milk-butterfat recording.....	3 000	— 1 000
4. Internationella veterädet	16 000	— 6 000
5. Permanenta kommissionen enl. 1946 års internationella fiskerikonvention	3 600	—
6. Internationella rådet för havsforskning	21 000	+ 4 000
7. Internationella frysintitutet i Paris	6 000	+ 1 000
8. Internationella byrån i Paris för bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar (OIE)	4 300	—
9. Diverse internationella organisationer	1 000	+ 4 000
	<hr/>	
	944 400	+ 52 000

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa internationella organisationer m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 996 400 kronor.

127:o) Ersättning till riksbanken för förvaltningen av vissa lånefonder m. m. Utskottet har intet att invända mot Kungl. Maj:ts framställning under punkten 167 (s. 360) om en med 5 000 kr. nedräknad medelsanvisning och hemställer förty,

att riksdagen må till *Ersättning till riksbanken för förvaltningen av vissa lånefonder m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 160 000 kronor.

128:o) Ersättning till Sveriges allmänna hypoteksbank för förvaltningen av statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 168 (s. 360—361) framförda förslag, innebärande anslagsminskning med 600 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till Sveriges allmänna hypoteksbank för förvaltningen av statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 15 000 kronor.

129:o) Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar. Med biträdande av Kungl. Maj:ts under punkten 169 (s. 361) gjorda framställning om medelsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

130:o) Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, m. m. Kungl. Maj:ts förslag under punkten 170 (s. 361) om oförändrad anslagsanvisning tillstyrkes av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må till *Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 65 000 kronor.

131:o) Ersättningar till sakkunniga i befordringsärenden, m. m. Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts under punkten 171 (s. 362) gjorda förslag om medelsanvisning med lika stort belopp som för innevarande budgetår hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar till sakkunniga i befordringsärenden, m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

132:o) Kommittéer och utredningar genom sakkunniga. I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit under punkten 172 (s. 362) om att anslaget till ifrågasvarande ändamål skall för nästa budgetår uppföras med oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 800 000 kronor.

133:o) **Extra utgifter.** Kungl. Maj:ts förslag under punkten 173 (s. 363) innebär att medelsanvisningen höjes från 145 000 kr. till 177 000 kr. Av ökningen, 32 000 kr., belöper 20 000 kr. på utgifter för den nordiska fiskerikongressen, som nästa budgetår skall hållas i Sverige, och 12 000 kr. på kostnader i samband med den under sommaren 1960 anordnade femte internationella skogskongressen.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t gjorda medelsberäkningen biträdades av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 177 000 kronor.

134:o) **Barntillägg** åt vissa befattningshavare i statens tjänst. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts under punkten 174 (s. 363) framförda förslag om oförändrad medelsanvisning och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 3 500 kronor.

Uppskjutna frågor

135:o) **Beträffande** vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen under de punkter, som angivits i en vid detta utlåtande fogad bilaga (*Bilaga*), kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 15 mars 1960

På jordbruksutskottets vägnar:

ANDERS PETTERSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Anderberg, Lage Svedberg, Nord, Jonsson, Sigfrid Larsson, Bertil Andersson, Eskilsson, Nils Hansson*, Hjalmar Nilsson och Hermansson;

från andra kammaren: herrar Pettersson i Dahl, Andersson i Hyssna, Jonsson i Strömsund, Hæggbloom, Anthby, Sköld, Lindström, Östlund, fru Lindskog och herr Rimås;

* Ej närvarande vid justeringen.

dock att vid behandlingen av punkterna

1—4 herrar Ringaby, Mossberger, Jonasson, Brandt i Sätilla, Arweson och Lundmark deltagit i stället för herrar Eskilsson, Hjalmar Nilsson, Hermansson, Pettersson i Dahl, Andersson i Hyssna och Sköld,

1—49 herr Nilsson i Lönsboda deltagit i stället för herr Antby,

5 herrar Johanson i Västervik och Agerberg samt fru Jäderberg deltagit i stället för herrar Jonsson i Strömsund, Hæggbloom och Lindström,

7 herrar Harald Pettersson, Johanson i Västervik och Agerberg samt fru Jäderberg deltagit i stället för herrar Hermansson, Jonsson i Strömsund, Hæggbloom och Lindström,

7—50 herr Jönsson deltagit i stället för fru Lindskog,

8 herrar Johan Persson, Harald Pettersson och Johansson i Gränö deltagit i stället för herrar Nord, Hermansson och Pettersson i Dahl,

9 herrar Hedström, Carbell, Eliasson i Moholm och Hedin deltagit i stället för herrar Lage Svedberg, Jonsson i Strömsund, Hæggbloom och Östlund,

22 herrar Mossberger, Arweson och Carbell deltagit i stället för herrar Hjalmar Nilsson, Andersson i Hyssna och Jonsson i Strömsund,

23 herrar Mossberger, Ringaby, Arweson och Carbell deltagit i stället för herrar Hjalmar Nilsson, Eskilsson, Andersson i Hyssna och Jonsson i Strömsund,

29—49 herr Hedström deltagit i stället för herr Lage Svedberg,

50 herrar Hedström, Johan Persson och Gunnar Berg deltagit i stället för herrar Bertil Andersson, Nils Hansson och Hjalmar Nilsson,

50—96 herr Nilsson i Lönsboda deltagit i stället för herr Rimås,

60—76 herrar Mossberger och Lundmark deltagit i stället för herrar Jonsson och Sköld,

62 herrar Ebbe Ohlsson och Fagerlund deltagit i stället för herrar Eskilsson och Andersson i Hyssna,

77—135 herrar Hedström och Mossberger deltagit i stället för herrar Lage Svedberg och Jonsson,

93 herrar Jonasson, Carbell, Eliasson i Moholm, Hedin och Jönsson deltagit i stället för herrar Hermansson, Jonsson i Strömsund, Hæggbloom och Östlund samt fru Lindskog,

96—135 herrar Harald Pettersson, Arweson, Franzén, Jönsson och Johansson i Öckerö deltagit i stället för herrar Sigfrid Larsson, Andersson i Hyssna och Sköld samt fru Lindskog och herr Rimås,

104 herrar Uno Olofsson, Johanson i Västervik, Eliasson i Moholm och Hedin deltagit i stället för herrar Nord, Jonsson i Strömsund, Hæggbloom och Östlund,

113—114 herr Uno Olofsson, fru Jäderberg och herrar Johanson i Västervik, Eliasson i Moholm, Lundmark och Hedin deltagit i stället för herrar Nord, Andersson i Hyssna, Jonsson i Strömsund, Hæggbloom, Sköld och Östlund,

115—135 herr Lundmark deltagit i stället för herr Sköld,

Reservationer

1. vid *punkten 3:o*) (Lantbruksattachéer: Avlöningar)

A) av herrar *Ringaby, Hægglom* och *Östlund*, vilka ansett att utskottets utlåtande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Sedan Kungl. Maj:ts proposition avlämnats till riksdagen har beslut fattats att sjustatsmarknaden skall ha sin organisation förlagd till Genève och inte till Paris. Därvid bortfaller en viktig förutsättning för att ytterligare en tjänst utöver vad 1958 års besparingsutredning föreslagit skall kunna indragas utan allvarlig nackdel. Utskottet anser det vara särskilt betydelsefullt att just vid igångsättandet av de europeiska integrationssträvandena, som i betydande grad berör det svenska jordbrukets utrikeshandel, ingenting eftersättes vid bevakande av de svenska intressena. Då det gäller förhandling mellan stater kan brister i svenska statens representation inte ersättas vare sig av representanter för de jordbruksekonomiska organisationerna eller än mindre av studiestipendiater. Utskottet anser därför att de inom Europa verksamma lantbruksattachéerna bör bibehållas vid nuvarande antal av tre, varvid bör ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa stationeringsort och tjänstgöringsområde. Avlöningskostnaderna för tre i Europa stationerade lantbruksattachéer beräknas uppgå till sammanlagt 256 600 kronor.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må, med anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt motionerna I: 486 och II: 587, såvitt nu är i fråga,

a) fastställa följande avlöningsstat för lantbruksattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	231 300
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	24 500
3. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	800
	Summa kronor 256 600

b) till *Lantbruksattachéer: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 256 600 kronor.»

B) av herrar *Sigfrid Larsson, Jonasson* och *Brandt* i Sätila, vilka ansett att utskottets utlåtande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I motionsparet I: 486 och II: 587 framhålles att om av besparingskäl en begränsning av lantbrukets utrikesrepresentation befinnes angelägen, bör möjligheten prövas att genom en rörligare organisation än för närvarande reducera antalet befattningar inom Europa från tre till två.

I fråga om den i Washington placerade tjänsten påpekar motionärerna bland annat att en indragning av denna tjänst skulle beröva vår jordbruksnäring en av de viktigaste informationskällor, som står till buds för bedömning av marknadsutvecklingen för väsentliga jordbruksprodukter. Föränta staterna torde vidare vara det land som har den största erfarenheten i fråga om nya produktions- och företagsformer inom jordbruket. Vår lantbruksrepresentant i Washington företräder de svenska intressena i olika internationella sammanhang. En indragning av denna befattning skulle komma att innebära att delegat från Sverige kanske flera gånger om året måste sändas till Föränta staterna för att delta i internationella jordbruksorgans sessioner. Kostnaderna härför skulle komma att uppgå till betydande belopp. Besparingssyftet med indragningen av tjänster blev därigenom i hög grad förfelat.

Utskottet finner de av motionärerna framförda argumenten bärande och hemställer därför,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning och med bifall till motionerna I: 486 och II: 587, såvitt nu är i fråga,

a) fastställa följande avlöningsstat för lantbruksattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	231 400
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	31 800
3. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	800
Summa kronor	264 000

b) till *Lantbruksattachéer*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 264 000 kronor.»

C) av herr *Nils Hansson*.

2. vid *punkten 4:o*) (Lantbruksattachéer: Omkostnader)

a) av herrar *Ringabg, Hæggblom* och *Östlund*, vilka ansett att utskottets utlåtande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till den motivering utskottet under punkt 3 framfört för bibehållande av tre lantbruksattachéer i Europa, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 486 och II: 587, såvitt nu är i fråga, till

Lantbruksattachéer: Omkostnader för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 46 900 kronor.»

b) av herrar *Sigfrid Larsson, Jonasson* och *Brandt* i Sätilla, vilka ansett att utskottets utlåtande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till den motivering utskottet under punkt 3 framfört hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 486 och II: 587, såvitt nu är i fråga, till *Lantbruksattachéer: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 51 700 kronor.»

3. vid punkten 8:o) (Befrämjande av landsbygdens elektrifiering) av herrar *Sigfrid Larsson, Eskilsson, Johan Persson, Harald Pettersson, Hægglom, Östlund, Rimås, Nilsson* i Lönsboda och *Johansson* i Gränö, vilka ansett att *dels* utskottets utlåtande bort ha följande lydelse:

»Vad angår de i anslutning till punkten väckta motionerna föreslås däri, att åtgärder skall vidtagas för att statsbidragstilldelningen vid nyelektrifiering skall kunna prövas enligt de bestämmelser som gällde före den 1 juli 1959, då nu gällande kungörelse, nr 1959: 369, trädde i kraft. I motionerna har påpekats att bidragsgivningen till landsbygdens elnät torde komma att minska avsevärt till följd av de nya bidragsbestämmelserna. Genom den behovsprövning som på grund av de nya bestämmelserna införts beträffande i första hand distributionsföretagen men jämväl beträffande de enskilda abonnenterna torde det ej längre bli möjligt att i erforderlig utsträckning lämna det bidragsstöd som är nödvändigt för att återstående elektrifieringsobjekt skall bli genomförda. Att så kommer att bli fallet framgår av de avslagsbeslut som elektrifieringsberedningen träffat i fråga om nyelektrifiering inom bl. a. Östergötlands och Kalmar län. Som det ansetts vara en allmän angelägenhet att underlätta möjligheterna för landsbygdsbefolkningen att stanna kvar i bygden och där finna sin utkomst, har från samhällets sida vidtagits skilda åtgärder i sådant syfte. Så har skett när det exempelvis gällt vägar, post och telefon. Intill den 1 juli 1959 var även elektrifieringen på landsbygden jämställd med dessa i bidragshänseende. Enligt utskottets mening är det angeläget att hinder ej uppstalles för landsbygdslektrifieringens fullföljande. Med det statliga bidrag å 450 kronor per normaltariffenhet, vilket för den restelektrifiering varom här närmast är fråga endast täcker en del av anläggningskostnaden, torde det enligt utskottets uppfattning stöta på stora svårigheter att genomföra även angelägna elektrifieringsobjekt, såvida elektrifieringsberedningen ej får möjlighet att tillämpa de liberalare bidragsföreskrifter som var tillämpliga före den 1 juli 1959. Med hänsyn härtill finner utskottet vägande skäl tala för att de efter denna tidpunkt gällande författningsbestämmelserna omprövas i omförmält syfte.

Den av — — — (lika med utskottet) — — — hemställer utskottet»,
dels ock utskottets hemställan under B. bort lyda sålunda:

»B. att riksdagen, med bifall till motionerna I: 473 och II: 603 samt i anledning av motionerna I: 138 och II: 170, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om sådan ändring av bestämmelserna för ett statligt stöd åt landsbygdens elförsörjning att dessa beträffande nyanläggningsbidrag i huvudsak måtte erhålla samma innebörd som före den 1 juli 1959 samt att författningstexten utformas i enlighet härmed.»

4. vid *punkten 9:o*) av herrar *Sigfrid Larsson, Hermansson och Pettersson* i Dahl (avses Bidrag till kontrollföreningsverksamheten).

5. vid *punkten 50:o*) (Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter)

A) av herrar *Hermansson, Johan Persson och Pettersson* i Dahl, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka en medelsanvisning av 2 000 000 kronor för ändamålet samt att därför

dels femte stycket av utskottets utlåtande å s. 60 bort lyda sålunda:

»Vad slutligen angår anslagsbeloppet för nästa budgetår är det utskottets mening att detsamma oavkortat bör användas för avveckling av tidigare utfästelser om statsbidrag till redan påbörjade byggnadsföretag. I fråga om beloppets storlek bör, med hänsyn till den betydande eftersläpningen i bidragsutbetalningarna, anslaget uppräknas med 1 000 000 kronor i förhållande till innevarande budgetårs anvisning. Utskottet har följaktligen icke ansett sig kunna biträda yrkandena i motionerna I: 47, II: 55, I: 325, II: 406 och I: 487 om ett till 4 000 000 kronor höjt anslag.»

dels ock utskottets hemställan under I. b) bort lyda sålunda:

»b) i anledning av Kungl. Maj:ts framställning ävensom motionerna I: 477 och II: 586 samt med avslag å motionerna I: 47 och II: 55, I: 325 och II: 406 ävensom I: 487, till *Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor»;

B) av herr *Sigfrid Larsson*, som ansett att utskottets utlåtande och hemställan bort lyda sålunda:

»I motionerna — — — (lika med utskottet) — — — för dessa.

I förenämnda motionspar har även hemställts att riksdagen av Kungl. Maj:t måtte begära förslag till avveckling av den betydande eftersläpningen av utbetalning av bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter. Även i motionerna I: 47 och II: 55, I: 325 och II: 406, I: 477 och II: 586 samt I: 487 har starkt understrukits behovet av ökade **anslag för** avvecklingen av eftersläpningen i utbetalning av nämnda bidrag.

Utskottet får med anledning av denna fråga anföra följande.

De förhandsbesked om tillstyrkan av statsbidrag, som lantbruksstyrelsen givit, kan enligt hittillsvarande praxis anses samtidigt ha inneburit en för-

säkran om bidrag. Det synes utskottet rimligt att dessa löften infrias. En plan för avveckling av statens moraliska utfästelser bör därför utarbetas. Redan för nästkommande budgetår bör dock enligt utskottets mening medel anvisas som inledning till denna avveckling och utskottet föreslår ett anslag av 1 500 000 kronor för ändamålet.

Beträffande anslag till byggnadsarbeten vid nämnda skolor, som kan befinnas oundgängligen nödvändiga under budgetåret 1960/61 ansluter sig utskottet till Kungl. Maj:ts förslag och delar även departementschefens uppfattning, att det är angeläget att den fortsatta planeringen av den byggnadsverksamhet varom här är fråga i avvaktan på 1955 års lantbruksundervisningskommittés förslag präglas av vaksamhet så att felinvesteringar undviks. I konsekvens härmed anser utskottet att förhandsbesked om tillstyrkan av statsbidrag till byggnader vid ifrågavarande undervisningsanstalter icke i fortsättningen bör utfärdas.

Utskottet anser vidare att oberoende av om grunderna för beräkning av bidragsbeloppen i framtiden kommer att ändras eller icke, anslagsbeviljning och bidragsutbetalning för här berörda ändamål bör gå hand i hand så att i fortsättningen hittillsvarande eftersläpning i statsbidragsutbetalningen undviks.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må

a) i anledning av motionerna I: 47 och II: 55, I: 136 och II: 165, I: 325 och II: 406, I: 477 och II: 586 samt I: 487 i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att en plan upprättas för avveckling av eftersläpningen i fråga om utbetalning av statsbidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter;

b) dels enligt Kungl. Maj:ts framställning såsom bidrag till ifrågavarande byggnadsarbeten under budgetåret 1960/61 anvisa 500 000 kronor,

dels som inledning till den under A) föreslagna avvecklingen anvisa 1 500 000 kronor eller sammanlagt till *Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter* anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor;

II. att motionerna I: 47 och II: 35, I: 136 och II: 165, I: 325 och II: 406, I: 477 och II: 586 samt I: 487 i den mån de icke besvarats i det föregående icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.»

C) av herr *Eskilsson*.

6. vid *punkten 93:o* (Ersättning till domänverkets fond för utgifter vid statens skogsskolor m. m.: Omkostnader m. m.)

A) av herrar *Sigfrid Larsson* och *Jonasson*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 132 och II: 168 hemställas om ett statligt driftbidrag på

20 000 kronor till Värmlands och Örebro läns skogsskola i Gammelkroppa. Av motionen framgår att utbildningen vid skogsskolan i Gammelkroppa alltmer övergår från att vara ett lokalt till att vara ett allmänt intresse, vilket framgår av en femårsstatistik utarbetad av skolans rektor. Av under åren 1955, 1956, 1957 och 1958 utexaminerade 100 elever har 23 fått sin verksamhet i domänverket, 2 i skogliga institutioner, 9 i olika skogsvårdsstyrelser och 19 i enskilda företag utanför de båda länen. Hela 53 % av eleverna har alltså gått till allmän skoglig verksamhet eller anställningar utanför länen. Skolan kan således icke längre sägas ha enbart eller ens främst lokal karaktär.

Dock torde även framgent lokala krafter komma att skänka skolan sitt stöd, även ekonomiskt. För att kunna vidmakthålla detta aktiva lokala intresse synes det emellertid erforderligt, inte minst med tanke på den betydelse som vår skogshantering nu har och i framtiden får för svensk försörjning, att något, om än begränsat, statsbidrag kan påräknas.

Utskottet vill erinra om att studiebidrag till eleverna vid skolan enligt beslut av 1958 års A-riksdag utgår i vanlig ordning och att i statsverksproposition föreslås, att nämnda bidrag skall utgå med oförändrat belopp, 40 000 kronor, under nästa budgetår. En ordinarie ledamot och en suppleant i skolans styrelse utses av domänstyrelsen. Skolan och undervisningen är likvärdig med förhållandena vid de ordinarie skogsskolorna.

Utskottet anser det betydelsefullt att skolans fortbestånd tryggas. För att vidmakthålla det aktiva lokala intresset torde det vara erforderligt att även det allmänna ekonomiskt skänker skolan sitt stöd.

Mot av Kungl. Maj:t i övrigt föreslagen medelsanvisning har utskottet intet att erinra.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 132 och II: 168 till *Ersättning till domänverkets fond för utgifter vid statens skogsskolor m. m.: Omkostnader m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 678 400 kronor.»

B) av herr *Nils Hansson*.

7. vid *punkten 104:0*) (Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen) av herrar *Nils Hansson, Hermansson, Hedström, Uno Olofsson, Antby, Lindström, Arweson, Johansson* i Öckerö och *Hedin*, vilka ansett att motionerna I: 216 och II: 281 bort bifallas och att därför utskottets utlåtande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under ifrågavarande anslag har för innevarande budgetår anvisats 60 000 kronor till bidrag enligt reglementet 1950: 269 för statsunderstödd utbildningsverksamhet på fiskerinäringens område. Denna medelsanvisning är enligt vad fiskeristyrelsen anfört i sin anslagsframställning alltför låg i förhållande till de anmälda behoven.

Den allt dyrbarare utrustningen ställer ökade krav på utbildning av fiskerinäringens utövare. Större yrkesskicklighet är här liksom inom övriga näringsgrenar ett av sätten att hävda sig i den ökade internationella konkurrensen. Den vilja till förkovran som tagit sig uttryck i ökat antal ansökningar om statsbidrag från ifrågavarande anslagspost bör därför enligt utskottets uppfattning icke bromsas genom alltför sparsam medelsanvisning. Utskottet tillstyrker därför det i motionerna I: 216 och II: 281 framförda yrkandet, att delposten till bidrag till den statsunderstödda utbildningsverksamheten på fiskerinäringens område höjes från 60 000 kronor till 80 000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts anmälan och förslag under förevarande punkt i övrigt icke föranlett utskottet att göra någon erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 216 och II: 281, till *Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 219 000 kronor.»

Bilaga

Uppskjutna frågor

Punkt i 9:e huvudtiteln	Anslaget rubrik	Punkt i 9:e huvudtiteln	Anslaget rubrik
5—6	Lantbruksstyrelsen: Avlöningar Omkostnader	96—97	Skogsstyrelsen: Avlöningar Omkostnader
7—10	Lantbruksnämnderna: Avlöningar Omkostnader Utrustning Utbildningskurser för viss personal	98—99	Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar Omkostnader
11—12	Bidrag till hushållningssällskapen: Avlöningar Omkostnader	100	Statens skogsförbättringsanslag
14	Bidrag till jordbrukets rationalisering	101	Vägbyggnader å skogar i enskild ägo
15	Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering	102	Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.
16	Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti	121	Bidrag till vissa skogsbrukskurser m. m.
20	Bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland m. m.	123—124	Lantmäteristyrelsen: Avlöningar Omkostnader
29	Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område	125—127	Lantmäteristaten: Avlöningar Omkostnader Utrustning
31	Särskilt stöd åt det mindre jordbruket	128	Utbildningskurser för viss lantmäteripersonal m. fl.
58	Understöd åt lantushållningsseminariet å Rimforsa	129	Bidrag till kostnader i samband med lantmäteri- och vägförrättningar m. m.
62	Bidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter: Driftkostnader	130—134	Rikets allmänna kartverk: Avlöningar Omkostnader Kartarbeten m. m. Utrustning m. m. Utbildningskurser för viss personal
74	Bidrag till Sveriges utsädesförening	152	Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m.
75	Bidrag till den praktisktvetenskapliga verksamheten å Weibullsholm		
76	Bidrag till institutet för växtförädling av frukt och bär		